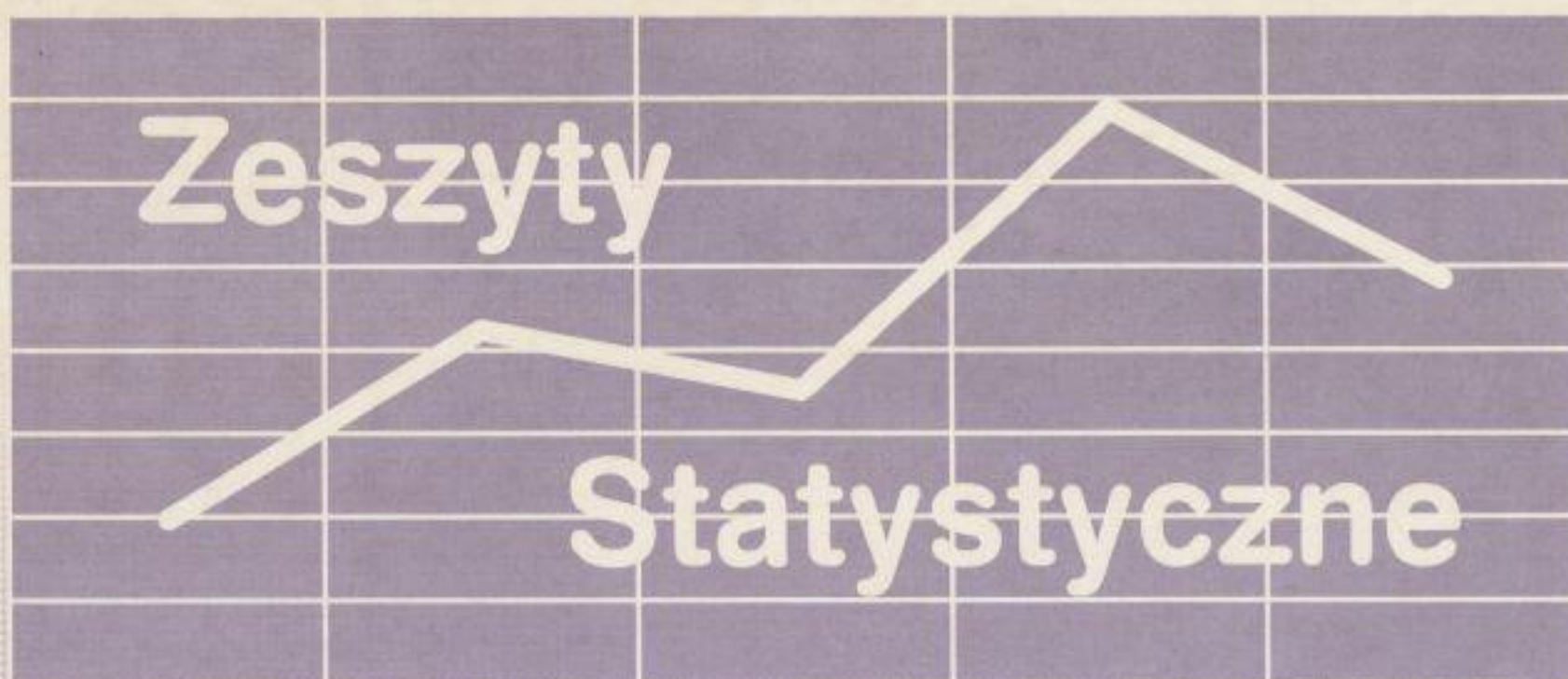

Zbigniew T. Werner

**Zasoby bazy noclegowej
w Polsce i jej wykorzystanie
w 1999 roku**

Warszawa 2000

Instytut Turystyki

Spis treści

I.	Wprowadzenie	7
II.	Wielkość i struktura bazy noclegowej	7
1.	Wielkość bazy noclegowej według rodzaju obiektów	7
2.	Wypozyczenie bazy noclegowej w uzdrowisku higienicznym	21
III.	Zmiany wielkości bazy noclegowej w latach 1978-1999	17
IV.	Wykorzystanie i struktura recepcyjnej bazy noclegowej	17
1.	Turystyka i bazy zakwaterowania	19
1.1.	Hotela i inne obiekty hotelowe	19
1.2.	Obiekty specjalistyczne	23
1.3.	Inne obiekty zakwaterowania	25
2.	Podległe podległości	25
3.	Serwis i wyżywienie bazy noclegowej	25
4.	Opłaty pobytu w obiektach	28
V.	Baza noclegowa w województwach	31
1.	Turystyka i bazy zakwaterowania	31

Zbigniew T. Werner

Zasoby bazy noclegowej w Polsce i jej wykorzystanie w 1999 roku

640.41/.42(438)"1999"

Warszawa 2000

8932

Praca przygotowana w ramach PROGRAMU BADAŃ STATYSTYCZNYCH

STATYSTYKI PUBLICZNEJ NA ROK 2000 poz. 1.30.04 (100) w serii: publikacje resortowe

Pozycja finansowana przez Ministerstwo Gospodarki, Dep. Turystyki

ISBN 83-88376-15-2

Instytut Turystyki, ul. Merliniego 9a, 02-511 Warszawa

tel. + 48 22 8446347

Pow. IT, zam. nr 175/2000/W

Nakład 200 egz.

Spis treści

I.	Wprowadzenie	5
II.	Wielkość i struktura bazy noclegowej	7
	1. Wielkość bazy noclegowej według rodzajów obiektów	7
	2. Wyposażenie bazy noclegowej w urządzenia higieniczno-sanitarne	11
III.	Zmiany wielkości bazy noclegowej w latach 1998–1999	13
IV.	Wykorzystanie zdolności recepcyjnej bazy noclegowej	19
	1. Turystyczne zakłady zakwaterowania zbiorowego	19
	1.1. Hotele i inne obiekty hotelarskie	19
	1.2. Obiekty specjalistyczne	23
	1.3. Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego	25
	2. Pokoje gościnne i inne	25
	3. Sezonowość wykorzystania bazy noclegowej	25
	4. Długość pobytów w obiektach noclegowych	28
V.	Baza noclegowa w województwach	31
	1. Turystyczne zakłady zakwaterowania zbiorowego	31
	1.1. Hotele i inne obiekty hotelarskie	31
	1.2. Obiekty specjalistyczne	34
	1.3. Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego	34
	2. Pokoje gościnne i inne	35
	3. Baza całoroczna	35
VI.	Zmiany wielkości bazy noclegowej w województwach w latach 1998–1999	39
VII.	Wykorzystanie zdolności recepcyjnej bazy noclegowej w województwach	41
	1. Turystyczne zakłady zakwaterowania zbiorowego	44
	1.1. Hotele i inne obiekty hotelarskie	44
	1.2. Obiekty specjalistyczne	45
	1.3. Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego	46
	2. Pokoje gościnne i inne	49
VIII.	Baza noclegowa w powiatach	49
	1. Wielkość bazy ogółem	49
	2. Baza całoroczna	50
	3. Zdolność recepcyjna bazy noclegowej	51
	4. Wykorzystanie zdolności recepcyjnej bazy noclegowej	51
IX.	Podsumowanie	53
X.	Załączniki tabelaryczne	55
XI.	Załączniki mapowe	85

Spis załączników tabelarycznych

Załącznik 1	Wielkość turystycznej bazy noclegowej w 1999 r.	55
Załącznik 2	Liczba obiektów turystycznej bazy noclegowej w latach 1997–1999	56
Załącznik 3	Zmiany wielkości turystycznej bazy noclegowej w latach 1997–1999.....	57
Załącznik 4	Wykorzystanie turystycznej bazy noclegowej w latach 1996–1999.....	58
Załącznik 5	Wykorzystanie zdolności recepcyjnej obiektów w okresie X.1998 – IX.1999.....	59
Załącznik 6	Liczba miejsc noclegowych w województwach w 1999 r., w grupach obiektów wg klasyfikacji WTO.....	60
Załącznik 7	Liczba obiektów noclegowych według rodzajów w województwach w 1999 r.	61
Załącznik 8	Liczba miejsc noclegowych w województwach według rodzajów obiektów w 1999 r.	62
Załącznik 9	Hotele według kategorii w województwach w 1999 r.....	63
Załącznik 10	Udział procentowy rodzajów obiektów w bazie ogółem województw w 1999 r.....	64
Załącznik 11	Udział procentowy miejsc noclegowych według rodzajów obiektów w bazie ogółem województw w 1999 r.	65
Załącznik 12	Liczba obiektów całorocznych według rodzajów w województwach w 1999 r.	66
Załącznik 13	Liczba miejsc całorocznych według rodzajów obiektów w województwach w 1999 r.....	67
Załącznik 14	Udział procentowy miejsc całorocznych w poszczególnych rodzajach obiektów w województwach w 1999 r.....	68
Załącznik 15	Udział procentowy miejsc całorocznych według rodzajów obiektów w bazie całorocznej województw ogółem w 1999 r.	69
Załącznik 16	Zmiany wielkości turystycznej bazy noclegowej w województwach w latach 1998–1999.....	70
Załącznik 17	Zmiany liczby obiektów noclegowych w województwach w latach 1998–1999.....	71
Załącznik 18	Zmiany liczby miejsc noclegowych według rodzajów obiektów w województwach w latach 1998–1999.....	72
Załącznik 19	Zdolność recepcyjna turystycznej bazy noclegowej w województwach, w okresie X.1998 – IX.1999.....	73
Załącznik 20	Miesięczne wykorzystanie miejsc noclegowych w województwach w okresie X.1998 – IX.1999.....	74
Załącznik 21	Wykorzystanie zdolności recepcyjnej według rodzajów obiektów w województwach w okresie X.1998 – IX.1999.....	75
Załącznik 22	Turystyczna baza noclegowa w powiatach w 1999 r.....	76

Spis map

Mapa 1	Turystyczna baza noclegowa w województwach w 1999 r.....	76
Mapa 2	Turystyczna całoroczna baza noclegowa w województwach w 1999 r.	77
Mapa 3	Zdolność recepcyjna turystycznych zasobów noclegowych w okresie X.1998 – IX.1999.....	78
Mapa 4	Turystyczna baza noclegowa w powiatach w 1999 r.	79
Mapa 5	Turystyczna całoroczna baza noclegowa w powiatach w 1999 r.	80
Mapa 6	Zdolność recepcyjna zasobów noclegowych w powiatach okresie X.1998 – IX.1999	81
Mapa 7	Wykorzystanie zdolności recepcyjnej bazy noclegowej w powiatach w okresie X.1998 – IX.1999	82

I. Wprowadzenie

W raporcie przedstawiono stan turystycznej bazy noclegowej w Polsce. Zakres problematyki obejmuje wielkości zasobów, zmiany tych wielkości w latach 1998–1999 i wykorzystanie bazy. Problematykę tę ukazano w strukturze rodzajowej, sezonowej i przestrzennej. Zmiany w wielkościach ogólnych i strukturze wynikają częściowo z nowej kategoryzacji obiektów hotelarskich, którą zaczęto wprowadzać w życie dopiero w 1999 roku. Z tego względu nie można ich jeszcze określić precyzyjnie, toteż przy omawianiu wyników tego procesu nie formułowano kategoriycznych stwierdzeń.

Analizy i bilanse dostosowano do podziału bazy na grupy i podgrupy według klasyfikacji turystycznych obiektów noclegowych zalecanej przez Światową Organizację Turystyki¹ oraz do klasyfikacji polskiej bazy noclegowej przyjętej przez GUS w sprawozdawczości statystycznej. Klasyfikacja ta pozwala agregować obiekty i tworzyć grupy zgodne z podziałami WTO.

W opracowaniu posłużono się danymi GUS², które są wynikiem inwentaryzacji bazy przeprowadzonej w 1999 roku (formularz KT-1). Jest to jedyna tak szeroka baza danych w skali kraju, dostarczająca informacji o zasobach noclegowych i umożliwiająca analizy w różnorodnych układach rodzajowych i przestrzennych. Nie obejmuje ona jednak wszystkich funkcjonujących obiektów. Część z nich GUS świadomie wyłącza ze sprawozdawczości, lecz nie uwzględnia także takich, które są zarejestrowanymi podmiotami gospodarczymi, co stwierdzono w trakcie badań terenowych wykonywanych przez Instytut Turystyki. Należy sądzić, że ustawa o usługach turystycznych przez obowiązek nowej kategoryzacji i zaszeregowania bazy hotelarskiej oraz obowiązkowy wpis do ewidencji wszystkich innych obiektów świadczących usługi hotelarskie spowoduje, że rejestr placówek znacznie się powiększy, co umożliwi GUS objęcie sprawozdawczością jeszcze większej części zasobów. Nadal nie będzie to jednak pełne odzwierciedlenie stanu bazy faktycznie pełniącej funkcje turystyczne. Poza rejestracją pozostaną zasoby, które WTO zalicza do grupy prywatnych turystycznych miejsc zakwaterowania. W grupie tej znajdują się m. in. domy letniskowe (drugie domy). Jest to w Polsce dość duża i wciąż rosnąca baza.

Analizy przestrzenne dotyczą województw i powiatów. W województwach przedstawiono wielkość i strukturę bazy oraz jej wykorzystanie w układzie według klasyfikacji WTO; w powiatach nie dokonano wyróżnienia. Ze względu na ograniczenia w udostępnianiu danych wynikające z przepisów ustawy o statystyce publicznej, zrezygnowano z przedstawienia stanu zagospodarowania w gminach, które były przedmiotem analiz w ubiegłych latach.

¹Terminologia turystyczna. Zalecenia WTO. Warszawa ONZ, WTO 1995.

²Główny Urząd Statystyczny, system OTMC. Urząd Statystyczny w Krakowie 1999.

II. Wielkość i struktura bazy noclegowej

Zarejestrowana przez GUS turystyczna baza noclegowa w Polsce, według stanu na 31 lipca 1999 roku liczyła 13 592 obiektów, w których znajdowało się 771 592 miejsc. Sprawozdawczość statystyczna obejmuje i wyodrębnia w bazie osiemnaście rodzajów obiektów (zał. 1). Warto wspomnieć, że nieco inną klasyfikację wprowadza ustawa o usługach turystycznych. Ustala ona grupę *obiektów hotelarskich* oraz *innych obiektów świadczących usługi hotelarskie*. Do pierwszych zalicza się hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, campingi i pola biwakowe. Wszystkie one podlegają kategoryzacji, oprócz pól biwakowych i schronisk. Do drugich należą: ośrodki wczasowe, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, pokoje gościnne, kwatery agroturystyczne, inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

W zasobach całorocznych, do których zalicza się obiekty działające przynajmniej przez pięć miesięcy, znajduje się 341 376 miejsc (44,2% całej bazy). Struktura użytkowania od kilku lat się poprawia, ale nadal połowa bazy, przede wszystkim wypoczynkowej (57,5% miejsc), funkcjonuje tylko okresowo, głównie w sezonie letnim. Przewaga bazy całorocznej występuje w regionach górskich; w pozostałych strefach krajobrazowych jej wielkość zależy m.in. od klimatu (sezonowość) i popytu turystycznego (największy w lecie), warunkujących opłacalność funkcjonowania obiektów.

Baza noclegowa jest też zróżnicowana pod względem standardu. Do obiektów o niższym standardzie zaliczyć można domki turystyczne, w których znajduje się 21,5% miejsc. W porównaniu z poprzednim rokiem ich zasoby zmniejszyły się o 2,1 punktu procentowego. Stanowią one prawie w całości (96%) bazę zespołów ogólnodostępnych domków turystycznych oraz większość (78%) bazy ośrodków wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego. Są także w ofercie ośrodków wczasowych, szkoleniowo-wypoczynkowych i kolonijnych. Część z nich pochodzi jeszcze z lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych, a więc z poprzedniego okresu dynamicznego rozwoju bazy. Do zasobów o niższym standardzie zakwaterowania i wyposażenia — będących zarazem tańszą bazą — należy jeszcze zaliczyć pola biwakowe, które oferują 6,9% miejsc, i campingi, których udział w ogólnej podaży wynosi 5% miejsc.

1. Wielkość bazy noclegowej według rodzajów obiektów

Największymi zasobami noclegowymi dysponują nadal ośrodki wczasowe, liczące 207 043 miejsc (zał. 1), które stanowią 26,8% miejsc polskiej bazy noclegowej. Również liczba 2 296 obiektów (16,9%) stawia je na drugiej pozycji po pokojach gościnnych. Ośrodki przyjmują turystów przede wszystkim w sezonie letnim; tylko 29,8% obiektów i 30,4% miejsc udostępniane jest przez cały rok. Oferują one też wczasowiczom zróżnicowany standard: jest on niższy w prawie połowie ośrodków, gdyż 43% miejsc znajduje się w domkach turystycznych. Ale mimo sezonowego charakteru i dużego udziału obiektów o gor-

szych warunkach zakwaterowania, ośrodki wczasowe odgrywają nadal znaczącą rolę w obsłudze ruchu turystycznego zarówno w okresie letnim, jak i zimowym. Świadczą o tym liczby korzystających: gościł w nich co ósmy turysta, tj. przyjęły one 12,5% ogółu ruchu rejestrowanego w bazie noclegowej, a o ich znaczeniu decyduje przede wszystkim 25,1% noclegów z ogółu udzielonych w całej bazie. Tę wysoką pozycję zajmują one głównie w obsłudze ruchu krajowego, ponieważ korzystało z nich tylko 1,3% turystów zagranicznych rejestrowanych w obiektach noclegowych. Wielkość ta potwierdza, że większość cudzoziemców nie przyjeżdża do Polski na dłuższe pobyty wypoczynkowe.

Kolejne pod względem wielkości zasobów są hotele. W 1999 roku działało 908 hoteli liczących 92 044 miejsca noclegowe, czyli 11,9% miejsc całej bazy. W porównaniu z poprzednim rokiem, segment ten wykazuje pod względem wielkości zasobów ogółem dużą stabilność, mimo zmian w zakresie kategoryzacji i zaszeregowania. Warto odnotować, że niewielka część hoteli prowadzi działalność sezonową. Również znikoma część miejsc (0,3%) oferowana jest w domkach turystycznych. Zjawisko to dotyczy obiektów niższych kategorii, jedno- i dwugwiazdkowych. W pierwszych miejsca udostępniane tylko sezonowo obejmują 1,8%, w drugich — 2,6%. W porównaniu z poprzednim rokiem ta struktura użytkowania uległa poprawie.

W bazie hotelowej przeważają placówki o niższym i średnim standardzie: jedno-, dwu- i trzygwiazdkowe. Liczą one odpowiednio 277, 264 i 331 obiektów, które skupiają 86,5% pokoi i 87,2% miejsc noclegowych (tab. 1). Pierwsze miejsce zajmują obiekty trzygwiazdkowe, które stawiają do dyspozycji turystów 22 427 pokoi z 40 674 miejscami. Jest to 46,5% wszystkich pokoi w bazie hotelowej i 44,2% miejsc. Dwukrotnie mniej pokoi (11 024) oraz prawie dwukrotnie mniej miejsc (22 156) znajduje się w hotelach dwugwiazdkowych, a jeszcze mniej w jednogwiazdkowych (8 287 pok. i 17 421 m.n.). Wyższe kategorie reprezentowane są przez 35 hoteli czterogwiazdkowych i jeden pięciogwiazdkowy, które łącznie udostępniają 11 793 miejsc, a więc 12,8% ogółu miejsc w hotelach. Taka struktura podaży, polegająca na przewadze obiektów o średnim i niższym standardzie, powinna być utrzymana ze względu na zróżnicowanie poziomów zamożności krajowych i zagranicznych turystów.

Tabela 1. Hotele według kategorii w 1999 roku

Kategorie	Liczba obiektów			Liczba miejsc noclegowych			Liczba pokoi z własną łazienką i wc		
	1998	1999	1998=100	1998	1999	1998=100	1998	1999	1998=100
Polska	909	908	99,9	90178	92044	102,1	39700	42007	105,8
*****	1	1	100,0	411	523	127,3	266	340	127,8
****	30	35	116,7	9336	11270	120,7	5277	6139	116,3
***	305	331	108,5	39511	40674	102,9	21200	21925	103,4
**	247	264	106,9	19982	22156	110,9	7570	8551	113,0
*	326	277	85,0	20938	17421	83,2	5387	5052	93,8

Opracowanie: Z T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Pojemność polskich hoteli jest zróżnicowana. Występuje zależność między wielkością a kategorią obiektu. Przeciętna wielkość hotelu czterogwiazdkowego wynosi 322 miejsca (175 pokoi); zaliczyć je można do obiektów średniej wielkości. Ale w grupie tej znajdują się także hotele 300-pokojowe, które

w odniesieniu do polskich warunków można uznać za duże obiekty. Pozostałe, o niższych kategoriach, są znacznie mniejsze: trzygwiazdkowe oferują średnio 122 miejsca (68 pok.), a jeszcze mniej dwugwiazdkowe: 84 (42 pok.) i jednogwiazdkowe: 63 (30 pok.). Każdy z hoteli o średnim i niższym standardzie może zatem przyjąć jeden lub dwa autokary turystów.

Oprócz hoteli mających właściwy standard i kategorię oznaczoną gwiazdkami, nadal funkcjonuje wiele obiektów używających tej nazwy, lecz nie spełniających odpowiednich wymogów kategoryzacyjnych. W sprawozdawczości statystycznej zalicza się je do bazy pokoi gościnnych. Także wiele obiektów przy drogach tylko z nazwy pełni funkcję moteli. Dotyczy to również pensjonatów. Sytuację tę normuje ustawa o usługach turystycznych, która ustala, że nazwy rodzajów i oznaczenie kategorii podlegają ochronie prawnej i mogą być stosowane tylko do obiektów hotelarskich w rozumieniu ustawy. Rozporządzenie do tej ustawy³ obowiązuje od 1999 roku, ale wymaganym procedurom poddała się niewielka część placówek zakwalifikowanych dotychczas do bazy hotelowej i hotelarskiej. Pozostałe działają jeszcze pod starymi nazwami.

Kolejną pozycję pod względem liczby miejsc noclegowych, po ośrodkach wczasowych i hotelach, zajmowały dotychczas pokoje gościnne. W 1999 roku nastąpiła zmiana: obecnie większą podaż miejsc oferują „inne obiekty wykorzystywane do turystyki” (zał. 1). Jest to specyficzna grupa bazy, obejmująca nadal m.in. obiekty szkoleniowe, hotele robotnicze, internaty, domy studenckie, a więc te placówki, które w okresach niepełnego wykorzystania prowadzą usługi noclegowe dla turystów. Zostały tu również ujęte obiekty hotelarskie nie odpowiadające standardom wymaganym przez ustawę o usługach turystycznych, które dotychczas rejestrowane były w pokojach gościnnych⁴. Łącznie zasoby te skupiają 80 175 miejsc (10,4% miejsc całej bazy). Wprawdzie większość z nich (53,2%) udostępniana jest przez cały rok, ale znaczna część prowadzi działalność tylko okresowo.

Wspomniane już pokoje gościnne nadal zajmują znaczącą pozycję w podaży noclegów. Oferują one 71 808 miejsc (9,3% całej bazy) i w większości działają sezonowo, gdyż w podaży całorocznej znajduje się tylko 33,1% miejsc. Pod względem liczby obiektów (4 522) są na pierwszym miejscu w całej bazie (33,3% ogółu obiektów). Ten typ zasobów jest bardzo zróżnicowany. Wymienionej tu liczby obiektów nie należy utożsamiać z liczbą pokoi gościnnych jako jednostek samodzielnych, a sama nazwa „obiekt” nie jest określeniem jednoznacznym, jak w przypadku innych rodzajów zasobów, gdyż oprócz typowych pokoi gościnnych baza ta obejmuje biura zakwaterowań i inne jednostki wynajmujące pokoje. W 1999 roku baza ta liczyła 26 046 pokoi. Do 1998 roku zaliczano tu hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, schroniska, pola biwakowe, campingi i domki turystyczne — nie spełniające warunków klasyfikacyjnych⁵.

Te cztery rodzaje obiektów skupiają 58,5% miejsc noclegowych i zajmują obecnie dominującą pozycję w podaży miejsc noclegowych w Polsce. Wśród pozostałych czternastu segmentów bazy, których oferta jest mniejsza, wyróżniają się pola biwakowe i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Pierwsze, które działają wyłącznie w sezonie letnim, skupiają 6,9% miejsc. Niewiele mniej, bo 6,3% oferują ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Od kilku lat wyraźnie poprawia się struktura ich użytkowania: przygotowa-

³ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 29 stycznia 1999 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie (Dz. U. nr 10, poz.87).

⁴ *Turystyka w 1999 roku*, s. XIV. Warszawa GUS 2000.

⁵ Objasnienia do formularza KT-1, GUS.

ły one 66% miejsc całorocznych i jest to oferta nieco większa niż w poprzednim roku (64,8%). Pełnią też funkcje wczasowe, zwłaszcza w letnim okresie urlopowo-wakacyjnym, kiedy wyraźnie zwiększa się w nich frekwencja, o czym świadczy stopień wykorzystania miejsc (zał. 5). Obiekty te są modernizowane, a ich właściciele prowadzą bardziej otwartą i szerszą promocję. Poza miesiącami letnimi organizują kursy, konferencje i zjazdy. Łagodzi to w pewnym stopniu sezonowość wykorzystania i zwiększa opłacalność funkcjonowania tych obiektów.

Zasoby pozostałej bazy są jeszcze mniejsze i także zróżnicowane. Zakłady uzdrowiskowe, schroniska młodzieżowe, ośrodki kolonijne i campingi oferują 3–5% miejsc. Polska Federacja Campingu i Caravaningu podaje⁶, że w 1999 roku campingi liczyły 261 obiektów i około 60 400 miejsc — więcej niż wykazuje GUS w swojej sprawozdawczości statystycznej. Według danych PFCiC, większość campingów (56%) to placówki sezonowe, czynne najwyżej przez cztery miesiące. Przez pół roku prowadzi działalność 34%, a tylko 10% jest bazą całoroczną. Najwięcej campingów funkcjonuje na Wybrzeżu (26%). Udział tej tańszej bazy w dużych miastach jest niewielki: tylko 8% obiektów. Większość campingów (79%) zakwalifikowano do II kategorii (wg dotychczas obowiązującej klasyfikacji). Nowe kategorie, zgodnie z ustawą o usługach turystycznych, otrzymało w 1999 roku tylko kilka obiektów. Przeważnie są to placówki działające samodzielnie; część (27%) funkcjonuje przy innych rodzajach bazy – m. in. hotelach, pensjonatach, ośrodkach wczasowych.

W grupie 1,9–2,9% miejsc znajdują się pensjonaty i domy wycieczkowe. Udziały poniżej 1% miejsc mają: motele, schroniska, domy pracy twórczej, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego oraz kwatery agroturystyczne. Schroniska turystyczne zarejestrowane przez GUS obejmują 89 obiektów, wśród nich schroniska górskie i stancje wodne. Ostatnia weryfikacja dokonana przez PTTK wykazała, że w gestii tej organizacji znajdują się 102 schroniska, w tym 56 karpackich, 16 sudeckich oraz 28 stanic wodnych. Stancje zlokalizowane są przede wszystkim przy szlakach kajakowych o znaczeniu międzynarodowym: Brdy (Janowo, Swornigacie, Sokole-Kuźnica, Gostyn-Nogawica, Charzykowy); Wdy (Tleń, Wdzydze Kiszewskie); Krutyni (Krutyni, Spychowo, Nowy Most, Zagon, Sorkwity, Ruciane Nida, Ukta, Babięta, Kamień, Bieńki); Czarnej Hańczy (Frącki, Swoboda, Gawrych Ruda, Wysoki Most, Jałowy Róg, Stary Folwark, Serwy, Augustów, Plaska). Pozostałe stancje znajdują się w Elku, Iławie i Piławkach. Jak widać, najlepiej zagospodarowanymi szlakami są Krutynia i Czarna Hańcza (wraz z Kanałem Augustowskim).

Już te dwa przykłady (campingi i schroniska) branżowej rejestracji bazy noclegowej potwierdzają luki w sprawozdawczości GUS.

Jak wynika z danych statystycznych, kwatery w bazie agroturystyki, markowego produktu turystycznego Polski, mają jeszcze niewielki udział w podaży miejsc noclegowych. Wprawdzie liczba 755 obiektów (gospodarstw agroturystycznych) stawia je na piątej pozycji, ale różne szacunki podają znacznie większą liczbę gospodarstw; niektóre oceniają ich liczbę na 10 tys. kwater.

Literatura przedmiotu oraz materiały promocyjno-reklamowe wykazują, że stosowane są niejednolite kryteria kwalifikacji tej bazy. Poza normalnymi gospodarstwami rolnymi, w których przystosowano pokoje dla turystów lub przygotowano domki campingowe i miejsca pod namioty, zaliczane są do niej także obiekty noclegowe, jak pokoje gościnne i pensjonaty, działające na wsi, lecz nie prowadzone przez

⁶Turystyka campingowa w Polsce w 1999 roku. Polska Federacja Campingu i Caravaningu, Warszawa 1999.

czynnych zawodowo rolników. Baza ta jest często zarejestrowana w stowarzyszeniach gospodarstw agroturystycznych, lecz zgodnie z ustawą o usługach turystycznych, takie obiekty podlegają wpisowi do ewidencji *innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie*, prowadzonej przez urzędy gmin.

2. Wyposażenie bazy noclegowej w urządzenia higieniczno-sanitarne

Jednym z wielu wskaźników określających standard bazy noclegowej jest wyposażenie pokoi w łazienki i wc. Ma je 49,5% pokoi; w porównaniu z 1998 rokiem jest to o 3,5% punktu procentowego więcej. Poprawa widoczna jest we wszystkich grupach obiektów, oprócz pokoi gościnnych. Jest to średnia wielkość dla całej bazy, która charakteryzuje się zróżnicowaną strukturą rodzajową (zał.1). Tworzą ją zarówno obiekty hotelarskie, jak i baza o niższym standardzie. Należy pamiętać, że funkcjonują jeszcze zasoby, głównie ośrodki wczasowe z lat siedemdziesiątych, a nawet z sześćdziesiątych, z których część miała skromne wyposażenie, ponieważ instalowano w nich raczej ogólnodostępne węzły higieniczno-sanitarne.

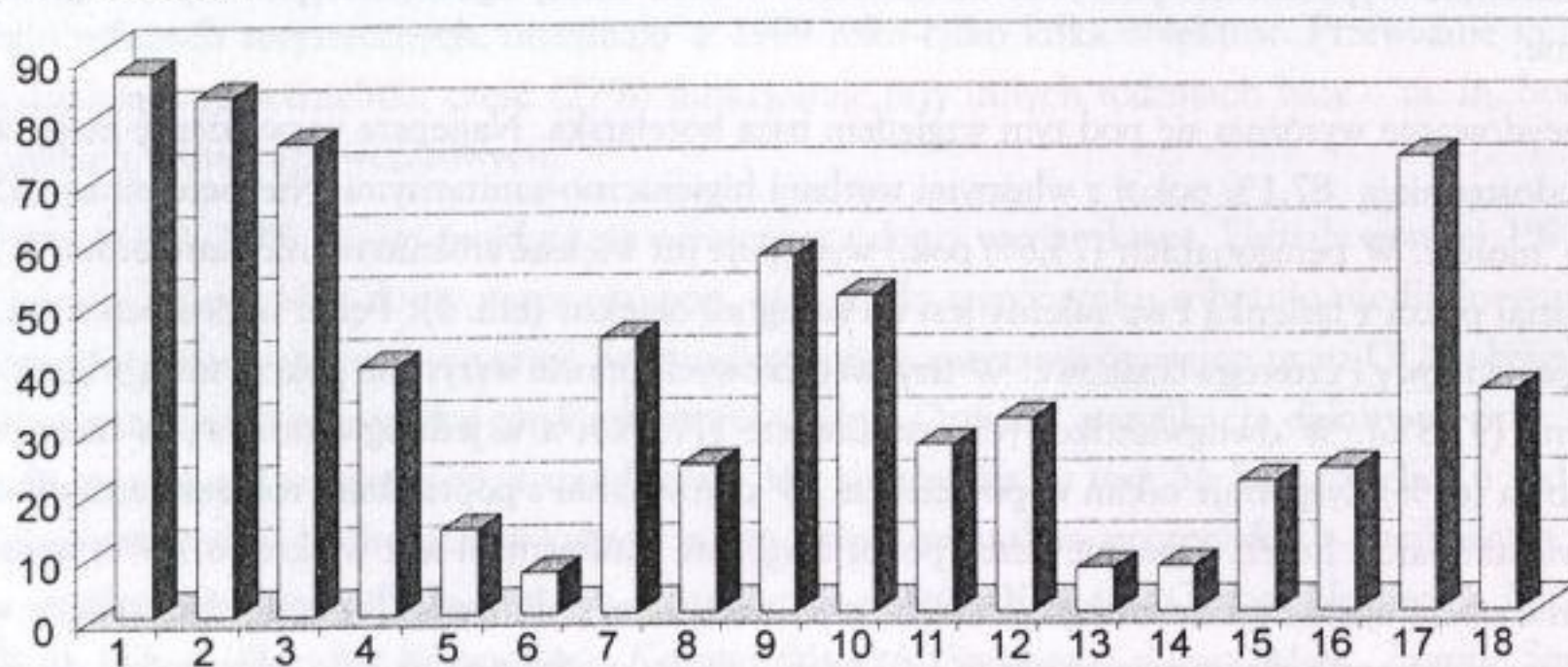
Zdecydowanie wyróżnia się pod tym względem baza hotelarska. Najlepsze wyposażenie mają hotele, które udostępniają 87,1% pokoi z własnymi węzłami higieniczno-sanitarnymi. Niewiele mniej (83,2%) oferują motele. W pensjonatach (75,6% pok.) występuje już większe zróżnicowanie standardu. W hotelach udział pokoi z łazienką i wc zależy od kategorii obiektu (tab. 1). Pełne wyposażenie ma hotel pięciogwiazdkowy i czterogwiazdkowy. W trzygwiazdkowych prawie wszystkie pokoje mają własne węzły sanitarne (97,8%). W dwugwiazdkowych trzy czwarte (77,6%), a w jednogwiazdkowych nieco więcej niż połowa (61%) dysponuje takim wyposażeniem. W porównaniu z poprzednim rokiem nastąpiła dalsza poprawa standardu hoteli. Obecnie liczba pokoi z węzłami sanitarnymi jest większa o 2,9%; lepsze wyposażenie obejmuje wszystkie kategorie obiektów, z wyjątkiem jednogwiazdkowych. Największy wzrost zanotowano w hotelu pięciogwiazdkowym (o 27,8%), ale spowodowane to było włączeniem do eksploatacji w 1999 roku wyremontowanej części obiektu. Na poprawę standardu rzutują nie tylko nowe inwestycje, ale również modernizacja zasobów już funkcjonujących, o czym może świadczyć przewaga przyrostu pokoi z łazienkami (2307) nad przyrostem liczby pokoi ogółem (1068).

Porównując powyższe wskaźniki — które charakteryzują zarówno obiekty przed, jak i po nowej kategoryzacji — z wymogami dla tego zakresu wyposażenia wyszczególnionymi w rozporządzeniu do ustawy o usługach turystycznych, można stwierdzić, że w poszczególnych kategoriach wymogi te spełniają hotele pięcio-, cztero- i trzygwiazdkowe, a lepszym standardem niż obowiązujący dysponują dwu- i jednogwiazdkowe. Te dwa ostatnie powinny mieć odpowiednio 50% i 10% pokoi z pełnym węzłem higieniczno-sanitarnym, a już obecnie mają ich 77,6% i 61%. Są to oczywiście wskaźniki dla całych grup kategorii: w ich ramach mogą zachodzić pewne zróżnicowania wyposażenia pokoi w poszczególnych obiektach. Poprawa ogólnych wskaźników standardu związana jest z nowymi hotelami, modernizacją już funkcjonujących, a także ze zmianami kategorii i zaszeregowania obiektów, ale proces ten w 1999 roku objął tylko część hoteli.

W grupie innych obiektów zakwaterowania zbiorowego standard sanitarny jest niższy. Najwięcej pokoi z łazienkami mają domy pracy twórczej (50,8%), a następnie ośrodki wczasowe (44,2%). Obiekty te zajmowały również czołowe pozycje w poprzednim roku. Te ostatnie były bazą dla turystyki masowej, a

głównym celem gestorów było zapewnienie jak największej liczby miejsc wypoczynkowych. Większość nie przywiązywała wagi do odpowiedniego standardu ośrodków. W grupie zakładów zakwaterowania zbiorowego zarejestrowano wzrost wyposażenia sanitarnego — w różnym stopniu, ale we wszystkich rodzajach bazy. Największą poprawę zanotowano w „innych obiektach wykorzystywanych do turystyki” (o 9%), w domach pracy twórczej (7,1%) i na campingach (6%); przyrosty te były większe niż w latach 1997–1998. Lepszy stan sanitarny dostrzegany jest też przez turystów, co można potwierdzić na przykładzie campingów, których większość (69%) otrzymała oceny przynajmniej dobre⁷. Wśród obiektów specjalistycznych najlepszym wyposażeniem charakteryzują się zakłady uzdrowiskowe i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, w których odpowiednio 72,7% i 57,1% pokoi ma własne węzły sanitarne. W ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych dynamika poprawy standardu była mniejsza niż w latach poprzednich: w latach 1997–1998 liczba pokoi z łazienkami zwiększyła się o 6,5 punktu procentowego, a w latach 1998–1999 tylko o 1,8.

Rys. 1. Udział procentowy pokoi z własną łazienką i wc w poszczególnych rodzajach bazy noclegowej w 1999 roku

Rodzaje obiektów: 1 — hotele, 2 — motele, 3 — pensjonaty, 4 — domy wycieczkowe, 5 — schroniska, 6 — schroniska młodzieżowe, 7 — ośrodki wczasowe, 8 — ośrodki kolonijne, 9 — ośr. szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 — domy pracy twórczej, 11 — zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 — campingi, 13 — pola biwakowe, 14 — obiekty nocl. w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15 — pokoje gościnne, 16 — kwatery agroturystyczne, 17 — zakłady uzdrowiskowe, 18 — inne obiekty.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Większość pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych charakteryzuje się niższym standardem i dysponuje wspólnymi węzłami sanitarnymi; własne łazienki ma co piąty pokój. W tych pierwszych nastąpiło niewielkie zmniejszenie wyposażenia, co może być spowodowane ubytkiem części tych zasobów i ich zaszeregowaniem do grupy „innych obiektów ...”. Należy pamiętać, że do pokoi zaliczane były również placówki hotelarskie; mimo że nie spełniały określonych dla tej bazy wymogów, część miała dobre wyposażenie higieniczne.

⁷ Turystyka campingowa...op. cit. s. 10.

III. Zmiany wielkości bazy noclegowej w latach 1998 – 1999

W omawianym okresie w bazie przybyło 141 obiektów, ubyło zaś 20 747 miejsc (zał. 2 i 3). Zmniejszyła się dynamika rozwoju: w 1998 roku liczba obiektów wzrosła o 11,9%, a w 1999 roku tylko o 1%. Poprawiła się struktura użytkowania bazy, gdyż przybyło 4 859 miejsc całorocznych. Również w podaży tego elementu zasobów zarejestrowano mniejszą dynamikę w porównaniu z poprzednim rokiem, kiedy to przyrost wyniósł 12,2% (w 1999 r. 1,4%). Ten niewielki wzrost należy mimo wszystko uznać za korzystne zjawisko, tym bardziej że wystąpił spadek ogólnej liczby miejsc.

Zmiany w wielkości i strukturze bazy mogą być m. in. związane z budową nowych obiektów lub z likwidacją dotychczas funkcjonujących. Również prowadzona modernizacja powoduje wyłączenie z bieżącej działalności części pokoi i miejsc noclegowych, co zmniejsza pojemność obiektów. Ale nie są to jedyne czynniki rzutujące na zmiany wielkości zasobów. Zmniejszenia bazy w poszczególnych grupach rodzajowych nie należy wiązać wyłącznie z likwidacją obiektów, ponieważ w 1999 roku, zgodnie z ustawą o usługach turystycznych, rozpoczęto nowy proces kategoryzacji i zaszeregowania obiektów hotelarskich. Skutkuje on zmianami w strukturze bazy wynikającymi z przekwalifikowania obiektów. Proces ten obejmuje hotele, motele, pensjonaty, campingi, domy wycieczkowe i schroniska młodzieżowe, które wojewoda właściwy ze względu na położenie obiektu zaszeregowuje do poszczególnych rodzajów bazy, nadaje im kategorię i prowadzi ich ewidencję. Ujmowane są w niej też schroniska, których nie obowiązuje kategoryzacja. Pola biwakowe i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie, objęte są ewidencją prowadzoną przez wójta (burmistrza, prezydenta). Mogą się znaleźć w tej grupie obiekty hotelarskie, które nie otrzymały żadnej kategorii, ponieważ nie spełniły wymagań ustawy.

Wprowadzie tylko część bazy poddała się dotychczas tej procedurze, ale w jej strukturze rodzajowej można już zauważyć pewne zmiany. Obowiązek wpisu do ewidencji obejmuje także nie wymienione tu pozostałe rodzaje obiektów. Z informacji zebranych przez autora od osób odpowiedzialnych w gminach woj. dolnośląskiego za ewidencję *innych obiektów świadczących usługi hotelarskie* wynika, że część właścicieli, przede wszystkim pensjonatów (obowiązuje ich kategoryzacja) i pokoi gościnnych, zarejestrowała je w grupie *innych obiektów*... Występują też przypadki zgłoszenia do ewidencji gminnej placówek, które dotychczas używały nazwy hotel lub motel. Stąd też w załącznikach 2 i 3 widoczne jest zmniejszenie się liczby tych zasobów oraz innych kategoryzowanych, zwiększenie zaś grupy „innych obiektów wykorzystywanych do turystyki”. Część właścicieli placówek hotelarskich — dotyczy to mniejszych miejscowości turystycznych — wystąpiła o nadanie kategorii mimo wątpliwości, czy ich obiekt spełnia wymagania ustawy. Argumentują to tym, że zmiana zaszeregowania obiektu wiąże się z dużymi kosztami, obejmującymi zmianę szyldów, folderów i innych nośników informacji.

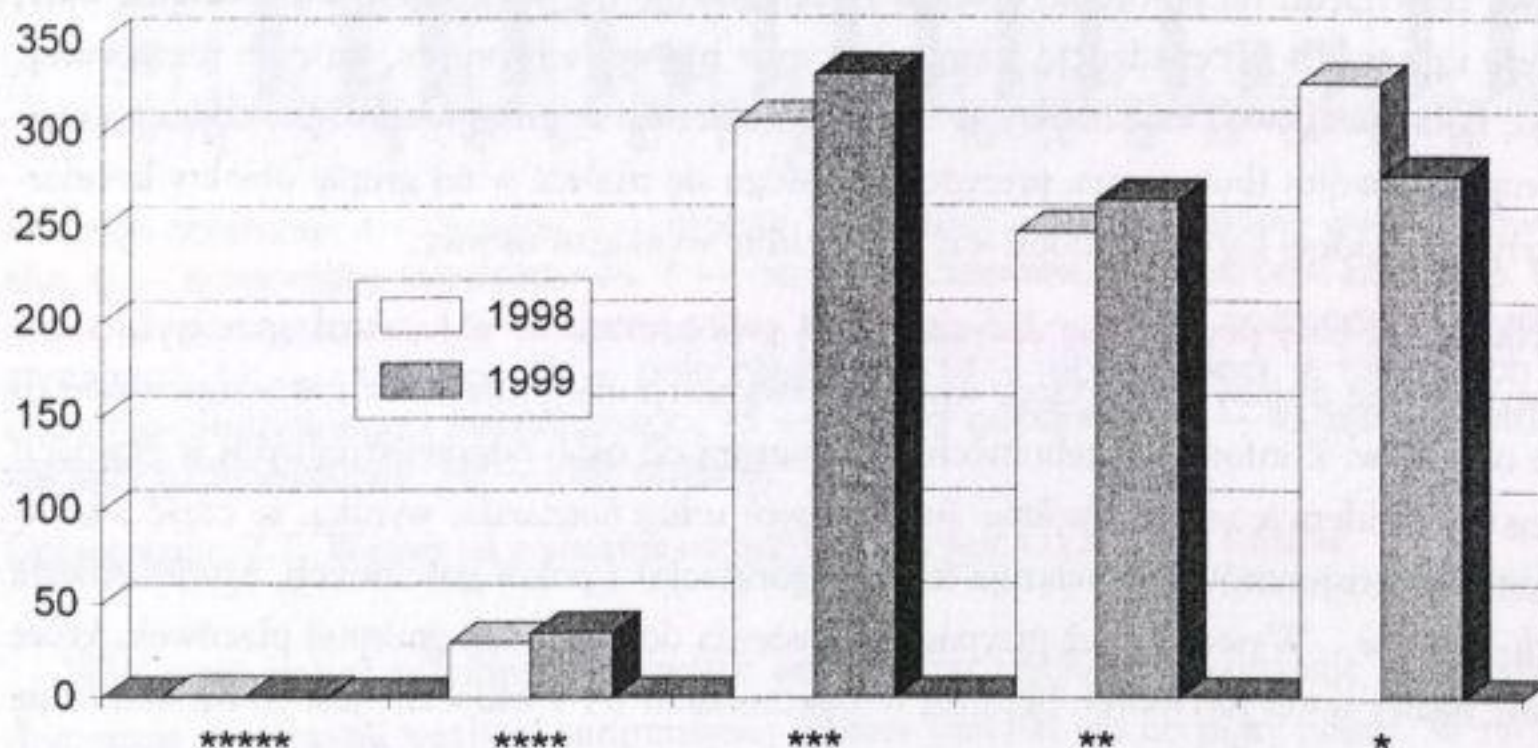
Dość istotne zmiany liczby i rozkładu zasobów noclegowych są także wynikiem nowej kategoryzacji. Ograniczając się do obiektów objętych tą procedurą można stwierdzić, że ubyło miejsc w pensjonatach,

motelach, domach wycieczkowych, na campingach i w schroniskach młodzieżowych. Wśród pozostałych placówek bardzo duże zmniejszenie, o około 16 tys. miejsc, zarejestrowano w pokojach gościnnych, które były dotychczas rozwojowym segmentem bazy. Zaliczane tu obiekty hotelarskie oraz wymieniona wcześniej baza zostały zaszeregowane do „innych obiektów wykorzystywanych do turystyki”, w których liczba miejsc wzrosła o około 31 tys. w porównaniu z poprzednim rokiem.

Mimo działania nowych przepisów kategoryzacyjnych, najbardziej stabilnymi zasobami bazy hotelarskiej są hotele. W porównaniu z 1998 rokiem ubył tylko jeden obiekt, ale liczba miejsc zwiększyła się o 1 866. Jednak przyrost ten wyniósł tylko 2,1%; dynamika była mniejsza o 2,7% punktu procentowego.

Oprócz wzbogacenia rynku o nowe hotele, przyrost miejsc związany jest często z ich rozbudową bądź z dobudową nowych obiektów do istniejących dotychczas. Wyraźniejsze zmiany zaszły w strukturze standardowej, zwłaszcza w niższych kategoriach. Skutki działania ustawy o usługach turystycznych są tu bardziej widoczne. Zmiany te objęły wszystkie kategorie oprócz pięciogwiazdkowej. W latach 1996–1998 zwiększała się w nich liczba placówek hotelowych. W 1999 roku zarejestrowano rozwój zarówno pod względem liczby obiektów, jak i miejsc noclegowych w segmencie hoteli cztero-, trzy- i dwugwiazdkowych (tab. 1, rys. 2). Najwięcej, bo o 26 placówek (8,5%) zwiększyła się baza w kategorii trzygwiazdkowej, a w kategorii czterogwiazdkowej przybyło najwięcej miejsc: 1 934 (20,7%). Zmniejszyła się wyraźnie grupa hoteli jednogwiazdkowych, z której ubyło 49 obiektów (15%) i 3 517 miejsc (16,8%). Jeszcze w 1998 roku w grupie tej znajdowało się najwięcej obiektów. Obecnie pierwsze miejsce zajmują placówki trzygwiazdkowe. Należy sądzić, że część obiektów nie spełniła wymogów i przestała pełnić funkcję hoteli.

Rys. 2. Zmiany w kategoriach hoteli w latach 1998–1999 (liczba hoteli)

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Hotele to najbardziej rozwojowy segment polskiej bazy noclegowej. W ostatnim dziesięcioleciu (1990–1999) zasoby te zwiększyły się o 409 placówek, co oznacza wzrost o 82%. Najwięcej (105) przybyło ich w 1996 roku. W pierwszych latach transformacji gospodarczej (1990–1991) rozwój był wyraźnie słabszy. W 1994 roku zanotowano spadek o 49 obiektów i 3 446 miejsc. Miejsca hotelowe stanowiły wówczas 10,2% bazy ogółem. Od tego roku przybywa hoteli. W 1998 roku oferują już 11,4% miejsc,

a w 1999 — 11,9%. Zróżnicowany był też ich rozwój w poszczególnych kategoriach. Dotychczas preferowanymi inwestycjami były obiekty trzy- i jednogwiazdkowe, a więc o średnim i najniższym standardzie. Zasoby placówek trzygwiazdkowych w omawianym dziesięcioleciu zwiększyły się prawie trzykrotnie: z 124 do 331, jednogwiazdkowych zaś trzykrotnie: z 91 do 277, a liczba miejsc noclegowych wzrosła o 14 014 i 6 087. Zmiany w pozostałych kategoriach dotyczą niewielkiego wzrostu (kat. **) albo ubytku (kat. ***** i *****) liczby obiektów. Wyraźne zmniejszenie podaży hoteli czterogwiazdkowych wystąpiło w 1993 roku: część zmieniła kategorię na niższą ze względów podatkowych (22% VAT). Mimo rozwoju bazy hotelowej, efektem dotychczasowych inwestycji jest przewaga małych obiektów. Od 1990 roku zmniejszyła się w nich średnia liczba miejsc (ze 115 do 101) i pokoi (z 61 do 53).

Programy budownictwa hotelowego w Polsce przedstawiane przez działających na naszym rynku operatorów wskazują, że w najbliższych latach należy się spodziewać dużej dynamiki rozwoju tego sektora. W szerokim zakresie modernizację swojej bazy prowadzi Orbis. Nowe inwestycje planują operatorzy krajowi — przede wszystkim Orbis, Gromada i Prima — oraz kilku poważnych inwestorów zagranicznych. Będą to hotele zarówno wysokostandardowe, jak o średnim standardzie międzynarodowym: dwu- i trzygwiazdkowe. W tym ostatnim segmencie przewiduje się duży rozwój popytu turystycznego. Znani zagraniczni inwestorzy — m.in. Accor, Hilton i Sheraton — niezależnie od zaangażowania się w budowę hoteli wyższych kategorii, zamierzają budować sieci obiektów średniej klasy. Spółka „Hotel 500” rozpoczęła budowę obiektów z zastosowaniem technologii modułowej, która umożliwia realizację w ciągu 6–9 miesięcy, 150-pokojowego hotelu dwu- lub trzygwiazdkowego. Plany tych inwestorów dotyczą nie tylko Warszawy i innych większych miast. Hotele powstaną również w mniejszych miastach i rejonach atrakcyjnych turystycznie oraz przy szlakach komunikacyjnych, zwłaszcza autostradach.

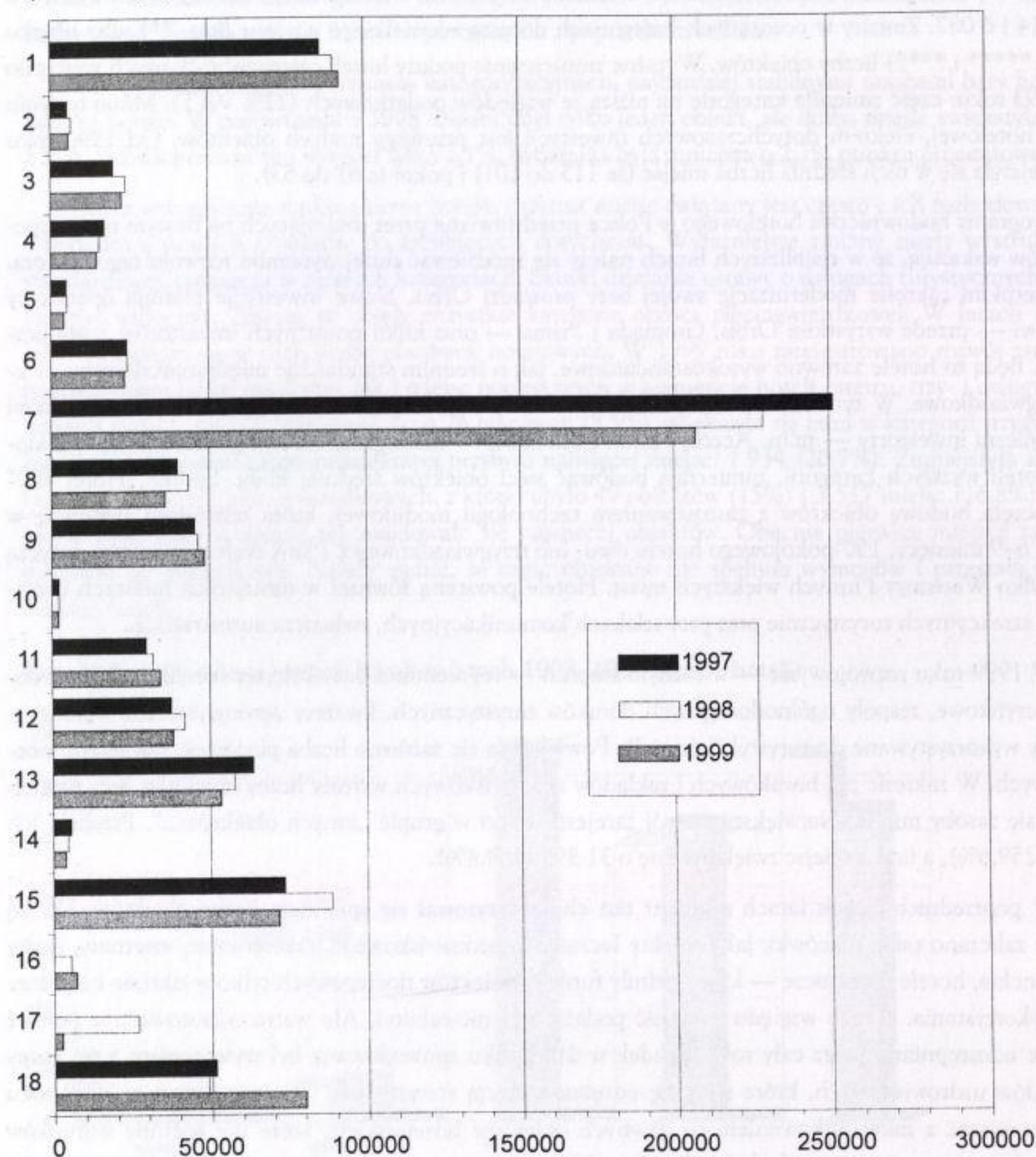
W 1999 roku rozwojowymi — w różnym stopniu — segmentami bazy były też ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, kwatery agroturystyczne i „inne obiekty wykorzystywane do turystyki” (rys. 3). Powiększyła się zarówno liczba placówek, jak miejsc noclegowych. W zakresie pól biwakowych i zakładów uzdrowiskowych wzrosły liczby obiektów, lecz zmniejszyły się zasoby miejsc. Największy rozwój zarejestrowano w grupie „innych obiektów...”. Przybyło ich 889 (259,6%), a liczba miejsc zwiększyła się o 31 398 (164,4%).

W poprzednich trzech latach segment ten charakteryzował się spadkiem liczby obiektów. Do tej grupy zaliczano takie placówki, jak: obiekty lecznictwa uzdrowiskowego, szkoleniowe, internaty, domy studenckie, hotele robotnicze — które pełniły funkcję obiektów noclegowych tylko w okresie niepełnego wykorzystania. Z tego względu wielkość podaży była niestabilna. Ale warto odnotować, że połowę miejsc udostępniano przez cały rok. Spadek w 1988 roku spowodowany był wyłączeniem z tej grupy zakładów uzdrowiskowych, które stały się odrębną pozycją statystyczną. Znaczny wzrost w 1999 roku można wiązać z zakwalifikowaniem tu dawnych obiektów hotelarskich, które nie spełniły warunków nowej kategoryzacji, oraz tych, których nie poddano temu procesowi, zwłaszcza takich, które i tak już nie reprezentowały standardu przewidzianego dla bazy hotelarskiej i były zaliczane do pokoi gościnnych.

Poza „innymi obiektami...” znaczący wzrost objął też bazę kwater agroturystycznych, których przybyło 147. Zasoby kwater wzrosły o 24,2%, a liczba miejsc o 1663 (30,2%). Obecnie gospodarstwo agroturystyczne oferuje średnio 3,5 pokoju lub 9,5 miejsca noclegowego. W tej liczbie są także te, których GUS nie obejmował dotychczas sprawozdawczością. Warto przypomnieć, że i kwaterodawców obowią-

zuje rejestracja kwater w ewidencji innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, prowadzonej przez urzędy gmin.

Rys. 3. Turystyczna baza noclegowa w latach 1997–1999 (liczba miejsc)

Rodzaje obiektów: 1 — hotele, 2 — motele, 3 — pensjonaty, 4 — domy wycieczkowe, 5 — schroniska, 6 — schroniska młodzieżowe, 7 — ośrodki wczasowe, 8 — ośrodki kolonijne, 9 — ośr. szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 — domy pracy twórczej, 11 — zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 — campingi, 13 — pola biwakowe, 14 — obiekty noclegowe w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15 — pokoje gościnne, 16 — kwatery agroturystyczne, 17 — zakłady uzdrowiskowe, 18 — inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

W pozostałej bazie, w której w 1999 roku zarejestrowano wzrost, wyróżnić można zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych. Przybyło w tej grupie 49 obiektów i 2 322 miejsca, czyli odpowiednio 10% i 7,3%. W innych rodzajach bazy zanotowano niewielkie przyrosty: w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych o 4 obiekty, w zakładach uzdrowiskowych i na polach biwakowych po 6 obiektów, ale w dwóch ostatnich wystąpił spadek liczby miejsc noclegowych. W ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych przybyło 2 112 miejsc (4,6%).

W większości bazy zarejestrowano jednak spadek liczby obiektów i miejsc noclegowych. Niekorzystny długoletni proces nadal obejmuje największą polską bazę, jaką są ośrodki wczasowe. W 1999 roku ubyło 324 obiekty i 21 711 miejsc (12,4% i 9,5%). Ubytek obiektów był większy niż w 1998 roku, a miejsc — nieco mniejszy. W niskostandardowych domkach zlikwidowano 61,8% miejsc, a pozostałą część, w ośrodkach o wyższym standardzie, przekształcono w hotele lub ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Ze względu na wielkość oferty — w ośrodkach wczasowych skupia się 26,8% miejsc całej bazy — i wieloletnie przyzwyczajenia turystów krajowych, stanowiły one dla nich i należy sądzić, że nadal stanowią ważne miejsce wypoczynku. Przed okresem transformacji gospodarczej, a także w pierwszych latach gospodarki rynkowej były one główną bazą turystyki socjalnej. Część z nich jest nadal własnością zakładów pracy, ale działają już na zasadach komercyjnych. Nadal jednak stosowane są pewne formy dopłat socjalnych, zmniejszające koszty wypoczynku. Większe zakłady pracy mogą dofinansowywać swoim pracownikom wczasy z funduszu socjalnego, a w małych firmach, które nie utworzyły tego funduszu, obowiązkowo wypłacane są świadczenia urlopowe. Niektórzy pracodawcy posiadający własne ośrodki pokrywają znaczną część kosztów pracownikom, którzy z nich korzystają.

Następnym segmentem bazy charakteryzującym się znacznym zmniejszeniem zasobów były pokoje gościnne. Do 1998 roku były one najbardziej rozwojowymi obiektami. Ich liczba zmalała o 430 placówek (8,7%), miejsc zaś — o 16 926 (19,1%). Jak już wspomniano, zmiany te objęły przede wszystkim zaliczone tu obiekty bazy hotelarskiej funkcjonujące pod nazwami: hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, lecz nie odpowiadające kryteriom dla takich obiektów, i z tego względu zaszeregowane do grupy *innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie*.

Ubytek 1 189 miejsc w pensjonatach należy przede wszystkim traktować jako skutek działania ustawy. Prócz tego spadek liczby obiektów o 30–40 zarejestrowano w grupach domów wycieczkowych, schronisk młodzieżowych, ośrodków do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego (zał. 2). Największy spadek liczby miejsc (poza ośrodkami wczasowymi i pokojami gościnnymi) wystąpił w ośrodkach kolonijnych, gdzie ubyło ich 7 344 (16,9%), przez co zmalała tak potrzebna baza do wypoczynku dzieci. Na campingach zlikwidowano 3 618 miejsc (8,6%). Być może część campingów zaliczono do zespołów ogólnodostępnych domków turystycznych.

IV. Wykorzystanie zdolności recepcyjnej bazy noclegowej

Zdolność recepcyjna jest to nominalna liczba pokoi (w hotelach, motelach i pensjonatach) albo nominalna liczba miejsc noclegowych (dla pozostałych obiektów) przygotowana do wynajęcia w okresie działalności obiektów. Miarą wykorzystania jest odsetek wynajętych pokoi lub udzielonych noclegów. Przedstawione dalej wskaźniki charakteryzują tylko wykorzystanie roczne lub miesięczne, ale należy pamiętać, że jest ono różne dla poszczególnych sezonów, miesięcy, tygodni, a nawet dni tygodnia.

Przedstawione wielkości dotyczą do okresu od października 1998 do września 1999 roku. W większości rodzajów bazy wykorzystanie zmalało. Wzrost zarejestrowano jedynie w motelach, na campingach i w kwaterach agroturystycznych (zał. 4, rys. 4).

1. Turystyczne zakłady zakwaterowania zbiorowego

1.1. Hotele i inne obiekty hotelarskie

W tej grupie obiektów największą ofertę przygotowały hotele, których zdolność recepcyjna w okresie X.1998 – IX.1999 wynosiła 31 804,6 tys. miejsc noclegowych i 16 797 pokoi (tab. 2). Była ona większa odpowiednio o 3,1% i 3,4% niż w porównywalnym okresie poprzedniego roku. Nocowało w nich 6 615,9 tys. osób (tab. 3): o 2,2% mniej niż w 1998 roku. Procesem utrzymującym się od kilku lat jest wzrost liczby turystów krajowych korzystających z hoteli. Było ich o 102,8 tys. więcej; stanowili 64,5% gości hotelowych, a udział ten wzrósł o 3%. Zatrzymało się natomiast o 252 tys. mniej cudzoziemców. Większość Polaków korzysta jednak z innych obiektów: w hotelach przebywa tylko 33% naszych turystów spośród ogółu zarejestrowanych w bazie noclegowej. Cudzoziemcy przyjeżdżający do naszego kraju korzystają głównie z hoteli, w których nocowało ich 72,8%. Mimo mniejszej niż w 1998 roku liczby nocujących, udział ten był o 2,6% większy niż w poprzednim roku. Tak więc noclegi w hotelach są jeszcze bardziej preferowane w stosunku do pozostałej bazy.

Wśród cudzoziemców nocujących w hotelach, zdecydowana większość to turyści z Niemiec, w liczbie 759 078 osób. Stanowili oni aż 32,3% gości zagranicznych. Pozostałe narodowości są o wiele słabiej reprezentowane. Następni w kolejności obywatele Stanów Zjednoczonych (151 967) i Wielkiej Brytanii (139 868) to tylko 6,5% i 5,9% zagranicznych gości hotelowych. W grupie powyżej 4% mieszczą się Francuzi i Włosi, a powyżej 3% — Duńczycy, Holendrzy i Szwedzi oraz nasi sąsiedzi — Litwini i Ukraińcy. Innych sąsiadów nocowało jeszcze mniej: Rosjanie stanowią 2,9%, Białorusini 1,5%, Czesi 1,4%, a Słowacy zaledwie 0,5% zagranicznych klientów hoteli.

Spośród wszystkich turystów (krajowych i zagranicznych) zarejestrowanych w polskich hotelach, najwięcej (46%) nocowało w obiektach o średnim standardzie, a więc trzygwiazdkowych. Dwukrotnie mniej (23,9%) zatrzymało się w hotelach o niższym standardzie: dwugwiazdkowych. Placówki wysokiej kategorii (****) i o najniższym standardzie (*) wybrała porównywalna liczba gości (15,4% i 14%). W hotelu pięciogwiazdkowym nocowało tylko 0,7% ogółu gości hotelowych. Należy jednak pamiętać, że wielkości te, zwłaszcza tę ostatnią, warunkuje m. in. zróżnicowana podaż obiektów w poszczególnych kategoriach.

Tabela 2. Zdolność recepcyjna hoteli i jej wykorzystanie w okresie X. 1998 – IX. 1999

Kategorie	Zdolność recepcyjna		Wynajęte pokoje			Wykorzystanie miejsc noclegowych w %		Wykorzystanie pokoi w %	
	nominalna liczba miejsc nocl.	nominalna liczba pokoi	ogółem	turyści krajowi	turyści zagraniczni	1998	1999	1998	1999
Polska	31804602	16796970	7179438	4282134	2897304	41,2	38,4	46,0	42,7
*****	190895	124100	77017	9233	67784	58,2	48,3	73,1	62,1
****	3943411	2179351	1238717	540578	698139	46,4	44,9	58,3	56,8
***	14289971	7909471	3574757	1969303	1605454	41,2	38,5	48,9	45,2
**	7478154	3747575	1379508	1027775	351733	41,6	37,9	40,8	36,8
*	5902171	2836473	909439	735245	174194	37,8	34,0	36,8	32,1

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Tabela 3. Turyści korzystający z hoteli w okresie X. 1998 – IX. 1999

Kategorie	Liczba turystów korzystających z hoteli			Udział turystów w %		Udział turystów w wielkościach ogółem w %		
	ogółem	krajowych	zagranicznych	krajowych	zagranicznych	ogółem	krajowych	zagranicznych
Polska	6615868	4264089	2351779	64,5	35,5	100,0	100,0	100,0
*****	43810	8628	35182	19,7	80,3	0,7	0,2	1,5
****	1016198	486125	530073	47,8	52,2	15,4	11,4	22,5
***	3041580	1793550	1248030	59,0	41,0	46,0	42,1	53,1
**	1584424	1241841	342583	78,4	21,6	23,9	29,1	14,6
*	929856	733945	195911	78,9	21,1	14,0	17,2	8,3

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Najwięcej turystów krajowych i zagranicznych nocowało w hotelach trzygwiazdkowych: 42,1% Polaków i ponad połowa cudzoziemców (53,1%) korzystających z hoteli. Tak więc jedni i drudzy preferują obiekty o średnim standardzie, choć może to być także następstwem największej podaży w tej kategorii. Poza tym w turystyce krajowej najpopularniejsze są grupy obiektów o niższym standardzie. Z hoteli dwugwiazdkowych korzystało 29,1%, a z jednogwiazdkowych — 17,2% ogółu Polaków nocujących w hotelach. Minimalna ich część (0,2%) zatrzymuje się w hotelu pięciogwiazdkowym.

Nieco inna jest struktura noclegów cudzoziemców. Jak wcześniej wspomniano, najwięcej korzysta z hoteli trzygwiazdkowych, ale następną pozycję zajmują placówki o wyższym standardzie, czterogwiazdkowe, w których nocowało 22,5% gości zagranicznych. Najmniej popularne są zarówno hotele niższej kategorii, zwłaszcza jednogwiazdkowe, z których korzystało zaledwie 8,3% cudzoziemców, jak i najwyższej, pięciogwiazdkowej, w której nocowało tylko 1,5% zagranicznych gości hotelowych.

Wśród gości hotelu najwyższej kategorii dominują turyści zagraniczni: stanowią tu aż 80,3% ogółu klientów. Przeważają też w obiektach czterogwiazdkowych, gdzie są nadal w większości (52,2%), ale tutaj udział Polaków jest także dość wysoki. W porównaniu z 1998 rokiem liczba tych hoteli wzrosła o pięć. Wzrosła także liczba gości, w tym zagranicznych, ale wyraźnie zmniejszył się udział korzystających z nich cudzoziemców, który wynosił wówczas 64,7%. Większość gości w tych obiektach to biznesmeni. Ale już w hotelach trzygwiazdkowych nocuje więcej Polaków (59%), a w dwugwiazdkowych i jednogwiazdkowych przeważali oni zdecydowanie: ich udział wyniósł odpowiednio 78,4% i 78,9%.

Wynika z tego, że przeciętny polski turysta nadal najchętniej korzysta z tańszej bazy hotelowej, ale też coraz więcej turystów krajowych zaczyna preferować hotele o średnim standardzie. Stanowią oni zbliżoną do cudzoziemców liczbę gości w obiektach czterogwiazdkowych, jednak zatrzymują się w nich krócej niż cudzoziemcy (tab. 3). Średni pobyt gości krajowych wynosi 1,8 noclegu, a zagranicznych — 2 noclegi. Cudzoziemcy przebywają dłużej w obiektach pozostałych kategorii, oprócz jednogwiazdkowej, gdzie Polacy zatrzymują się na 2,2, a cudzoziemcy na 1,9 noclegu. Największe jednak różnice notuje się w hotelach o najwyższych standardach. W pięciogwiazdkowym goście zagraniczni wykupują 2,3 noclegu, turyści krajowi tylko 1,5, a w czterogwiazdkowym pobyt trwa odpowiednio 2,1 i 1,3 noclegu. Wydaje się, że na krótsze pobyty turystów krajowych rzutują ceny, ustalone być może prawidłowo z punktu widzenia hotelarzy, ale dla przeciętnego polskiego turysty za wysokie nie tylko w obiektach wyższych kategorii, ale i średniostandardowych. Są one wygórowane zwłaszcza w miejscowościach atrakcyjnych turystycznie.

Tabela 4. Udzielone noclegi i długość pobytu w hotelach w okresie X. 1998 – IX. 1999

Kategorie	Liczba udzielonych noclegów			Długość pobytów (liczba noclegów)		
	ogółem	turyści krajowi	turyści zagraniczni	ogółem	turyści krajowi	turyści zagraniczni
Polska	12202752	7532257	4670495	1,8	1,8	2,0
*****	92260	12589	79671	2,1	1,5	2,3
****	1770328	641561	1128767	1,7	1,3	2,1
***	5501861	3081689	2420172	1,8	1,7	1,9
**	2833872	2169439	664433	1,8	1,7	1,9
*	2004431	1626979	377452	2,2	2,2	1,9

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Warto też przedstawić długość pobytów turystów zagranicznych najliczniej korzystających z hoteli oraz naszych sąsiadów. Różnice w liczbie noclegów między cudzoziemcami z państw zachodnich a naszymi sąsiadami ze wschodu nie są bardzo znaczące. W granicach 2–2,2 noclegu zatrzymują się Niemcy, Amerykanie, Francuzi, Duńczycy, Anglicy i Włosi. Nieco krócej (1,9) przebywają Szwedzi i Holendrzy, ale również Słowacy i Czesi. Mniej noclegów wykupują Rosjanie (1,8), Ukraińcy (1,7), Białorusini (1,6) i Litwini (1,5). Ale generalnie można uznać, że tylko między dwiema ostatnimi narodowościami a pierwszą grupą gości występuje wyraźna różnica (ponad pół noclegu). Krótkie pobyty turystów zagra-

nicznych, których ponadto zdecydowana większość zatrzymuje się w hotelach, świadczą, że Polska nie jest dla nich celem wyjazdów wypoczynkowych. Z bazy wypoczynkowej, np. ośrodków wczasowych, szkoleniowo-wypoczynkowych i campingów, korzystało w sumie tylko 136,1 tys. osób.

Analiza preferencji gości zagranicznych (grupa o największej liczbie przyjazdów i sąsiedzi) w zakresie kategorii hoteli wykazuje że turyści zachodni najchętniej nocują w placówkach trzygwiazdkowych. Wprawdzie wszystkie narodowości korzystają z hoteli pięcio- i czterogwiazdkowych, ale różnice w liczbach nocujących gości z zachodu i sąsiadów ze wschodu i południa są bardzo duże. Najliczniejszymi klientami w tej grupie obiektów są Niemcy (16,7%), których udział w pozostałych kategoriach też jest największy, oraz Amerykanie (5,9%) i Anglicy (5,5%). W hotelach trzygwiazdkowych dwie ostatnie narodowości oraz Włosi i Francuzi stanowią po około 2% cudzoziemców. Ale prawie taki sam udział reprezentują Litwini (1,9%). W placówkach niższych kategorii maleje udział turystów zachodnich, oprócz Francuzów, zwiększa się zaś — Ukraińców i Rosjan. Pierwsi są najliczniejszymi klientami hoteli dwugwiazdkowych po Niemcach; drudzy po Niemcach i Francuzach. W obiektach jednogwiazdkowych nadal dominują turyści z Niemiec (7,1%), ale kolejni są Ukraińcy (4,1%) oraz Białorusini i Rosjanie. W porównaniu z nimi pozostali nasi sąsiedzi: Słowacy i Czesi, których najwięcej nocowało w hotelach trzygwiazdkowych, nie odznaczają się większym udziałem wśród gości hoteli tej kategorii i niższych.

Średnie wykorzystanie zdolności recepcyjnych hoteli w okresie X. 1998 – IX. 1999 wyniosło 42,7% sprzedanych pokoi. Jest ono mniejsze o 3,3% niż w porównywalnym okresie poprzedniego roku. Spadek zanotowano we wszystkich kategoriach. Przyczyną jest mniejsza liczba turystów zagranicznych korzystających z hoteli oraz mniej noclegów wykupionych przez cudzoziemców i Polaków, mimo że liczba gości krajowych wzrosła.

Stopień wykorzystania hoteli zależy od kategorii obiektu. Wielkość popytu jest ważnym elementem, ale należy też pamiętać o różnej podaży hoteli poszczególnych kategorii. Największy popyt zarejestrowano w hotelach trzygwiazdkowych, w których wynajęto 3 574,8 tys. pokoi, co stanowi 49,8% ogółu pokoi sprzedanych we wszystkich hotelach. Średnie wykorzystanie tych obiektów wyniosło 45,5%.

Utrzymuje się lepsze wykorzystanie hoteli o wyższym standardzie. W hotelu pięciogwiazdkowym wynajęto 62,1% pokoi i 48,3% miejsc noclegowych, lecz wykorzystanie znacznie się zmniejszyło: o 11% w porównaniu z poprzednim rokiem. Spowodowała to zapewne większa podaż pokoi włączonych do eksploatacji po remoncie. Podobne zjawisko wystąpiło w grupie obiektów czterogwiazdkowych, w której zwiększyła się liczba hoteli. Mimo wzrostu liczby gości krajowych i zagranicznych, wykorzystanie wyniosło 56,8%, choć spadek był niewielki: o 1,5%. Zwiększonej podaży nie zrekomensowało przyjęcie większej niż w 1998 roku liczby gości, w tym zagranicznych. W obu tych kategoriach obiektów wskaźniki „obłożenia” nadal są dość wysokie. Już na tych dwóch przykładach widać, że większa podaż, przy obecnych wielkościach ruchu, nie koresponduje z popytem i prowadzi do spadku wykorzystania. W placówkach niższych kategorii było ono wyraźnie mniejsze, zwłaszcza w hotelach dwugwiazdkowych i jednogwiazdkowych, w których wynajęto odpowiednio 36,8% i 32,1% pokoi.

Niskie wskaźniki wykorzystania w niektórych kategoriach hoteli nasuwają pytanie o opłacalność ich funkcjonowania. Trudno ustalić granicę efektywności ekonomicznej, której miernikiem byłaby wielkość wynajętych pokoi, ponieważ w zasadzie taki wskaźnik nie jest stosowany. W działalności hoteli uwzględniane są też inne czynniki niż wielkość frekwencji, m.in. ceny noclegów, które jak się wydaje, są podstawowym elementem rachunku ekonomicznego. Można przyjąć do ilustracji tego zjawiska wskaź-

niki 55% lub 50%, powyżej których wykorzystanie należy uznać za opłacalne. Porównanie tej mniejszej wartości z liczbą wynajętych pokoi wykazuje, że tylko grupa hoteli pięcio- i czterogwiazdkowych osiąga zadowalający wynik ekonomiczny (tab. 3). Ale jest to generalny wniosek, wysnuty na podstawie „wielkich liczb”; jego uszczegółowienie wymagałoby przeprowadzenia dodatkowych analiz.

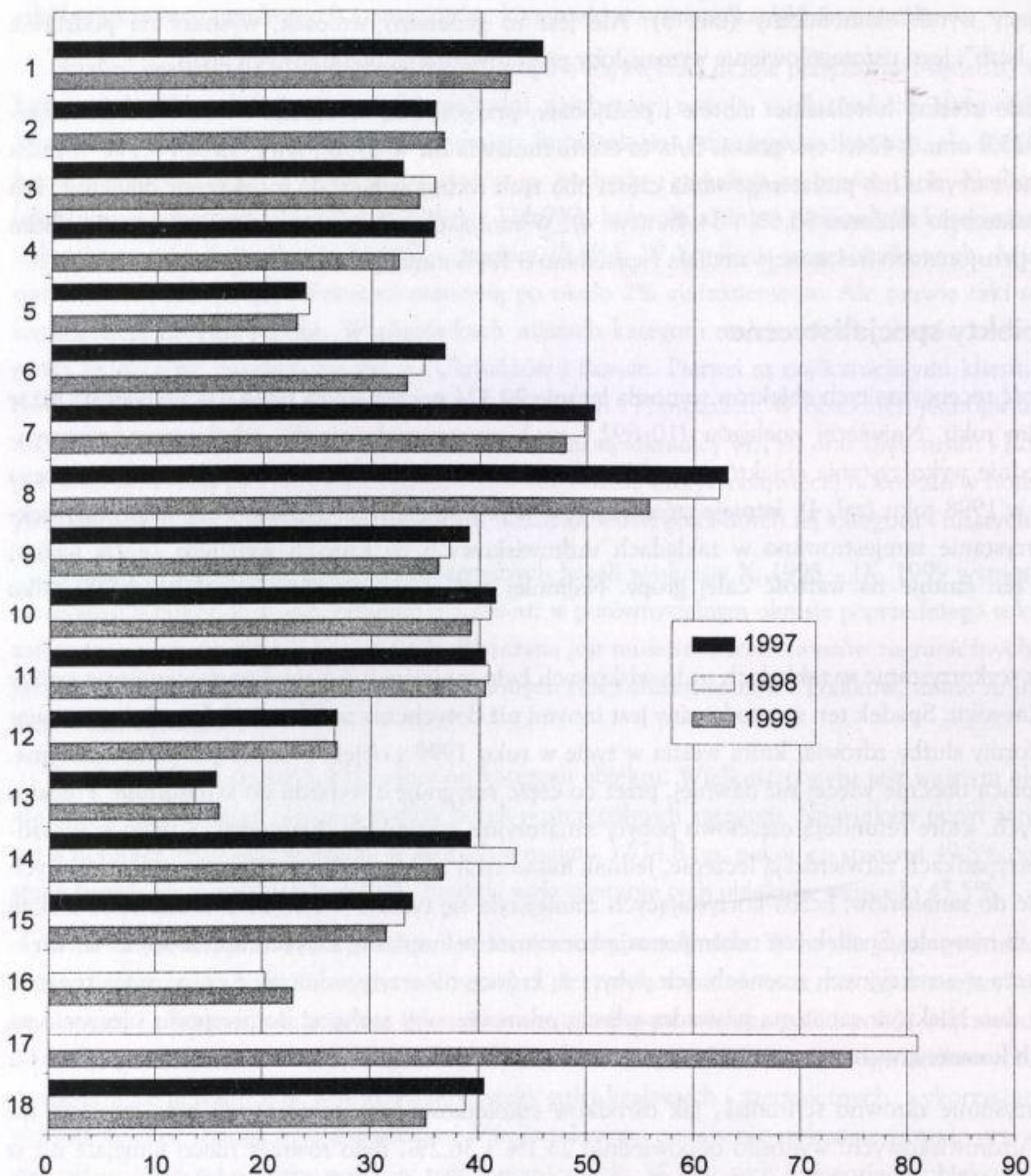
Pozostałe obiekty hotelarskie: motele i pensjonaty, przygotowały w okresie X. 98 – IX. 99 odpowiednio 923,9 oraz 2 424,1 tys. pokoi. Była to oferta mniejsza niż w 1998 roku o 3,6% i 7,1%. Wynika to zapewne z ubytku lub przeszeregowania części obu tych rodzajów bazy do innej grupy obiektów. Ich wykorzystanie było zbliżone: 36,6% i 34,4% (rys. 4). W motelach było nieco większe niż w poprzednim roku, a w pensjonatach frekwencja zmalała i sprzedano o 1,4% mniej pokoi.

1.2. Obiekty specjalistyczne

Zdolność recepcyjna tych obiektów wynosiła łącznie 20 324 noclegi i była tylko o 0,3% większa niż w poprzednim roku. Najwięcej noclegów (10 892,7 tys.) przygotowały ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Średnie wykorzystanie obiektów specjalistycznych wyniosło 50,5%, o 3,7 punktu procentowego mniej niż w 1998 roku (zał. 4). Istnieje zróżnicowanie w poszczególnych rodzajach obiektów. Największe wykorzystanie zarejestrowano w zakładach uzdrowiskowych, w których wynajęto 74,9% miejsc; wskaźnik ten rzutuje na wartość całej grupy. Najmniej noclegów sprzedano w schroniskach: tylko 23,1%.

Jednak wykorzystanie w zakładach uzdrowiskowych było mniejsze o 6,1 punktu procentowego niż w poprzednim roku. Spadek ten spowodowany jest innymi niż dotychczas zasadami odpłatności, wynikającymi z reformy służby zdrowia, która weszła w życie w roku 1999 i objęła również pobyty sanatoryjne. Pacjenci płacą obecnie więcej niż dawniej, przez co część rezygnuje z wyjazdu do sanatorium. Ponadto kasy chorych, które refundują częściowo pobyty sanatoryjne, weryfikują skierowania i tylko w uzasadnionych przypadkach zatwierdzają leczenie. Jednak mimo tych zmian, w dużym stopniu ograniczających dostępność do sanatoriów, liczba korzystających zmniejszyła się tylko o 4 tys.; można uznać, że w skali kraju jest to niewiele. Spadek ten rekompensują kuracjusze pełnopłatni, których udział jest coraz większy, zwłaszcza w atrakcyjnych sezonach. Ich pobyty są krótsze niż trzytygodniowy turnus: mogą trwać 6, 12 lub 18 dni. Niektóre sanatoria prowadzą własną promocję, aby zachęcić do przyjazdu i leczenia na warunkach komercyjnych.

Wykorzystanie zarówno schronisk, jak ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych było mniejsze niż zakładów uzdrowiskowych: wynosiło odpowiednio 23,1% i 36,2%. Było również nieco mniejsze niż w 1998 roku. Należy pamiętać, że schroniska obejmują prowadzące całoroczną działalność schroniska górskie i czynne tylko w sezonie letnim stacje wodne (kumulacja ruchu w 2–3 miesiącach). Dlatego w pierwszych średnia roczna frekwencja jest niższa niż w drugich.

Rys. 4. Wykorzystanie zdolności recepcyjnej bazy noclegowej w latach 1998 – 1999(w%)^{1/}

Rodzaje obiektów: 1 — hotele, 2 — motele, 3 — pensjonaty, 4 — domy wycieczkowe, 5 — schroniska, 6 — schroniska młodzieżowe, 7 — ośrodki wczasowe, 8 — ośrodki kolonijne, 9 — ośr. szkoleniowo-wypoczynkowe, 10 — domy pracy twórczej, 11 — zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12 — campingi, 13 — pola biwakowe, 14 — obiekty noclegowe w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15 — pokoje gościnne, 16 — kwatery agroturystyczne, 17 — zakłady uzdrowiskowe, 18 — inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

^{1/} Hotele, motele i pensjonaty — wykorzystanie pokoi, pozostała baza — wykorzystanie miejsc noclegowych.

1.3. Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego

W tej grupie obiektów zdolność recepcyjną, która wynosiła 28 895,3 tys. noclegów, wykorzystano w 39,9%. Wskaźnik ten był mniejszy o 2,6 punktu procentowego niż w porównywalnym okresie 1998 roku (zał. 4). Wykorzystanie zmniejszyło się również we wszystkich rodzajach bazy, oprócz campingów i pól biwakowych. Samo jednak „obłożenie” jest bardziej zróżnicowane. Wysokie wskaźniki frekwencji zarejestrowano w ośrodkach wczasowych i kolonijnych, a więc w bazie, na którą jest duży popyt, a zarazem ma ona charakter wybitnie sezonowy: w krótkich okresach obsługuje duży ruch turystyczny związany z urlopami i wakacjami. W ośrodkach wczasowych wynajęto 48% miejsc, a w ośrodkach kolonijnych 55,8%. W bazie wczasowej ubyla znaczna liczba miejsc, lecz wykorzystanie zmniejszyło się tylko o 1,8%. Kolonie zarejestrowały większy spadek frekwencji (6,6%), również przy ubytku miejsc.

Spośród pozostałych obiektów ponad 40-procentowe wykorzystanie zarejestrowano tylko w zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych (40,5%), a bardzo zbliżone (39,2%) — w domach pracy twórczej. Najmniejszą frekwencję w tej grupie bazy notuje się nadal na campingach, a w całych zasobach i na polach biwakowych — odpowiednio 26,9% i 16%. Inne obiekty o takim charakterze obsługi (ruch w krótkim sezonie letnim), zlokalizowane w różnych strefach krajobrazowych, osiągają lepsze wyniki, oferują one jednak zakwaterowanie przynajmniej w domkach turystycznych, co w pewnym stopniu uniezależnia pobyt od pogody. W pozostałych placówkach wynajęto co trzecie miejsce. Warto podkreślić, że w bazie „innych obiektów...”, której zasoby znacznie się powiększyły, wykorzystanie spadło o 3,7 punktu procentowego.

2. Pokoje gościnne i inne

Pobyty w kwaterach agroturystycznych, których zasoby się powiększyły, cieszą się coraz większym zainteresowaniem. Wprawdzie ich średnie roczne wykorzystanie jest dotychczas niewielkie (22,9%), ale wzrosło o 2,6% (zał. 4). Bardziej utrwaloną pozycję na rynku usług mają pokoje gościnne. Mimo ich znacznego ubytku, sprzedano 31,5% miejsc, a wykorzystanie spadło tylko o 1,7%.

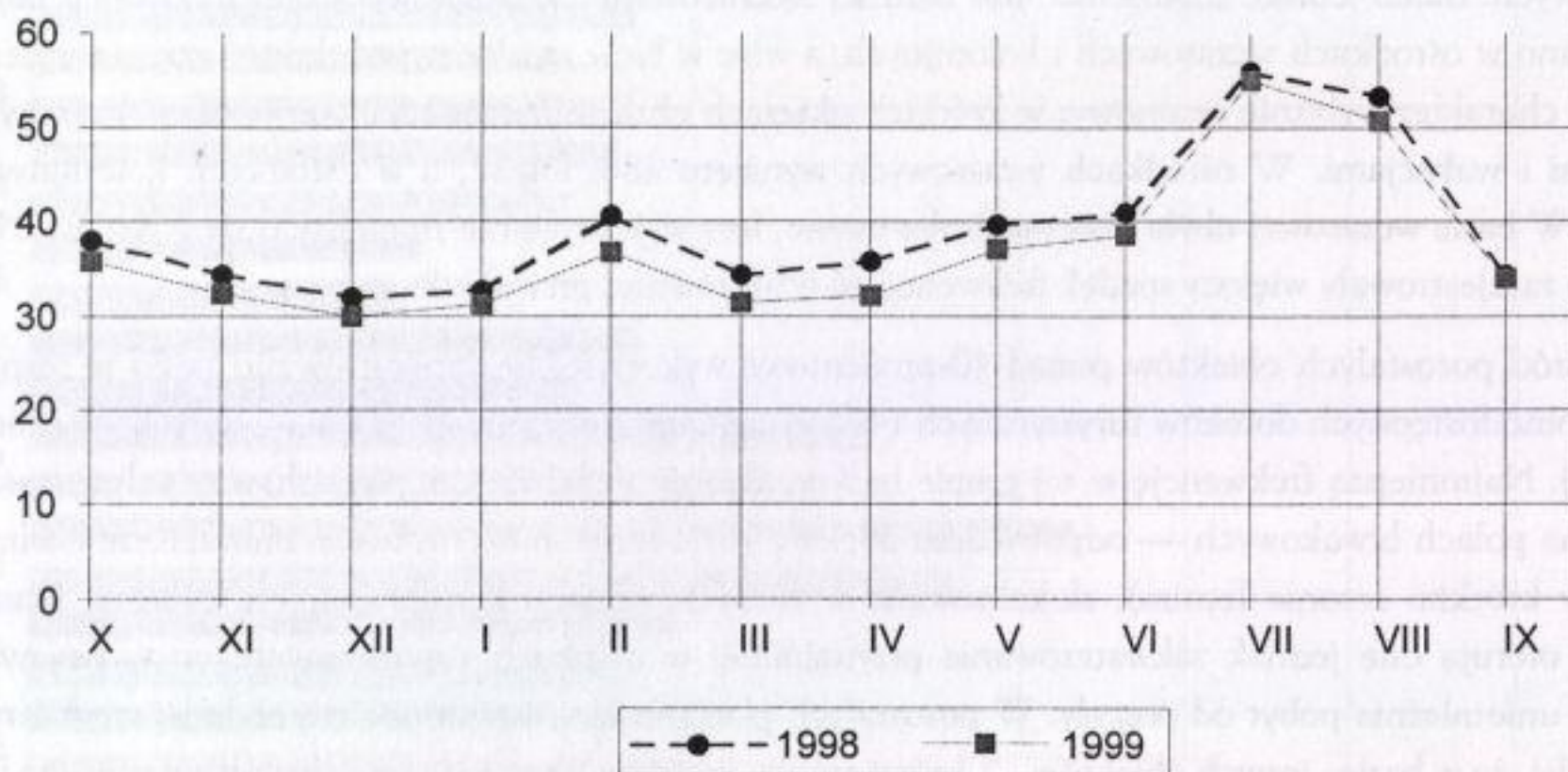
Należy pamiętać, że podane wcześniej wskaźniki są wartościami średnimi i mogą być dość zróżnicowane, m. in. zależnie od lokalizacji obiektu w mniej lub bardziej atrakcyjnej turystycznie strefie krajobrazowej.

3. Sezonowość wykorzystania bazy noclegowej

W poszczególnych miesiącach okresu sprawozdawczego (X. 1998 – IX. 1999) wskaźniki wykorzystania są zróżnicowane. Przedstawione na rysunku 5 i w załączniku 5 wartości miesięczne dla bazy ogółem, ilustrowane jednym wskaźnikiem wykorzystania (miejsca noclegowe) wykazują, że przez większość roku frekwencja oscyluje w granicach 30–40% wynajętych miejsc. Ale w okresie tym występują „małe” szczyty wykorzystania: w październiku, lutym i maju. Tylko w dwóch miesiącach letnich sprzedaż miejsc przekracza 50%, osiągając najwyższe wartości w roku. Takie wykorzystanie występuje w większości rodzajów bazy. Z porównania miesięcznych wielkości z okresem sprawozdawczym poprzedniego roku wy-

nika, że generalny obraz wykorzystania jest identyczny (przebieg linii wykresu), zauważyć natomiast można spadek wykorzystania w każdym miesiącu.

Rys. 5. Wykorzystanie miejsc w turystycznej bazie noclegowej w latach 1998 i 1999 (od października do września)

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, System OTMC, US Kraków.

W niektórych jednak obiektach, np. hotelach, szczyt ruchu przypada na inne miesiące niż letnie. Skrajne wielkości sprzedaży pokoi wynoszą tu w ciągu roku 30–51%. Najmniejszą frekwencję zarejestrowano w okresie grudzień (1998) — luty (1999), kiedy wykorzystanie kształtuje się na poziomie 32–38%. Wyraźny wzrost (ok. 48%) występuje w maju i czerwcu, na co wpływa większy niż w poprzednich miesiącach krajowy i zagraniczny ruch wycieczkowy. W lipcu i sierpniu wykorzystanie jest już mniejsze, co wiąże się głównie z wyjazdami wypoczynkowymi Polaków nad morze lub w góry. Zmniejsza się też turystyka biznesowa oraz uczestnictwo w szkoleniach i konferencjach. Nie rekompensują tego spadku najliczniejsze w tym okresie przyjazdy zagraniczne. Najlepszą w całym roku sprzedaż pokoi we wrześniu (50,8%) kształtuje głównie turystyka krajowa, ponieważ w miesiącu tym rejestruje się mniej cudzoziemców.

Długości pobytów są raczej wyrównane. Przez większość roku wynoszą 1,8 noclegu. Tylko w lutym, lipcu i sierpniu rejestruje się niewielki wzrost: do 1,9. Być może jest to spowodowane większą w tym okresie frekwencją w hotelach położonych w miejscowościach wypoczynkowych. Sezonowość jest w pewnym stopniu łagodzona przez turystykę biznesową, organizację konferencji i szkoleń. Obserwuje się także coraz więcej tzw. spotkań integracyjnych, w których uczestniczą pracownicy zagranicznych i polskich firm. Ta działalność może być prowadzona przez większość roku, z wyjątkiem miesięcy letnich, ale głównie tam, gdzie jest odpowiednie wyposażenie. W tym celu prowadzi się modernizację wielu obiektów, np. Orbisu.

Także w schroniskach młodzieżowych najwyższą frekwencję notuje się poza okresem letnim (zał. 5). Najwięcej miejsc wynajęto w maju (47,4%), w czerwcu (ponad 40%) i w lipcu (39,8%). W pierwszych

dwóch miesiącach nocują tu uczestnicy wycieczek szkolnych, których pod koniec roku szkolnego organizuje się więcej niż w innych okresach, w lipcu zaś młodzież uczestnicząca w wędrówkach lub pobytach wakacyjnych lub inni turyści, którzy korzystają z tańszych obiektów.

W pozostałej bazie wyraźnie zaznacza się wzrost frekwencji w szczycie letnim. Prawie w każdym jej rodzaju rejestruje się większe wykorzystanie w lipcu niż w sierpniu. Obserwacje wykazują, że około 15 sierpnia znaczna część turystów krajowych kończy pobyty urlopowo-wakacyjne i wyjeżdża z regionów wypoczynkowych. Również liczba przyjazdów jest już mniejsza.

Najlepiej wykorzystywane w polskiej bazie noclegowej są zakłady uzdrowiskowe (zał. 5). Okazuje się, że popyt na kuracje w ostatnich trzech miesiącach 1998 roku był nadal wysoki, ale było to przed wejściem w życie reformy służby zdrowia i zmiany zasad odpłatności. Od stycznia 1999 roku rejestruje się spadek frekwencji, który do maja utrzymuje się i pogłębia. Zwiększa się ona od czerwca, by osiągnąć najwyższe wartości w najatrakcyjniejszym okresie: w lipcu i w sierpniu. Na wykorzystanie zakładów uzdrowiskowych w tych miesiącach wpływają zapewne kuracje pełnopłatne. Należy podkreślić, że jeszcze przez większość poprzedniego roku wykorzystanie nie spadało poniżej 80%, a przede wszystkim miesięczne wartości były bardziej wyrównane.

Poza zakładami uzdrowiskowymi najbardziej wykorzystywane w miesiącach urlopowo-wakacyjnych są nadal ośrodki wypoczynkowe i kolonijne. W pierwszych wynajęto w lipcu 71,2% miejsc, w sierpniu zaś 65,2%, w drugich odpowiednio 74,9% i 65,5%. Wielkości te świadczą o dużym nadal popycie na wypoczynek letni w tej bazie. Do grupy o wysokich wskaźnikach zaliczyć też można ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej i zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, w których sprzedano ponad 60% przygotowanych miejsc, oraz pensjonaty i ośrodki wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, gdzie wynajęto ponad 50% miejsc. Zwłaszcza w dwóch pierwszych rodzajach bazy, które poza wypoczynkiem pełnią też inne funkcje, w miesiącach letnich zdecydowanie przeważa funkcja czasowa. W tej grupie obiektów poza okresem lata wykorzystanie wyraźnie spada.

Pozostała baza też charakteryzuje się najlepszym wykorzystaniem w dwóch miesiącach letnich, ale jest ono mniejsze niż w innych obiektach. Zaliczają się tutaj domy wycieczkowe, schroniska, campingi, pola biwakowe, pokoje gościnne, kwatery agroturystyczne i „inne obiekty...”. Ich wykorzystanie nie przekracza 50% oferowanych miejsc (zał. 5). Najmniejszą sprzedaż, mimo funkcjonowania tylko w szczycie urlopów letnich, zanotowano na polach biwakowych: w lipcu 23,5%, w sierpniu 17,8% miejsc. Zwraca uwagę frekwencja w pokojach gościnnych i kwaterach agroturystycznych, porównywalna z pozostałymi obiektami tej grupy. W pierwszych wynajęto w lipcu 47,9% miejsc, w drugich 41%, w sierpniu zaś odpowiednio 44,2% i 39,5%. Także w tej bazie w pozostałych miesiącach ruch wyraźnie się zmniejsza.

Poza okresem wiosenno-letnim (maj-sierpień) największe wykorzystanie bazy występuje w lutym i związane jest z zimowymi feriami szkolnymi. Wówczas większą frekwencję rejestruje się w pensjonatach, schroniskach, ośrodkach czasowych, ośrodkach kolonijnych, domach pracy twórczej, ośrodkach wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, domach pracy twórczej, pokojach gościnnych i kwaterach agroturystycznych. W większości rodzajów obiektów różnica wykorzystania jest mniejsza między lutym a styczniem niż między lutym a marcem, ponieważ już w styczniu rozpoczynają ferie dzieci i młodzież z części województw. Najwięcej miejsc wynajęto w domach pracy twórczej (43,1%) pensjonatach (40,5%) i ośrodkach czasowych (40%). W odniesieniu do dwóch ostatnich rodzajów obiektów są to

wskaźniki nieco mniejsze niż w 1998 roku; wskaźnik dla domów pracy twórczej jest podobny. Z dziećmi i młodzieżą ferie spędza także część rodziców. Większa frekwencja w obiektach jest niewątpliwie korzystnym zjawiskiem, ale nie świadczy o większej preferencji dla urlopów zimowych, ponieważ wykorzystanie obiektów w pozostałych miesiącach zimy jest jednak mniejsze. Wzrasta ono także, choć w małym stopniu, w grudniu i styczniu, tj. w okresie Bożego Narodzenia i Nowego Roku.

Na spadek średniego wykorzystania we wszystkich prawie rodzajach obiektów oprócz pól biwakowych i kwater agroturystycznych rzutuje m.in. zmniejszenie się w stosunku do porównywalnego okresu 1998 roku liczby udzielonych noclegów, która zmalała o 3 113,6 tys., w tym noclegi turystów zagranicznych o 735,4 tys. Innymi słowy, turyści wykupili mniej noclegów, mimo że rejestrowany ruch w bazie noclegowej wzrósł ogółem o 275,1 tys. osób. W jego strukturze zanotowano większą o 756 tys. liczbę turystów krajowych i o 480,9 tys. mniej gości zagranicznych. Większy ruch krajowy nie zrekompensował spadku wykorzystania bazy, ponieważ turyści polscy też wykupili o 2 378,2 tys. noclegów mniej. Wyjaśnienie tego zjawiska wymaga szczegółowych badań. Jedną z przyczyn ograniczenia liczby noclegów — co przekłada się na krótsze pobyty — może być spadek dochodów w polskim społeczeństwie.

4. Długość pobytów w obiektach noclegowych

Jednym z elementów uzupełniających charakterystykę wykorzystania jest długość pobytów w obiektach noclegowych. W 1999 roku osoby rejestrowane w bazie noclegowej zatrzymywały się w niej średnio na 3,5 noclegu. Polacy wykorzystywali 3,9 noclegu (4,1 w 1998 r.). Ich pobyty były dwa razy dłuższe niż cudzoziemców (2 nocl.). Należy jeszcze raz podkreślić, że krótkie pobyty gości zagranicznych świadczą o tym, iż większość z nich nie przyjeżdża do Polski w celach wypoczynkowych. Korzystali oni ze wszystkich rodzajów obiektów i prawie we wszystkich rodzajach bazy ich pobyty były krótsze niż turystów krajowych. Wyjątkiem są hotele i motele, a więc obiekty obsługujące ruch wycieczkowy lub tranzytowy. Ale w niektórych obiektach o funkcji wypoczynkowej zatrzymują się oni na kilka dni. Pobyty powyżej 5 noclegów zarejestrowano w ośrodkach wczasowych, kolonijnych, wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego oraz w zakładach uzdrowiskowych, a około 4 noclegów w domach pracy twórczej, ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych i zespołach domków turystycznych. Jednak zatrzymało się w nich tylko 140,7 tys. osób, tj. 4,4% ogółu rejestrowanego ruchu zagranicznego.

Najdłuższe pobyty Polaków (również cudzoziemców: 11,1 nocl.), wynoszące 15,7 noclegu, zarejestrowano w zakładach uzdrowiskowych, ale nie wyczerpują one okresu określonego przez skierowania lekarskie (24 dni) i zmniejszyły się w porównaniu z 1998 rokiem o 1,4 noclegu. O mniejszym wykorzystaniu zakładów świadczy też spadek o 11,4% liczby udzielonych noclegów, na co składa się zarówno mniejsza liczba kuracjuszy, jak i krótsze pobyty. Wydaje się, że na ogólny wskaźnik mają wpływ zróżnicowane czasowo kuracje komercyjne.

Kolejnym pod względem długości pobytów segmentem wypoczynku turysty krajowego są kolonie. Średni pobyt trwa tu 11,3 noclegu, a więc niepełny turnus. Wynika to z tego, że oferty organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży też są już czasowo zróżnicowane. Podobny wybór oferują gestorzy ośrodków wczasowych, toteż w wyjazdach turystów krajowych zaszła znaczna zmiana, polegająca na rezygnacji z tak powszechnych przedtem turnusów dwutygodniowych. Średnia długość 7,2 noclegu świadczy o tym, że przeważają już krótsze pobyty.

W innych obiektach zarejestrowano mniejszą liczbę noclegów. Około tygodnia przebywają turyści w ośrodkach wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego (6 nocl.) i w zespołach domków turystycznych (5,3). Jeszcze krócej zatrzymują się w innych obiektach, które obsługują głównie ruch wypoczynkowy: w pensjonatach (4 nocl.), ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (4), domach pracy twórczej (4,6), pokojach gościnnych (4,9), w kwaterach agroturystycznych (4,9), na campingach (3,6) i na polach biwakowych (3,4). Te trzy ostatnie rodzaje bazy są słabo wykorzystywane (poniżej 30%), ale średni pobyt trwa tam kilka dni. W obiektach, które są bazą dla turystyki wędrowniczej, wycieczkowej lub tranzytowej, liczba noclegów była mniejsza. W domach wycieczkowych, schroniskach, schroniskach młodzieżowych nie przekroczyła ona 2,4; na niecałe 2 dni turyści polscy zatrzymywali się w hotelach (1,8 nocl.) i w motelach (1,3).

1. Turystyczne zakłady zakwaterowania szeregowe

1.1. Hotele i inne obiekty hotelarskie

Baza hotelarska (hotele, motele, pensjonaty) charakteryzuje się najwyższym poziomem usług i jest najbardziej atrakcyjnym rodzajem bazy noclegowej. W 1999 roku w Polsce zarejestrowano 17 373 miejsca noclegowe w obiektach hotelarskich.

Najwięcej hoteli (tab. 5) znajduje się w województwie łódzkim (127), w województwie mazowieckim (117) i w województwie śląskim (117). W województwie łódzkim znajduje się 11 hoteli, w województwie mazowieckim 10, a w województwie śląskim 10. W województwie łódzkim znajduje się 11 hoteli, w województwie mazowieckim 10, a w województwie śląskim 10. W województwie łódzkim znajduje się 11 hoteli, w województwie mazowieckim 10, a w województwie śląskim 10.

V. Baza noclegowa w województwach

Pod względem liczby funkcjonujących obiektów przoduje województwo małopolskie (2728), w którym działalność prowadzi 20,1% wszystkich obiektów zarejestrowanych w Polsce (zał. 7). Nieco mniej ma ich pomorskie (2325), a wyraźnie mniejsze zasoby znajdują się w zachodniopomorskim (1934). W tych dwóch województwach skupia się 31,3% obiektów, a na terenie wszystkich trzech znajduje się ponad połowa zasobów krajowych. Większość tej bazy to pokoje gościnne. W kilku innych województwach: dolnośląskim, śląskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim, działa mniej placówek noclegowych, ale ich liczby są jeszcze znaczące w skali kraju. Najmniej obiektów mają: opolskie (144) i świętokrzyskie (177).

W podaży miejsc noclegowych (zał. 8, rys. 6) nadal przodują województwa zachodniopomorskie (144 721) i pomorskie (127 831). W samym tylko zachodniopomorskim znajduje się 18,8% ogółu miejsc, a oba województwa nadmorsko-pojezierne skupiają ich 35,3%. Znacznie mniej oferują następne: małopolskie (99 373), dolnośląskie (58 050) i warmińsko-mazurskie (55 694). W jednostkach tych, zaliczających się do obszarów o największym potencjale walorów turystycznych, zauważyć można wyraźne różnice w zagospodarowaniu: w dwóch ostatnich województwach liczba miejsc jest ponad dwukrotnie mniejsza niż w zachodniopomorskim i pomorskim. W wymienionych tu województwach skupia się 62,9% ogólnej podaży miejsc. W pozostałych, wśród których znajdują się też województwa o dużej atrakcyjności turystycznej, baza jest jeszcze mniejsza. W przedziale 31–50 tys. miejsc znajdują się: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, śląskie i wielkopolskie, a w przedziale 10–30 wszystkie pozostałe. Najmniejsze zasoby mają opolskie (10 281) i świętokrzyskie (11 241).

1. Turystyczne zakłady zakwaterowania zbiorowego

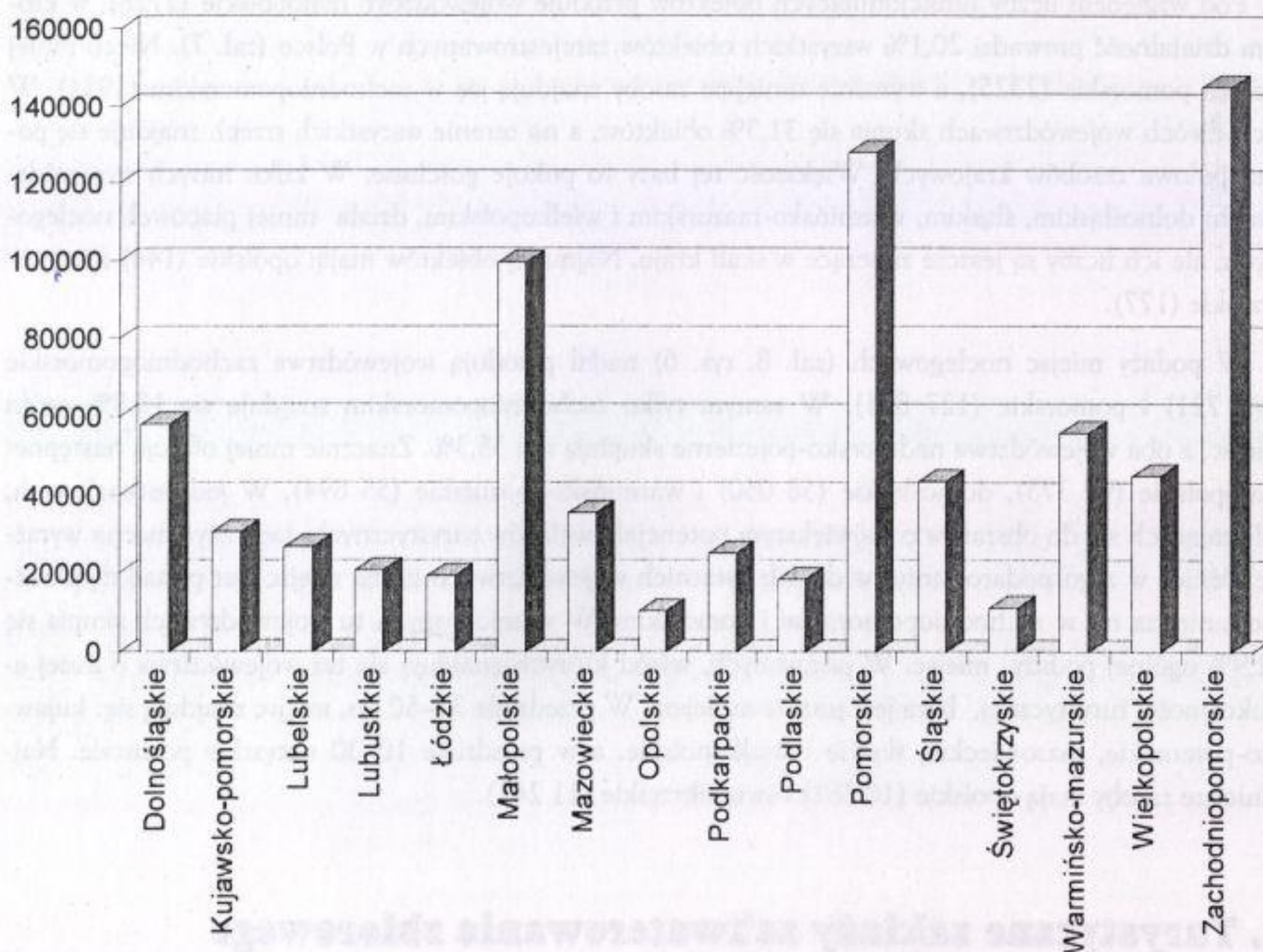
1.1. Hotele i inne obiekty hotelarskie

Baza hotelarska (hotele, motele, pensjonaty) charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem wielkości w poszczególnych województwach (zał. 6). Największe zasoby występują w województwie małopolskim, gdzie liczą one 17 373 miejsc. Powyżej 10 tys. miejsc mają: dolnośląskie, mazowieckie, pomorskie i śląskie.

Najwięcej hoteli (zał. 9) znajduje się w województwie śląskim (114), a następnie w dolnośląskim (97). W obu łącznie funkcjonuje co czwarty polski hotel (23,2%). Także w obu większość obiektów znajduje się w miastach; słabiej zagospodarowane są atrakcyjne turystycznie tereny powiatów: żywieckiego, bielsko-bialskiego i cieszyńskiego (śląskie) oraz jeleniogórskiego i kłodzkiego (dolnośląskie). Wymienić jeszcze można, choć z mniejszą liczbą hoteli, województwa: wielkopolskie, małopolskie, zachodniopomorskie, warmińsko-mazurskie i mazowieckie. Najslabiej zagospodarowane są: świętokrzyskie

(17), podlaskie (22), opolskie (24) i lubelskie (26). Najwięcej miejsc noclegowych skupia się w hotelach województw mazowieckiego (13 606) i śląskiego (11 134). Na ich terenie znajduje się 26,9% wszystkich miejsc hotelowych. Mniejsze zasoby występują w dolnośląskim (9 374) i małopolskim (9 162). Najmniejszą ofertę przedstawiają: świętokrzyskie (1 103), opolskie (1 370), lubelskie (1 869) i podlaskie (2 022).

Rys. 6. Liczba miejsc noclegowych w województwach w 1999 roku

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Zróżnicowany jest też standard hoteli. Najwięcej obiektów najwyższej kategorii miało w 1999 roku województwo mazowieckie, w tym jeden hotel pięciogwiazdkowy i dziewięć czterogwiazdkowych. Te ostatnie oferowały 4 335 miejsc: aż 38,5% oferty wszystkich hoteli czterogwiazdkowych w Polsce. Inne województwa są gorzej wyposażone w obiekty tej kategorii: po cztery znajdują się w dolnośląskim, małopolskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim. Nie dysponują placówkami o takim standardzie województwa: lubelskie, łódzkie, podkarpackie i świętokrzyskie (1999 r.). Pozostałe mają po 1–2 obiekty. Niektóre z nich to małe hotele: w lubuskim liczą 53 miejsca, w opolskim 30, a w kujawsko-pomorskim 122.

Hotele niższych kategorii występują we wszystkich województwach, ale w niektórych zasoby te nie rekompensują braku oferty o wyższym standardzie. Najwięcej hoteli trzygwiazdkowych znajduje się w dolnośląskim (44) i śląskim (40). Największą podaż miejsc (4–5 tys.) oferują: dolnośląskie, mazowieckie, pomorskie, śląskie i wielkopolskie. W świętokrzyskim hotele trzygwiazdkowe liczą tylko 506 miejsc,

w opolskim 739; jeszcze mniejsze są zasoby obiektów o niższych standardach. Zdecydowanie najlepsze zagospodarowanie w obiekty dwugwiazdkowe występuje w województwie śląskim (44). Następne, dolnośląskie i małopolskie, mają już tylko 27 i 26 hoteli. Ale w tych województwach i w mazowieckim skupiają one najwięcej miejsc noclegowych. W placówki najniższej kategorii najlepiej wyposażone są zachodniopomorskie (34) i śląskie (31); oferują też największą liczbę miejsc. Ponad 20 hoteli jednogwiazdkowych obsługuje turystów w województwach: dolnośląskim, łódzkim i małopolskim.

Również sytuacja w miastach wojewódzkich jest bardzo zróżnicowana. Pod względem liczby hoteli równorzędne zagospodarowanie mają Warszawa (35) i Kraków (34). Jednak oferta miejsc w Warszawie (11 533) jest dwukrotnie większa niż w Krakowie (5 595). Stolica stawia do dyspozycji turystów większe obiekty, liczące średnio około 330 miejsc, a Kraków — po 160 miejsc. Zasoby pozostałych stolic województw są znacznie mniejsze. Wrocław ma 25 hoteli, Trójmiasto 28 (w tym Gdańsk 11). Następne są: Łódź (18), Poznań (16), Katowice (15), Szczecin (13) i Bydgoszcz (12). Oferują one także o wiele mniej miejsc noclegowych. Najwięcej — hotele Poznania (3 235), najmniej — Bydgoszczy (1343). W pozostałych miastach podaż wynosi 2–3 tys. miejsc.

Jak widać, najwięcej hoteli o najwyższym standardzie ma województwo mazowieckie. Także pozostałe kategorie, choć reprezentowane tu przez mniejszą niż w innych województwach liczbę obiektów, pod względem oferowanej liczby miejsc zaliczają się do grupy o najwyższej podaży. Dobre zagospodarowanie w placówki średniej i niższych kategorii występuje w województwie śląskim. Najslabiej zagospodarowane województwa, jak opolskie, podlaskie i świętokrzyskie, charakteryzują się też najmniejszą liczbą hoteli niższych kategorii (** i *). W zasobach noclegowych niektórych województw (mazowieckie, śląskie, łódzkie) hotele są największą bazą. W innych — część z nich to jednostki o małej ofercie hotelowej — są to udziały zbliżone do podaży innych obiektów (dolnośląskie, lubuskie, opolskie, podkarpackie, świętokrzyskie i wielkopolskie). Odpowiedź na pytanie, czy zagospodarowanie jest już wystarczające, czy też występują jeszcze możliwości rozwoju tej bazy, dać mogą badania popytu. W niektórych regionach lub miejscowościach operatorzy krajowi i zagraniczni planują budowę hoteli, a więc występują jeszcze rezerwy podaży.

Jak już wspomniano, głównymi klientami polskich hoteli są Niemcy. Są oni również największą grupą gości w hotelach prawie wszystkich miast wojewódzkich. W Warszawie nocowało ich 69 173. Następni byli obywatele USA (61 558) i Wielkiej Brytanii (58 672): ich udział wynosił odpowiednio 13,3%, 11,8% i 11,3%. Także w Krakowie Amerykanie (45 245) stanowili następną po Niemcach (56 102) grupę narodowościową gości hotelowych. Ale największą frekwencję turystów niemieckich zarejestrowano (X.1998 – IX.1999) w hotelach Szczecina (77 530). Z obiektów Wrocławia korzystało ich więcej (61 042) niż Krakowa. Chętnie odwiedzanym przez nich miastem jest jeszcze Gdańsk, gdzie zatrzymało się 57 290 Niemców. W Katowicach, Opolu i Zielonej Górze nocuje ich znacznie mniej. W niektórych hotelach stanowili ponad połowę gości zagranicznych (Szczecin, Gdańsk, Opole) lub blisko połowę (Wrocław). Tak więc struktura odwiedzin Niemców na ziemiach zachodnich i północnych jest bardzo zróżnicowana. Na pewno odgrywa rolę pewien sentyment do tych regionów, ale wydaje się, że motyw przyjazdu jest znacznie częściej krajoznawczy: chęć zwiedzenia miast o dużej atrakcyjności turystycznej.

We wschodniej Polsce najliczniejszą grupą rejestrowaną w bazie noclegowej miast wojewódzkich są turyści ze wschodu przybywający tu w celach handlowych, ale niewielu z nich korzysta z hoteli. W Lu-

blinie i Rzeszowie Ukraińcy są wprawdzie największą grupą gości zagranicznych (29 672 i 26 675) i stanowią też większość cudzoziemców w hotelach, ale nocuje ich tylko 11,8% i 15,8%. Z kolei w Białymstoku przeważają Rosjanie (13 241) i Białorusini (12 505), a w obiektach hotelowych zatrzymuje się ich tylko 27,3% i 12,5%. Większość gości stanowią turyści z Niemiec.

Pod względem wielkości bazy pensjonatowej zdecydowanie dominuje województwo małopolskie (zał. 8), na którego terenie działa co piąty polski pensjonat (22,4%), a oferta miejsc (7 616) stanowi 33,7% ogółu. Następne województwo: pomorskie, stawia do dyspozycji turystów tylko 3 tys. miejsc. Najlepszą obsługę turystów zmotoryzowanych zapewnia wielkopolskie, z 662 miejscami w 17 motelach. Ponad 500 miejsc oferują: dolnośląskie, małopolskie, warmińsko-mazurskie i zachodniopomorskie. To ostatnie zajmuje drugą pozycję pod względem liczby moteli (15). O połowę mniej moteli funkcjonuje w innych województwach przygranicznych: dolnośląskim, lubuskim, podkarpackim i podlaskim.

1.2. Obiekty specjalistyczne

Schroniska występują na terenie 10 województw. Najlepiej zagospodarowane są małopolskie i dolnośląskie (zał. 7, 8). Znajdują się tam 32 i 24 obiekty, tj. 62,9% wszystkich schronisk, z tym że w małopolskim liczą one znacznie więcej miejsc (1 737) niż w dolnośląskim (1 085). Miejsca te stanowią 65,2% całej oferty schronisk. O połowę mniej schronisk niż w województwie małopolskim działa w śląskim (16). Do tego rodzaju bazy zaliczane są też stacje wodne, które w kujawsko-pomorskim, podlaskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim zlokalizowane są głównie na szlakach kajakowych.

Największą ofertę uzdrowiskową przedstawia woj. zachodniopomorskie z liczbą 11 251 miejsc, tj. 43,5% miejsc sanatoryjnych w Polsce. Prawie połowę jego zasobów (46,5%) stanowią zakłady uzdrowiskowe samego Kołobrzegu, a 57% — łącznie z zakładami działającymi na terenie gminy Kołobrzeg. Dwukrotnie mniejsza baza występuje w uzdrowiskach małopolskich (5 085 m.n.), a jeszcze mniejsza w dolnośląskich (3 951 m.n.). W statystyce GUS pominięto zakłady w woj. świętokrzyskim, gdzie znajdują się dwa uzdrowiska: Busko Zdrój i Solec Zdrój, oraz w mazowieckim, gdzie działa uzdrowisko Konstancin.

Najwięcej ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych (58) znajduje się w województwie pomorskim, ale zbliżonymi liczbami dysponują dolnośląskie (51), małopolskie (53) i wielkopolskie (50). Skupia się tu 44% wszystkich tych obiektów. Te województwa oraz zachodniopomorskie dysponują również dużą, choć zróżnicowaną ofertą miejsc noclegowych. Zdecydowanie przoduje pomorskie z 8 582 miejscami; kolejne, wielkopolskie, stawia ich do dyspozycji turystów tylko 5 927 (zał. 8). Z tej grupy województw najmniej miejsc znajduje się w ośrodkach dolnośląskiego (3 622). W wymienionych jednostkach, które są obszarami o atrakcyjnych walorach wypoczynkowych, koncentruje się 56,1% wszystkich miejsc w omawianych ośrodkach.

1.3. Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego

W tej bazie najliczniejszą grupę nadal stanowią ośrodki wczasowe. Choć największe zasoby występują w województwach o dużych walorach wypoczynkowych, to wielkości bazy są bardzo zróżnicowane: od 9 497 miejsc w śląskim do 63 155 w zachodniopomorskim (zał. 8). To ostatnie jest potentatem w ofer-

cie wczasowej, gdyż znajduje się tu aż 30,5% ogółu miejsc w tej bazie. Ośrodki woj. pomorskiego, drugiego pod względem zasobów, liczą już tylko 46 121 miejsc. Pozostałe jednostki o dużym potencjale wypoczynkowym mają znacznie mniejszą bazę: kolejna wielkość to 14 107 miejsc w woj. małopolskim. Obiekty wczasowe oferują bardzo różny standard wypoczynku. Znaczna ich część to domki turystyczne, mające niższy standard niż budynki. Ponadto ich stan techniczny nosi znamiona wieloletniej eksploatacji. Szczególnie duży jest ich udział w województwach nadmorskich i jeziornych. W kujawsko-pomorskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim ponad 70% miejsc ośrodków wczasowych mieści się w sezonowych domkach turystycznych. W zachodniopomorskim warunki mieszkalne są nieco lepsze, ponieważ tylko co trzecie oferowane miejsce wczasowe znajduje się w domkach (29,9%). O wiele mniejszy ich udział występuje w województwach o przewadze ruchu całorocznego. W dolnośląskim stanowią one tylko 7%, w małopolskim 21,3%, a w śląskim 18,1% miejsc wczasowych.

Wypoczynek dzieci i młodzieży organizowany jest także w najatrakcyjniejszych regionach Polski, przede wszystkim nad morzem. Również w tym segmencie bazy zdecydowanym potentatem jest woj. zachodniopomorskie, gdzie zlokalizowana była w 1999 roku większość ośrodków kolonijnych: łącznie 17 319 miejsc, czyli 48% wszystkich miejsc kolonijnych. W pomorskim, następnym województwie pod względem wielkości zasobów, oferta jest ponad dwukrotnie mniejsza (7 014 miejsc).

Najwięcej campingów przygotowały również województwa pomorskie (35) i zachodniopomorskie (32), gdzie największe są też zasoby miejsc: 8 927 i 7 619, łącznie 42,1% wszystkich miejsc. Najwięcej pól biwakowych działało w warmińsko-mazurskim (63), a następnie w pomorskim (51) i zachodniopomorskim (46). Pod względem liczby miejsc zdecydowanie przeważają dwa pierwsze województwa, z podobną wielkością oferty: 7 280 i 7 162 miejsca. Województwa te mają także duży udział pod względem liczby miejsc w pozostałych rodzajach obiektów (zał. 8). Oferują ich najwięcej w zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych, a znaczące zasoby dotyczą ośrodków wypoczynku świątecznego (największe w dolnośląskim) i „innych obiektów wykorzystywanych do turystyki” (najwięcej w małopolskim).

2. Pokoje gościnne i inne

W bazie pokoi gościnnych zdecydowanie dominują dwa województwa: małopolskie i pomorskie. W pierwszym liczą one 26 571 miejsc, w drugim 20 196. Na terenie tych obu jednostek koncentruje się aż 65,1% ogółu miejsc w pokojach. Zasoby następnego w kolejności zachodniopomorskiego wynoszą tylko 10 749 miejsc. Również w bazie kwater agroturystycznych zaznacza się dominacja woj. małopolskiego. Są tu 184 kwatery; następne, lubelskie, ma ich tylko 96. Kwatery w małopolskim liczą 1 570 miejsc; kolejne, dolnośląskie, ma ich 827. Małopolskie skupia 20,4% wszystkich kwater i 21,9% miejsc. Dla zobrazowania rozmieszczenia bazy agroturystycznej warto wymienić jeszcze województwa: lubelskie, podkarpackie, pomorskie, warmińsko-mazurskie i wielkopolskie, gdzie zasoby te liczą około 500–700 miejsc.

* * *

Warto również przedstawić strukturę podaży bazy noclegowej w województwach. Otóż prawie we wszystkich najliczniejsze są ośrodki wczasowe (zał. 11). Stanowią one aż 43,6% miejsc w całej bazie woj. zachodniopomorskiego, ponad 30% miejsc pomorskiego oraz 20% dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, podlaskiego, śląskiego, warmińsko-mazurskiego i wielkopolskiego. W podkarpackim ich udział także jest też największy, ale porównywalny z zasobami hoteli i „innych obiektów wykorzystywanych do turystyki”. Wymienione jednostki charakteryzują się też atrakcyjnymi obszarami o walorach wypoczynkowych. W pozostałych województwach dominują inne rodzaje bazy. W mazowieckim (38,4% miejsc) i łódzkim są to hotele, w opolskim pola biwakowe, a w świętokrzyskim „inne obiekty..”. Te ostatnie są uzupełnieniem bazy podstawowej także w innych województwach, gdzie stanowią 10–20% miejsc: dolnośląskim, lubelskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, podkarpackim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim.

Z kolei w małopolskim ośrodki wczasowe skupiają tylko 14 107 miejsc (14,2%). Największą bazą są pokoje gościnne, które oferują 26 571 miejsc (26,7%). Struktura ta wynika zapewne jeszcze z przedwojennych tradycji turystycznych obszaru Tatr i Podhala, gdzie turystyka rozwinęła się wcześniej niż w innych regionach, a mieszkańcy zaczęli widzieć korzyści płynące z jej rozwoju. Pod względem podaży pokoi wyróżnić jeszcze można woj. pomorskie, gdzie stanowią one 15,8% ogółu miejsc. Należy jeszcze wymienić pola biwakowe, które wprawdzie nie dominują w żadnym województwie, ale w kilku ich udział jest dość znaczący, jak w kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim (10–20% ogółu miejsc).

Nieco inaczej przedstawia się struktura zasobów mierzonych udziałem obiektów noclegowych (zał. 10). Tylko w pięciu województwach dominują ośrodki wczasowe: kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, opolskim i wielkopolskim. Największy jest udział pokoi gościnnych w dolnośląskim, podlaskim, śląskim i zachodniopomorskim (ponad 20%); w małopolskim i pomorskim stanowią one ponad 50% wszystkich działających placówek. W pięciu województwach: łódzkim, mazowieckim, podkarpackim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim, najliczniejszymi placówkami są „inne obiekty wykorzystywane do turystyki”.

3. Baza całoroczna

W bazie całorocznej udostępniono 341 376 miejsc, tj. 44,2% ogółu miejsc w Polsce. Jej zróżnicowanie pod względem wielkości oraz rodzajowe i przestrzenne przedstawiają załączniki 12, 13, 14 i mapa 2. Baza ta istnieje we wszystkich województwach, lecz jej oferta jest bardzo zróżnicowana. Największe zasoby znajdują się w jednostkach o atrakcyjnych walorach i całorocznym ruchu turystycznym. Wyraźnie przoduje małopolskie, z liczbą 65 900 miejsc i 1 547 obiektów. Skupia się tam 19,3% ogółu miejsc i 26,2% obiektów całej polskiej bazy całorocznej. Najwięcej jest tam pokoi gościnnych, a następnie ośrodków wczasowych i hoteli. W innych województwach górskich zasoby są o wiele mniejsze. W dolnośląskim liczą one 45 774 miejsc, w śląskim 32 411. Jest to 13,4% i 9,5% ogółu miejsc całorocznych w Polsce. W pierwszym województwie dominują ośrodki wczasowe, w drugim hotele. W porównaniu z nimi podaż podkarpackiego (12 983 miejsc) jest znacznie mniejsza. Więcej miejsc całorocznych niż

śląskie i tylko o 4,6 tys. mniej niż dolnośląskie udostępnia też woj. zachodniopomorskie, gdzie największą bazą są ośrodki wczasowe i zakłady uzdrowiskowe.

Najlepszą strukturą użytkowania, tzn. udziałem miejsc całorocznych w bazie ogółem (zał. 14), charakteryzują się województwa dolnośląskie i śląskie, w których stanowią one 78,9% i 74,8% ogółu miejsc. W małopolskim i mazowieckim udziały te wynoszą 66,3% i 63,1%; w łódzkim i podkarpackim — ponad 50%. W zachodniopomorskim, gdzie oferta miejsc całorocznych była bardzo duża, ich udział wynosi tylko 28,4% zasobów województwa.

W większości województw najliczniejszą grupę obiektów całorocznych stanowią hotele. Są one główną bazą mazowieckiego, gdzie skupiają 60,2% miejsc całorocznych (zał. 15), a uzupełnieniem są „inne obiekty...”, w których znajduje się 22,7% miejsc. Te dwa rodzaje obiektów są tu podstawą obsługi ruchu całorocznego. Także duży udział miejsc hotelowych występuje w warmińsko-mazurskim (42,4%), kujawsko-pomorskim, lubuskim, łódzkim, śląskim i wielkopolskim (ponad 30%). W opolskim i podlaskim w hotelach mieści się 20–30% wszystkich miejsc całorocznych.

Prawie wszystkie ośrodki wczasowe w woj. dolnośląskim (95,2% m.n.) funkcjonują przez cały rok (zał. 14). Mniejszą ofertę (ok. 76% m.n.) przedstawiają ośrodki w pozostałych województwach górskich: małopolskim i śląskim. Obiekty te stanowią najważniejszą bazę całoroczną w dolnośląskim, choć skupiają tylko 26,7% miejsc jego bazy całorocznej ogółem, oraz w dwóch województwach o przewadze ruchu sezonowego: pomorskim i zachodniopomorskim, gdzie udział ten jest jeszcze większy: 35,4% i 30,1% (zał. 15). W tym ostatnim podaż miejsc całorocznych w ośrodkach jest największa w Polsce, a pomorskie dysponuje podobną liczbą jak małopolskie (zał. 13).

Warto też zwrócić uwagę na pozycję wśród bazy całorocznej ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych. Dopiero rozkład przestrzenny ukazuje ich znaczenie w obsłudze zarówno turystyki wypoczynkowej, jak konferencyjnej, szkoleniowej itp. (zał. 15). Chociaż ich udział jest zróżnicowany, w większości województw zajmują one już trzecią pozycję pod względem podaży miejsc (kujawsko-pomorskie, lubuskie, mazowieckie, śląskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie). Trudno wprawdzie ustalić proporcje ich wykorzystania na turystykę wypoczynkową i szkoleniową, ale wielkość ich udziału może świadczyć o dużym znaczeniu tego segmentu bazy.

Można też zauważyć dużą podaż całorocznych „innych obiektów wykorzystywanych do turystyki”. W województwach świętokrzyskim i lubelskim jest to największa baza, w lubuskim, łódzkim, mazowieckim, opolskim zajmują drugą, w dolnośląskim zaś trzecią pozycję. W wielkopolskim jest ich tyle samo, ile ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych. Jest to zapewne spowodowane, jak wcześniej wspomniano, zmianami w klasyfikacji i zaszeregowaniu obiektów hotelarskich.

Inna jest struktura podaży bazy całorocznej w województwie małopolskim, gdzie co piąte miejsce oferują pokoje gościnne. Mniejszy, ale znaczący udział w obsłudze mają: ośrodki wczasowe (16,3% m.), hotele (13,8%) i „inne obiekty...” (11,6%).

VI. Zmiany wielkości bazy noclegowej w województwach w latach 1998 – 1999

W latach 1998–1999 zwiększyła się o 141 liczba obiektów (zał. 16). W większości województw (10) zasoby te zmalały, ale są to zmiany zróżnicowane i na ogół nieduże, obejmujące od kilku do kilkudziesięciu placówek. Największe ubytki, o 86 obiektów, zarejestrowano w województwie warmińsko-mazurskim, a o połowę mniejsze w śląskim. Na zwiększenie liczby obiektów ogółem rzutuje przede wszystkim województwo małopolskie, gdzie przybyło ich najwięcej (225). Pod względem liczby miejsc, największy regres dotknął warmińsko-mazurskie (8 865) i zachodniopomorskie (6 833), a największy rozwój wystąpił w małopolskim (5 733). Wzrost bazy zarejestrowano tylko w czterech województwach, wśród których są też jednostki o mniejszym potencjale turystycznym, jak opolskie i świętokrzyskie, gdzie przybyło odpowiednio 365 (3,7%) i 1 193 miejsc (11,9%).

Zmieniła się też struktura użytkowania bazy. O 4 859 miejsc, tj. o 1,4 punktu procentowego powiększyły się zasoby całoroczne. W tym sektorze wystąpiło zjawisko odmienne niż w zasobach ogółem, ponieważ w większości województw (10) przybyło bazy całorocznej. Największy wzrost, o 2 347 miejsc, zanotowano w małopolskim, ale tylko o 3,7% w stosunku do już istniejących zasobów. Nieco mniej, bo o 1 743 (4,4%) powiększyła się podaż zachodniopomorskiego. O połowę mniej miejsc niż w małopolskim przybyło w świętokrzyskim (o 1 045), ale jest to wzrost aż o 23,3%. Zmniejszyły się natomiast zasoby w dolnośląskim, mazowieckim, podlaskim, śląskim i warmińsko-mazurskim, a największy ubytek wystąpił w pomorskim: o 1 082 miejsca. W tej grupie są dwa województwa górskie, gdzie popyt na tę bazę występuje prawie cały rok i należałoby się spodziewać raczej jej rozwoju.

Dość istotne zmiany zaszły w strukturze rodzajowej obiektów. Jak już wspomniano, największy regres zarejestrowano w bazie ośrodków wczasowych. Jest on także zauważalny w strukturze przestrzennej. Oprócz województwa podlaskiego, gdzie w niewielkim stopniu zwiększyła się liczba miejsc, we wszystkich pozostałych jednostkach baza ta zmalała (zał. 17, 18). Największy spadek wystąpił w warmińsko-mazurskim, gdzie ubyło 6 458 miejsc, tj. 29,7% ogółu zlikwidowanych miejsc w skali kraju, oraz 108 obiektów. W samym województwie baza wczasowa zmniejszyła się o 33,6% miejsc. Także znacząca liczba miejsc (3 975) ubyła w zachodniopomorskim. Struktura likwidowanych obiektów świadczy o tym, że przestają funkcjonować ośrodki, których bazą są nie tylko niskostandardowe domki turystyczne, ale również budynki. Te o wyższym standardzie przekształcają się w hotele lub ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. W pierwszym województwie ubytki obejmują 66,7% miejsc w domkach, w drugim — 55,8%. W innych województwach niekorzystne zmiany są mniejsze, ale znaczące. W lubelskim baza ta zmalała o 11,7%, w łódzkim o 21,4%, w mazowieckim o 19,1%, w opolskim o 27,5%, a w wielkopolskim o 13,8% miejsc. W pozostałych regres nie przekracza 10%. Zmian w bazie wczasowej nie należy wiązać wyłącznie z likwidacją ośrodków; część w wyniku modernizacji i przekwalifikowania może występować w innej grupie obiektów, np. jako ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.

Podobne zjawisko dotyczy pokoi gościnnych, dotychczas rozwojowego segmentu bazy. Ubytek tych zasobów zarejestrowano we wszystkich województwach, oprócz małopolskiego i podlaskiego. Największe rozmiary osiągnął on w dolnośląskim, gdzie ubyło 3 108 miejsc, w pomorskim (3 000) i w mazowieckim (2 253) (zał. 18). W dolnośląskim baza ta zmniejszyła się o 56,8%, a w mazowieckim aż o 80,1%. W niektórych województwach zmiany są innego rodzaju: np. w kujawsko-pomorskim na 1 094 miejsc w 1998 roku zarejestrowano w 1999 tylko 17, a w łódzkim na 468 miejsc nie zarejestrowano żadnego. Podobna skala zmian objęła także część pozostałych jednostek. W porównaniu z nimi za niewielkie można uznać ubytki w pomorskim (o 12,9%), śląskim (7,7%), warmińsko-mazurskim (10,5%) czy zachodniopomorskim (7,3%). Warto przypomnieć, że w tym rodzaju bazy uwzględniane są nie tylko właściwe pokoje, ale też obiekty hotelarskie nie spełniające określonych wymogów, a także biura zakwaterowań wynajmujące pokoje. Podmioty te dysponowały większą liczbą miejsc. Należy sądzić, że zostały one zakwalifikowane, zgodnie z ustawą o usługach turystycznych do grupy *innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie*, ale potwierdzić to można dopiero na podstawie danych z ewidencji prowadzonych przez urzędy gmin i miast.

W pozostałej bazie nie było takiego spadku. W niektórych rodzajach jest on jednak dość znaczący: dotyczy to ośrodków kolonijnych. W województwach pomorskim i zachodniopomorskim wykazano tam największy ubytek: o 1 833 i 3 851 miejsc. Warto też prześledzić zmiany w zasobach obiektów, które podlegają nowej kategoryzacji. Są one najmniejsze pod względem podaży hoteli, która zmalała tylko w pięciu województwach. Najwięcej, 1 492 miejsc ubyło w małopolskim (14%), a w dolnośląskim 333. W połowie województw zmniejszyła się liczba miejsc w motelach: w wielkopolskim o 415, w śląskim o 170. Znacznie większe zmiany przestrzenne widoczne są w funkcjonowaniu pensjonatów. W dziewięciu województwach zmniejszyły się zasoby miejsc: najwięcej w śląskim (577), małopolskim (428) i dolnośląskim (384). Dość znacząco, bo w dwunastu województwach, zmieniła się na niekorzyść podaż campingów. Największy ubytek miejsc w tych jednostkach zanotowano w warmińsko-mazurskim (1 256) i zachodniopomorskim (1 350). Zmniejszyła się też w niektórych województwach liczba miejsc w domach wycieczkowych i schroniskach młodzieżowych (zał. 18).

We wszystkich województwach zwiększyła się baza „innych obiektów wykorzystywanych do turystyki”. Wyróżnia się małopolskie, w którym liczba miejsc wzrosła o 6 561, a zmalała podaż hoteli i ośrodków wczasowych. Znaczące zwiększenie wystąpiło jeszcze w pomorskim (4 739), zachodniopomorskim (3 290), dolnośląskim (3 521), mazowieckim (2 413) i wielkopolskim (2 217). Tutaj zmniejszyła się zwłaszcza oferta pokoi gościnnych. W innych (podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie) zasoby wzrosły o ponad 1 tys. miejsc, a w pozostałych — oprócz podlaskiego — o kilkaset.

Z pewnością bazę „innych obiektów wykorzystywanych do turystyki” uzupełniły w 1999 roku nowe placówki, jak internaty i hotele robotnicze. Trudno jednak sądzić, aby jej rozwój objął wyłącznie tego rodzaju obiekty, tym bardziej że w poprzednich latach rynek ten charakteryzował raczej malejącą podażą, a w 1999 roku nastąpił duży przyrost miejsc (64%). Baza ta powiększyła się zapewne kosztem zasobów pokoi gościnnych i obiektów podlegających nowej kategoryzacji. Potwierdzają to przedstawione tu dane, z których wynika, że w wielu województwach duży ubytek — zwłaszcza pokoi gościnnych, a ponadto hoteli, moteli, pensjonatów i pozostałej kategoryzowanej bazy — jest częściowo rekompensowany przez duży wzrost zasobów „innych obiektów...”. Ale dokładne określenie zmian w tej strukturze jest niemożliwe bez uzyskania danych z nowych ewidencji obiektów prowadzonych przez urzędy gmin.

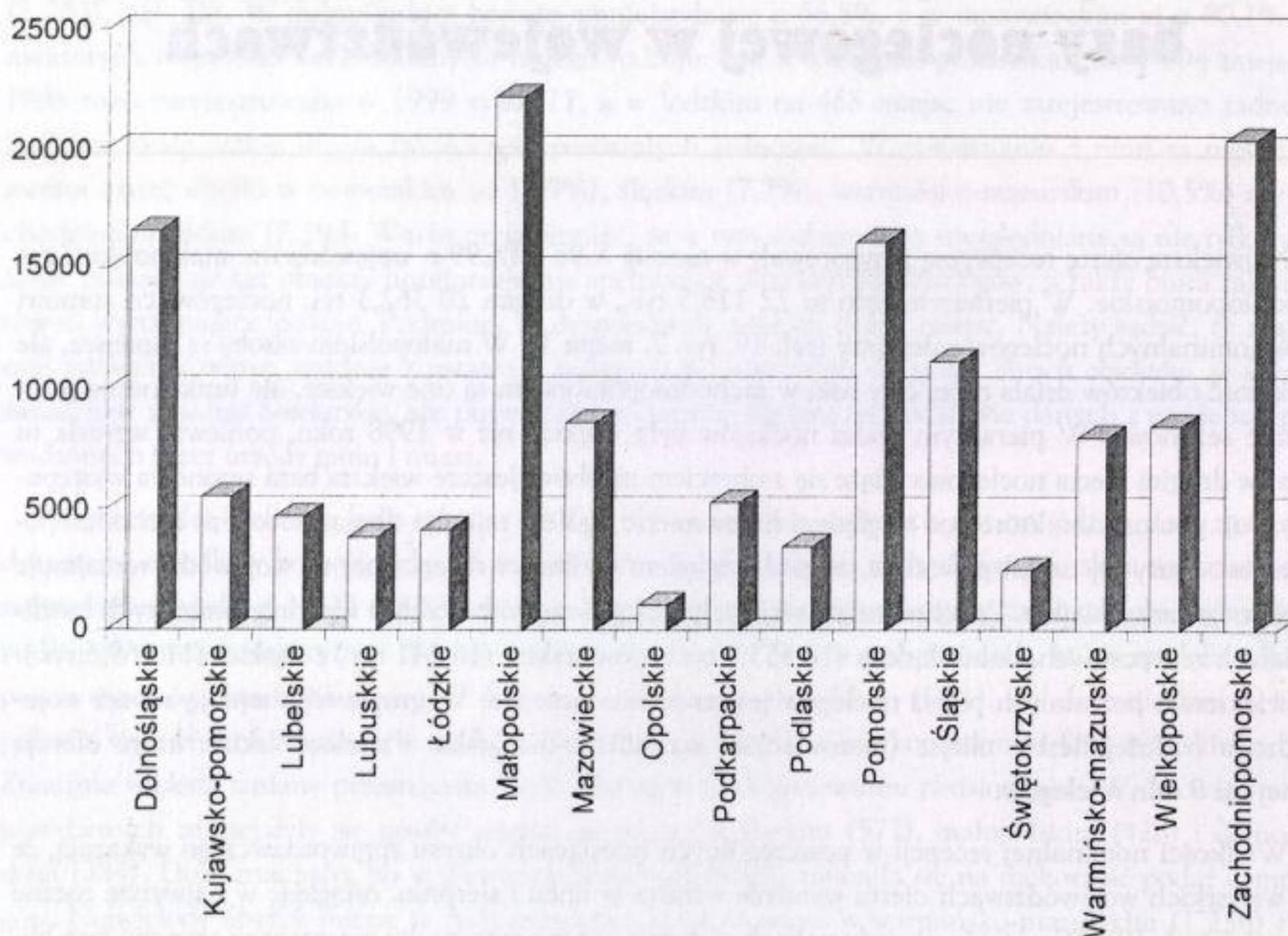
VII. Wykorzystanie zdolności recepcyjnej bazy noclegowej w województwach

Największą ofertę recepcyjną przygotowały w okresie X.98 – IX.99 r. województwa: małopolskie i zachodniopomorskie. W pierwszym było to 22 128,5 tys., w drugim 20 362,3 tys. noclegów, co stanowi 29% nominalnych noclegów całej bazy (zał. 19, rys. 7, mapa 3). W małopolskim zasoby są mniejsze, ale większość obiektów działa przez cały rok; w zachodniopomorskim są one większe, ale funkcjonują przeważnie sezonowo. W pierwszym podaż noclegów była większa niż w 1998 roku, ponieważ wzrosła tu baza; w drugim oferta noclegowa wiąże się z ubytkiem zasobów. Jeszcze większa baza sezonowa występuje w woj. pomorskim, które pod względem liczby miejsc ogółem zajmuje drugą pozycję za zachodniopomorskim. Duży jej udział powoduje, że pod względem zdolności recepcyjnej to województwo zajmuje dopiero czwarte miejsce. Podobne zależności zachodzą w województwach o wyraźnie mniejszych możliwościach recepcyjnych: dolnośląskim (16 553,3 tys.), pomorskim (16 141 tys.) i śląskim (11 169,6 tys.). W większości pozostałych podaż noclegów jest znacznie mniejsza. W grupie tej znajdują się też województwa o dużej liczbie miejsc (mazowieckie, warmińsko-mazurskie i wielkopolskie), które oferują mniej niż 9 mln noclegów.

Wielkości nominalnej recepcji w poszczególnych miesiącach okresu sprawozdawczego wykazują, że we wszystkich województwach oferta wyraźnie wzrasta w lipcu i sierpniu, osiągając w najwyższe roczne wartości (zał. 19). W niektórych jednostkach o dużym sezonowym ruchu wczasowym stanowi ona blisko 40% (warmińsko-mazurskie — 39,6%) lub ponad 40% (pomorskie — 44,8%, zachodniopomorskie — 41,5%) całorocznej zdolności recepcyjnej. W województwach o ruchu całorocznym (dolnośląskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie) lub o dużym udziale wycieczek krajoznawczych oraz innego rodzaju przyjazdów niż wypoczynkowe (łódzkie, mazowieckie) letnia oferta recepcyjna nie przekracza 30%. Warto zwrócić uwagę, że w sierpniu we wszystkich województwach oprócz kujawsko-pomorskiego i świętokrzyskiego była ona mniejsza niż w lipcu.

W okresie zimowym w lutym, a więc w miesiącu ferii, zdolność recepcyjna bazy noclegowej w 1999 roku we wszystkich województwach „górskich” oprócz małopolskiego była mniejsza niż w styczniu. W województwie tym przygotowane noclegi stanowiły 8% recepcji rocznej i była to najwyższa wartość. W innych o walorach zimowych możliwości te były nieco mniejsze: w dolnośląskim 7,4%, w śląskim 7,6%. W jednostkach tych w okresie urlopów zimowych, od stycznia do marca, podaż noclegów była podobna jak w lecie, ponieważ zimowa zdolność recepcyjna stanowiła nieco ponad 20% ich zdolności rocznej. W innych województwach, zwłaszcza tych o dużym udziale sezonowej bazy wypoczynkowej, wielkość recepcji zimowej wynosi około 20–25% oferty letniej. Porównując liczby przygotowanych noclegów można zauważyć, że gestorzy zdecydowanie preferują sezon letni.

Rys. 7. Zdolność recepcyjna turystycznej bazy noclegowej w okresie X.1998 – IX.1999 w województwach (w tys. noclegów)

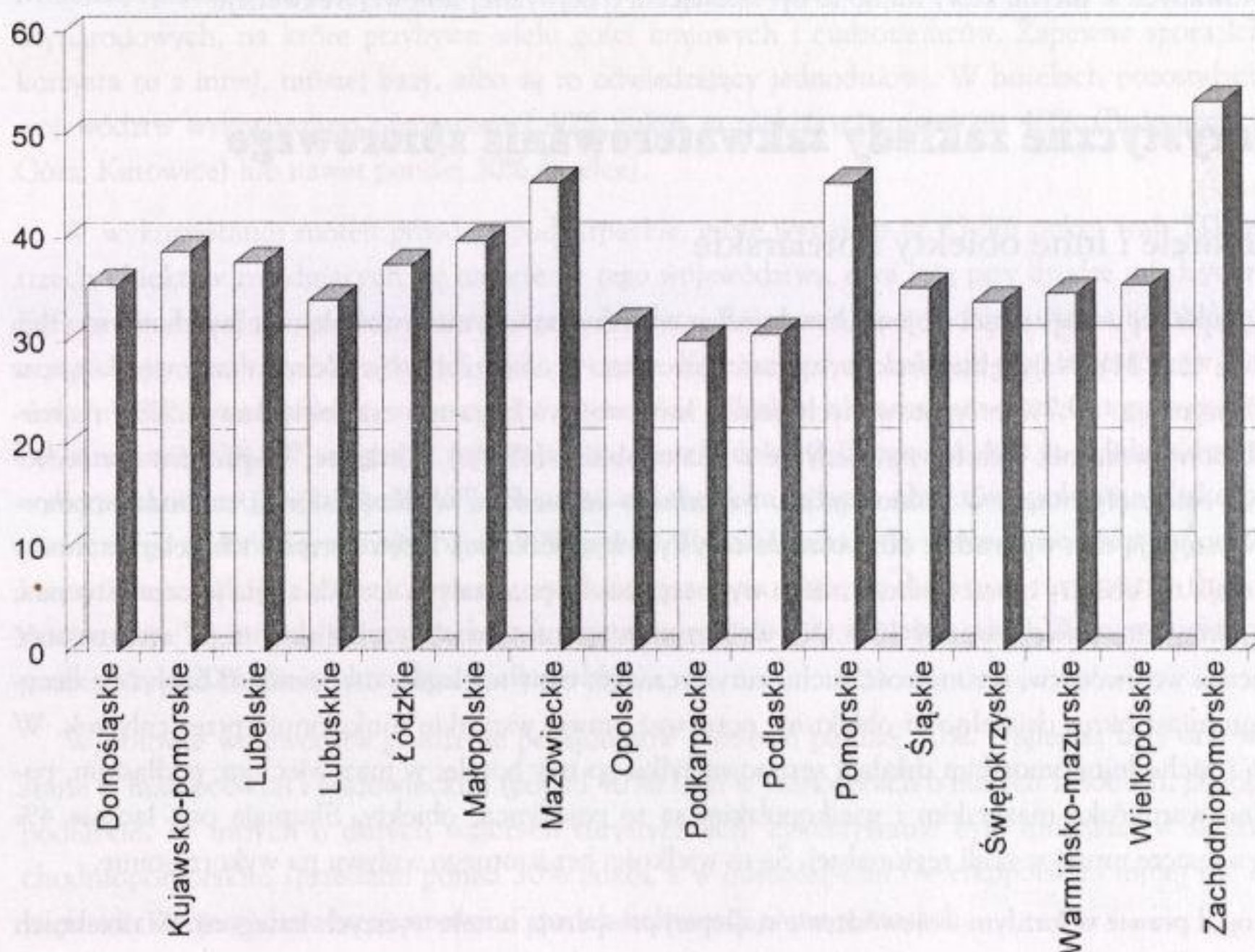
Tak jak zdolności recepcyjne, również wykorzystanie jest zróżnicowane przestrzennie: kształtowało się średnio od około 30% w województwach podkarpackim i podlaskim, do 53,1% w zachodniopomorskim. To ostatnie jest jedynym, w którym wynajęto ponad połowę przygotowanych miejsc noclegowych. W innych wykorzystanie było znacznie mniejsze; tylko w mazowieckim i pomorskim sprzedaż wyniosła około 45%, a w pozostałych poniżej 40% (zał. 20, rys. 8). W porównaniu z 1998 rokiem w większości województw zarejestrowano mniejszą frekwencję. Tylko w mazowieckim i podkarpackim utrzymała się na tym samym poziomie, a w opolskim nieco wzrosła.

Miesięczne wykorzystanie potwierdza w każdym województwie wyraźną sezonowość ruchu turystycznego. Ale w jego rozkładzie można zauważyć kilka cech charakterystycznych. Najniższe wykorzystanie bazy notuje się w grudniu lub styczniu. W większości województw, w lutym wynajmuje się więcej miejsc niż w pozostałych miesiącach zimowych oraz wiosennych, na co rzutuje okres ferii. Prawie we wszystkich województwach frekwencja w bazie noclegowej wzrasta w lipcu i sierpniu lub tylko w lipcu. Sprzedaż miejsc jest wtedy największa (zał. 20).

Wyjątek stanowi województwo mazowieckie, gdzie największe obłożenie (52%) wystąpiło w październiku (1998), a w marcu i maju osiągnęło blisko 50%. W pozostałych miesiącach, z wyjątkiem stycznia (39,1%), nie spadło poniżej 40%. Jest to najmniejsza rozpiętość tych wskaźników spośród wszystkich województw. Na taki rozkład frekwencji rzutuje przede wszystkim Warszawa, najważniejszy

w kraju ośrodek międzynarodowej i krajowej turystyki krajoznawczej, biznesowej, konferencyjnej oraz zjazdów i imprez kulturalnych o randze krajowej i międzynarodowej.

Rys. 8. Wykorzystanie zdolności recepcyjnej turystycznej bazy noclegowej w województwach w okresie X.1998 – IX.1999 r. (w % miejsc noclegowych)

W niewielu województwach, gdzie szczyt frekwencji przypada na okres letni, sprzedaż miejsc przekracza 50%. Jeszcze rzadziej taka sprzedaż występuje w obu miesiącach letnich. Zjawisko to można odnotować tylko w małopolskim, pomorskim i zachodniopomorskim. W tym ostatnim baza charakteryzuje się najlepszym wykorzystaniem; jest to jedyne województwo, w którym w obu miesiącach letnich wynajęto ponad 60% miejsc. Sprzedaż taka wystąpiła też w pomorskim, ale tylko lipcu. Ponad 50-procentowe wykorzystanie (lipiec) zarejestrowano jeszcze w lubuskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim. Pozostałe mieszczą się w przedziale 40–50%. Jak widać, w czołówce letniego popytu są jednostki o atrakcyjnych, sezonowo użytkowanych walorach wypoczynkowych. Spośród województw z ofertą całoroczną, tylko we wspomnianym już małopolskim sprzedano ponad połowę miejsc, a w dolnośląskim, śląskim i podkarpackim — poniżej 50%. Należy zaznaczyć, że w województwach, również w tych o dużym sezonowym ruchu wypoczynkowym, letni szczyt wykorzystania bazy nie układa się równomiernie: frekwencja zmniejsza się w sierpniu.

Poza lipcem i sierpniem wykorzystanie bazy noclegowej we wszystkich województwach (oprócz mazowieckiego) było mniejsze. W jednostkach o dużym potencjale walorów i infrastruktury do wypoczynku zimowego frekwencja wyraźnie zwiększa się w czasie ferii (luty) i jest wtedy najwyższa w całym okre-

sie poza sezonem letnim. Największą wartość osiąga ona w województwach małopolskim, mazowieckim i śląskim, gdzie wynajęto nieco ponad 40% miejsc, oraz w dolnośląskim (39,6%). Są to, oprócz mazowieckiego, tradycyjne regiony wypoczynku zimowego, choć okazuje się, że i one różnią się liczbą przyjazdów. W porównaniu z nimi znacznie mniejszym zainteresowaniem turystów, również w sezonie zimowym, cieszą się obszary górskie woj. podkarpackiego, o czym świadczy tylko 28,1% wykorzystania miejsc przygotowanych w lutym, który mimo to był miesiącem o najwyższej zimowej frekwencji.

1. Turystyczne zakłady zakwaterowania zbiorowego

1.1. Hotele i inne obiekty hotelarskie

W grupie tej w większości województw lepszym wykorzystaniem niż pozostałe obiekty charakteryzują się hotele (zał. 21). Największą frekwencję zarejestrowano w obiektach województwa mazowieckiego, w których wynajęto 59,7% przygotowanych pokoi. Inne województwa nie osiągnęły nawet 50%; najbardziej zbliżony wskaźnik zanotowano jedynie w małopolskim (49,1%). Mniejsze, 40-procentowe wykorzystanie osiągnęły hotele w dolnośląskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim. Występują tam wprawdzie duże ośrodki turystyki wycieczkowej, która korzysta z hoteli, ale znaczny udział mają też obszary o przewadze letniego wypoczynku. W pozostałych sprzedaż była jeszcze mniejsza; w świętokrzyskim nawet poniżej 30%. Na wykorzystanie rzutuje wiele czynników, m.in. atrakcyjność turystyczna województw, sezonowość ruchu turystycznego, ceny noclegów czy standard bazy. Nie decyduje natomiast okres działalności obiektów, ponieważ prawie wszystkie funkcjonują przez cały rok. W śląskim i zachodniopomorskim działają sezonowo tylko po trzy hotele; w mazowieckim, podlaskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim są to pojedyncze obiekty. Skupiają one łącznie 4% miejsc, a jeszcze mniej w skali regionalnej. Są to wielkości bez istotnego wpływu na wykorzystanie.

Na ogół prawie w każdym województwie najlepiej prosperują hotele wyższych kategorii. W obiektach czterogwiazdkowych w ośmiu województwach o dużej atrakcyjności turystycznej wynajęto ponad 50% pokoi. Nawet w tych turystycznych regionach granicę opłacalności ekonomicznej (do celów tego opracowania przyjęto 50%) przekroczyły tylko placówki w mazowieckim (65,2%), małopolskim (59,5%), kujawsko-pomorskim (57,1%) i warmińsko-mazurskim (55,2). Osiągnęły również tę wielkość hotele w dolnośląskim, pomorskim i zachodniopomorskim, ale wykorzystanie kształtuje się tu na poziomie 50–51%. Frekwencję gorszą niż w obiektach o niższym standardzie zarejestrowano tylko w lubuskim, opolskim i wielkopolskim, a porównywalną w podlaskim.

W grupie obiektów trzygwiazdkowych tylko w woj. mazowieckim wynajęto 63,6% pokoi, a w hotelach jednogwiazdkowych 56,8%. Dla tej ostatniej kategorii jest to najwyższy wskaźnik, gdyż w pozostałych województwach sprzedaż nie przekracza 40%, a w niektórych 30% (łódzkie, małopolskie, podkarpackie, podlaskie, pomorskie, świętokrzyskie i zachodniopomorskie). Najlepsze wykorzystanie hoteli dwugwiazdkowych zarejestrowano w małopolskim (53,6%); w innych jest znacznie mniejsze, a w lubelskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim nie przekroczyło 30%. Z przedstawionych tu danych wynika, że najbardziej równomierne i najlepsze wykorzystanie hoteli prawie wszystkich kategorii występuje w mazowieckim (oprócz kat.***) i małopolskim (oprócz kat. *).

Wykorzystanie hoteli w miastach wojewódzkich też wykazuje dość duże zróżnicowanie. Najwyższy poziom sprzedaży (okres X.1998 – IX.1999) osiągnęły hotele warszawskie, w których wynajęto 61,7% pokoi. Jest to najlepszy wynik spośród wszystkich tych miast. Zbliżone wykorzystanie zarejestrowano w hotelach Gdańska (59,9%) i nieco mniejsze — Krakowa (57,7%). Należy jeszcze wymienić obiekty Wrocławia, Lublina, Opola i Szczecina, gdzie sprzedano co najmniej 50% przygotowanych pokoi. Mniejszą sprzedaż (46,3%) zanotowano w hotelach Poznania, miasta licznych targów krajowych i międzynarodowych, na które przybywa wielu gości krajowych i cudzoziemców. Zapewne spora ich część korzysta tu z innej, tańszej bazy, albo są to odwiedzający jednodniowi. W hotelach pozostałych stolic województw wykorzystano nieco ponad 40% pokoi, w niektórych mniej niż 40% (Bydgoszcz, Zielona Góra, Katowice) lub nawet poniżej 30% (Kielce).

W wykorzystaniu moteli przoduje podkarpackie, gdzie wynajęto aż 83,8% pokoi (zał. 21). Spośród trzech obiektów znajdujących się na terenie tego województwa, dwa leżą przy drodze międzynarodowej E40, prowadzącej do przejścia granicznego w Medyce. Rejestruje się w nich prawie pełne obłożenie, i to one rzutują na tak wysoki wskaźnik wykorzystania. Kolejne pozycje zajmuje pięć województw: dolnośląskie, lubelskie, małopolskie, mazowieckie, pomorskie i śląskie; nie wynajęto tu nawet połowy pokoi, ale nie mniej niż 40%. W tej grupie wyróżniają się motele dolnośląskiego (48,4%), a w lubelskim i śląskim wykorzystanie osiągnęło około 45%. Również w lubelskim jeden z obiektów, położony blisko przejścia granicznego z Ukrainą, wynajął około 90% pokoi. Wysokie wskaźniki w tym województwie oraz w podkarpackim wynikają z bliskości granicy wschodniej, z czym wiąże się duży ruch turystyczny (handlowy) i tranzytowy. W innych jednostkach wykorzystanie moteli było mniejsze niż 40%, a w niektórych nie przekroczyło 20% (świętokrzyskie, wielkopolskie).

W połowie województw obłożenie pensjonatów wyniosło poniżej 30%. Najlepiej były one wykorzystane w małopolskim i mazowieckim (ponad 40%) oraz w jednostkach o małych zasobach, jak opolskie i podlaskie. W innych o dużych walorach turystycznych wykorzystanie było mniejsze: w śląskim i zachodniopomorskim sprzedano ponad 30% pokoi, a w dolnośląskim i wielkopolskim mniej niż 20%. W większości województw zarejestrowano spadek frekwencji w pensjonatach.

1.2. Obiekty specjalistyczne

W tej grupie obiektów najlepszym średnim wykorzystaniem charakteryzują się zakłady uzdrowiskowe, na co rzutują jeszcze tradycyjne pobyty długoterminowe na podstawie skierowań lekarskich. Największą frekwencję odnotowano w uzdrowiskach dolnośląskich i w Nałęczowie (lubelskie), gdzie wynajęto ponad 80% miejsc (zał. 21). Słabo wykorzystane były zakłady w woj. śląskim (29,7%), lepiej w lubuskim (65%). W tym ostatnim nie występują miejscowości uzdrowiskowe, ale jak wykazuje GUS, działalność lecznicza prowadzona jest w Sławie Śl. W pozostałych województwach sprzedano ponad 70% miejsc. We wszystkich jednostkach w porównaniu z 1998 rokiem wystąpił spadek wykorzystania, co należy wiązać ze skutkami reformy służby zdrowia (mniej kuracjuszy) i z komercyjną działalnością uzdrowisk (krótsze pobyty).

W grupie schronisk można zauważyć duże zróżnicowanie wykorzystania zależnie od lokalizacji. Zaliczane są tu nie tylko schroniska górskie, ale i stacje wodne. Właśnie te ostatnie są lepiej wykorzystywane. W takich województwach, jak pomorskie i warmińsko-mazurskie, gdzie turystyka wodna jest dobrze rozwinięta, wynajęto ponad 70% miejsc. Znacznie mniejszą sprzedaż (41,5%) zarejestrowano w podla-

skim (Pojezierze Suwalsko-Augustowskie), a zupełnie minimalną w kujawsko-pomorskim. Na ogół ze stanic korzystają grupy zorganizowane; turyści indywidualni nocują na campingach lub polach namiotowych. W porównaniu z nimi, frekwencja w schroniskach była znacznie mniejsza. Najwięcej miejsc wynajęto w obiektach małopolskiego (27,6%), podkarpackiego (24,9%) i śląskiego (20,5%). Nieco mniej (18,5%) sprzedano w dolnośląskim. Należy pamiętać, że schroniska prowadzą działalność całoroczną, a stancje przyjmują turystów tylko w krótkim sezonie letnim. Długość okresów użytkowania tych obiektów ma pewien wpływ na ich wykorzystanie.

Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe przyjmują więcej turystów w letnim sezonie urlopowym i wówczas przeważa w nich funkcja wypoczynkowa, maleje zaś udział spotkań szkoleniowo-konferencyjnych. Dlatego największe wykorzystanie zarejestrowano w jednostkach o dużym letnim potencjale wypoczynkowym, takich jak woj. pomorskie i zachodniopomorskie, gdzie w ośrodkach wynajęto najwięcej (ponad 40%) przygotowanych miejsc. Takie samo wykorzystanie występuje w mazowieckim, ale tu wiąże się ono z większym udziałem szkoleń i konferencji organizowanych poza okresem letnim przez firmy warszawskie. W pozostałych województwach, oprócz opolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego, wynajęto ponad 30% miejsc.

1.3. Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego

Najlepiej wykorzystywane ośrodki wczasowe znajdują się w województwach: kujawsko-pomorskim, wielkopolskim, pomorskim i zachodniopomorskim, gdzie sprzedano 50–60% miejsc (tab. 21). W dwóch pierwszych przeważają sezonowe ośrodki nadjeziorne, w pozostałych nadmorskie. Najmniejszą frekwencję zanotowano w ośrodkach dolnośląskiego, łódzkiego, mazowieckiego, opolskiego i świętokrzyskiego, gdzie wynajęto mniej niż 40% miejsc. Województwo dolnośląskie, tradycyjny dotąd obszar wypoczynku letniego i zimowego, cieszyło się mniejszym zainteresowaniem turystów w porównaniu z jednostkami o podobnych walorach (śląskie, małopolskie). W pozostałych województwach sprzedano ponad 40% miejsc; wyróżnia się podlaskie ze wskaźnikiem 49,1%.

Podane tu wielkości ilustrują średnie roczne wykorzystanie, ale już na tym poziomie uogólnień wiadać, że jest ono wyższe na obszarach, które charakteryzują się dużym ruchem w sezonie letnim oraz ofertą ośrodków w większości dostosowaną do funkcjonowania okresowego. Miesiące letnie są głównym okresem urlopowego wypoczynku Polaków, a ośrodki wczasowe są ich podstawą bazą wypoczynkową. Warto zatem postawić pytanie, czy dobre letnie wykorzystanie ośrodków wczasowych dotyczy tylko obszarów nadmorskich, czy także innych regionów. Okazuje się, że woj. zachodniopomorskim w lipcu wynajęto 76% miejsc, a w sierpniu 70%; w pomorskim odpowiednio 76,7% i 69,5%. W czerwcu sprzedaż była wprawdzie mniejsza, ale w pierwszej jednostce osiągnęła 51,7%, a w drugiej 47,3%. W miesiącu tym niektóre ośrodki oferują ceny promocyjne (niższe).

W województwach pojeziernych: kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim, w lipcu wynajęto 68,3% i 66% miejsc, a w sierpniu 62,3% i 59,6%. W regionach górskich: dolnośląskim i małopolskim, sprzedaż miejsc w lipcu wyniosła 56% i 65%, a w sierpniu 50% i 64,9%. Wskaźniki te potwierdzają dobre wykorzystanie ośrodków w lecie, niezależnie od strefy krajobrazowej, a ponadto preferencje wypoczynku nad morzem oraz przewagę pobytów w lipcu.

Największa baza kolonijna zlokalizowana jest w województwach zachodniopomorskim i pomorskim; jej wykorzystanie wyniosło tu 68,4% i 55,1%. Wyższe odnotowano też w województwach o mniejszych

zasobach: podlaskim (79,8%) i śląskim (78,2%). Ponad połowę miejsc wynajęto na koloniach w kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, a 61% w łódzkim. Jak wynika z rozkładu wykorzystania, największym zainteresowaniem cieszą się kolonie organizowane w regionach atrakcyjnych turystycznie.

Wykorzystanie miejsc na campingach, które są bazą wybitnie sezonową, uznać można za słabe. W większości województw nie przekracza ono 20%, a w świętokrzyskim wynosiło zaledwie 8%. Tylko w łódzkim, podkarpackim, podlaskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim wynajęto 30-40% miejsc. Tak więc przede wszystkim korzystano z campingów położonych nad morzem i jeziorami, ponieważ także w łódzkim na wielkość wskaźnika rzutuje wykorzystanie campingów nad jez. Sulejowskim.

Takie same preferencje lokalizacyjne wykazali turyści w stosunku do pól biwakowych, których wykorzystanie jest bardzo małe. W woj. opolskim (sztuczne jeziora), lubuskim, podlaskim, pomorskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim wynajęto nieco ponad 20% miejsc i jest to najwyższy wskaźnik wykorzystania. W porównaniu z 1998 rokiem poprawiło się wykorzystanie w lubuskim i wielkopolskim.

Ośrodki wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego są głównie obiektami sezonowymi w większości oferują miejsca w domkach turystycznych. Tylko w województwach: dolnośląskim, małopolskim, śląskim i wielkopolskim część prowadzi działalność całoroczną. Mimo krótkiego okresu użytkowania, odznaczały się one w 1999 roku bardzo dużą rozpiętością wskaźników wykorzystania: od 5,4% w lubelskim do 91% w podkarpackim. W tym ostatnim prawie wszystkie ośrodki mają duże „obłożenie”, zwłaszcza te, które leżą w pobliżu dróg międzynarodowych. Wysoką frekwencję zanotowano jeszcze w ośrodkach małopolskiego (65,5%), mazowieckiego (72,1%), warmińsko-mazurskiego (67,2%) i wielkopolskiego (60,2%). Wpływają na nią turyści z dużych miast wojewódzkich, których średni pobyt przekracza dwa dni weekendowe.

2. Pokoje gościnne i inne

W 1999 roku zasoby pokoi gościnnych oraz ich wykorzystanie zmniejszyły się w porównaniu z poprzednim rokiem, kiedy w większości województw wynajęto co trzecie miejsce w pokojach gościnnych. Największą grupę stanowiły jednostki o wykorzystaniu poniżej 30%; w dolnośląskim sprzedano tylko 16,8% miejsc (zał. 21). Powiększyła grupa województw, w których zajęto ponad 40% miejsc. Należą tu: mazowieckie, opolskie, pomorskie, świętokrzyskie i zachodniopomorskie. Największy popyt zanotowano w pomorskim (50,9%): jest to jedyne województwo, gdzie wykorzystano ponad połowę miejsc. Najmniej miejsc sprzedano w mazowieckim (18,1%), dolnośląskim (20,9%) i opolskim (22,1%). W rzeczywistości wskaźniki wykorzystania mogą być wyższe od podanych tu średnich wielkości, gdyż w każdym województwie istnieją zasoby całoroczne i sezonowe, a te ostatnie, obsługujące turystów tylko okresowo, osiągają wyższe wskaźniki. Przykładem związku sezonowości z wykorzystaniem mogą być województwa o największych zasobach pokoi: małopolskie i pomorskie. Pierwsze ma zdecydowaną większość miejsc całorocznych, a drugie — sezonowych. W małopolskim wynajęto 33,6%, a w pomorskim 50,9% miejsc.

Najlepiej wykorzystywane kwatery agroturystyczne znajdują się w woj. śląskim, gdzie sprzedano 40,7% miejsc. Następną grupę stanowią województwa ze sprzedażą ponad 30-procentową: kujawsko-pomorskie, podlaskie, pomorskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie i wielkopolskie. Są to regiony o dużej atrakcyjności wypoczynkowej. Występują wśród nich jednostki o niewielkich zasobach, jak kujaw-

sko-pomorskie, śląskie i świętokrzyskie, ale w niektórych regionach o takich walorach wynajęto znacznie mniej miejsc. W małopolskim, które stawia do dyspozycji turystów największą bazę agroturystyczną, wykorzystano tylko 13,7% miejsc, i jest to najniższy wskaźnik. Nieco lepszy odnotowano w dolnośląskim (17,7%), które zajmuje kolejną pozycję pod względem zasobów, oraz w mazowieckim (17,9%) i opolskim (18%).

2. Położenie i inne

VIII. Baza noclegowa w powiatach

1. Wielkość bazy ogółem

Baza noclegowa funkcjonuje w 368 powiatach. Nie występuje tylko w pięciu: górowskim w województwie dolnośląskim, przasnyskim w mazowieckim, miejskim Ruda Śląska i Świętochłowice w śląskim oraz kazimierskim w świętokrzyskim. W porównaniu z 1998 rokiem liczba jednostek bez obiektów noclegowych zwiększyła się o jeden powiat. W załączniku 22 przedstawiony jest wykaz wszystkich powiatów wraz z liczbami obiektów i wykorzystaniem bazy noclegowej.

Tabela 5. Baza noclegowa w powiatach w 1999 roku

Rodzaj danych	Liczba miejsc noclegowych							
	bez bazy	< 1000	1000–2000	2001–5000	5001–10000	10001–20000	> 20000	Ogółem
Liczba powiatów	5	224	64	47	14	14	5	373
Liczba miejsc noclegowych	–	92 143	90 535	144 093	88 940	210 413	145 468	771 592
% miejsc	–	11,9	11,7	18,7	11,5	27,3	18,9	100,0

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Ponad połowa jednostek (224), charakteryzuje się najmniejszym zagospodarowaniem, do 1000 miejsc. Skupiają one jednak tylko 11,9% ogółu miejsc. Największa baza oferowana jest w pięciu powiatach, z których każdy ma ponad 20 tys. miejsc. Znajduje się ona w mniejszych i większych miejscowościach, w których dominuje funkcja turystyczna. Przodującą pozycję zajmuje powiat tatrzański (32,7 tys. miejsc). Do tej grupy należą jeszcze cztery powiaty nadmorskie, z których trzy leżą w województwie zachodniopomorskim: kołobrzeski, kamieński, gryficki, i jeden w pomorskim (pucki). Tylko w tatrzańskim zwiększyły się zasoby; w pozostałych zarejestrowano ubytki.

Przedział 10,1–20 tys. miejsc obejmuje następnie czternaście powiatów, których baza stanowi 27,3% ogółu miejsc. Struktura tej grupy jest już inna: są tu nie tylko miejscowości turystyczne, ale również o innych funkcjach miastotwórczych. Wśród nich sześć to jednostki nadmorskie: koszaliński, lęborski, sławieński, słupski, m. Gdańsk i nowodworski (N. Dwór Gd.). Zagospodarowanie powiatów nadmorskich koncentruje się przede wszystkim w miejscowościach położonych tuż nad morzem. W grupie tej znajdują się też dwa duże ośrodki turystyki krajoznawczej i biznesowej: Warszawa i Kraków, oraz pięć powiatów górskich, w których przeważa wypoczynek całoroczny: nowotarski, kłodzki, cieszyński, jeleniogórski i nowosądecki. Główną bazą tatrzańskiego i nowotarskiego są pokoje gościnne, innych wymienionych tu powiatów ośrodki — wczasowe, a dużych miast — hotele.

Tak więc wśród jednostek z bardzo dużą i dużą bazą przeważają powiaty nadmorskie, tworzące ciągły obszar koncentracji (mapa 4). Mniejsze zwarte obszary występują w Karpatach i Sudetach. W strefie pojeziernej wyróżniają się pojezierza Kaszubskie i Mazurskie, ale są to regiony o mniejszym zagospodarowaniu, w przedziale 5 001–10 000 miejsc. W porównaniu z poprzednim rokiem widoczny jest wzrost bazy na Poj. Kaszubskim, ale ogólnie przestrzenny obraz zagospodarowania kraju zmienił się w niewielkim stopniu.

2. Baza całoroczna

Baza całoroczna, która obejmuje 44,2% ogółu miejsc, nie występuje tylko w dwunastu powiatach. Taki stan zagospodarowania jest korzystny, ale duża część powiatów (40,2%) dysponuje niewielkimi zasobami, liczącymi mniej niż 250 miejsc (tab. 6, mapa 5). W tych 150 powiatach znajduje się tylko 5,6% miejsc. Bardzo duże (ponad 10 tys. miejsc) i duże (5–10 tys.) zagospodarowanie oferuje po siedem powiatów. Pierwsza grupa skupia 29,3%, a druga 13,9% ogółu miejsc całorocznych. Największe zasoby, podobnie jak w bazie ogółem, występują w powiecie tatrzańskim, gdzie liczą 23 tys. miejsc. Do grupy tej kwalifikują się też cztery inne powiaty górskie: kłodzki, cieszyński, nowosądecki i jeleniogórski, oraz dwa spoza obszaru górskiego: warszawski z Warszawą i kołobrzeski. Oprócz tych dwóch powiatów, we wszystkich pozostałych baza zmniejszyła się w stosunku do 1998 roku; dysponują one zasobami o około 40% albo nawet dwukrotnie mniejszymi niż powiat tatrzański. O ich randze decyduje zagospodarowanie dużych miejscowości turystycznych, jak Szklarska Poręba i Karpacz (jeleniogórski), Zakopane (tatrzański) i Wisła (cieszyński) bądź uzdrowisk: Polanicy Zdroju, Dusznik Zdroju, Kudowy Zdroju i Łąka Zdroju (kłodzki) oraz Krynicy, Muszyny i Piwnicznej Zdroju (nowosądecki).

Zasoby kolejnych siedmiu powiatów mieszczą się w przedziale 5001–10 000 miejsc. Kwalifikuje się tutaj tylko jeden powiat górski: nowotarski, trzy miasta będące dużymi ośrodkami turystyki przyjazdowej: Gdańsk, Poznań, Kraków, oraz kolejne powiaty nadmorskie: kamieński, pucki, m. Świnoujście.

Wymienione tu jednostki administracyjne, charakteryzujące się bardzo dużym lub dużym jak na warunki polskie zagospodarowaniem całorocznym, nie tworzą większych zwartych obszarów. Zaznaczają się w przestrzennym obrazie dopiero po uwzględnieniu jednostek o mniejszej bazie, liczących 1 001–5 000 miejsc. Wówczas obszarami takimi są: całe wybrzeże, większość Karpat i Sudetów, części pojezierzy (mapa 5).

Tabela 6. Baza całoroczna w powiatach w 1999 roku

Rodzaj danych	Liczba miejsc noclegowych							Ogółem
	bez bazy	< 250	250–500	501–1000	1001–5000	5001–10000	> 10000	
Liczba powiatów	11	150	99	49	50	7	7	373
Liczba miejsc noclegowych	–	19 188	36 178	35 186	103 391	47 285	100 148	341 376
% miejsc	–	5,6	10,6	10,3	30,3	13,9	29,3	100,0

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

3. Zdolność recepcyjna bazy noclegowej

Najwięcej powiatów (137) charakteryzuje się najmniejszą ofertą, nie przekraczającą 100 tys. noclegów; przygotowane w nich noclegi stanowią tylko 5,1% zdolności recepcyjnej kraju. W podobnie dużej liczbie (119) powiatów wielkość recepcji wynosi 100–250 tys. noclegów, ale jest to już 13,5% oferty krajowej. Aż 52,4% tej zdolności skupia się w tylko 28 powiatach i grupa ta liczebnie jest taka sama jak w 1998 roku. Wielkość recepcji zależy od wielkości bazy i jej struktury sezonowej. Ofertę taką przedstawiają wszystkie wcześniej wymienione jednostki nadmorskie i pojezierne z dużą bazą, liczącą ogółem ponad 10 tys. miejsc (ponad 5 tys. — całoroczna). Uzupełniają ją powiaty górskie: bielski, żywiecki i bieszczadzki; miasta: Olsztyn, Szczecin, Wrocław; jeden powiat nadmorski: słupski; jeden powiat pojezierny: mrągowski. Mają one (wyluczając duże miasta) stosunkowo duże zasoby miejsc sezonowych i niewielkie całorocznych albo mniejszą bazę z ponad 40-procentowym udziałem miejsc całorocznych. Największe możliwości noclegowe występują w tatrzańskim, gdzie przygotowano 6 833,4 tys. noclegów, tj. 4,8% całej podaży, a więc niewiele mniej niż zdolność wszystkich powiatów o najniższej recepcji.

Jednostki o największej zdolności recepcyjnej tworzą zwarty obszar, obejmujący prawie całe polskie wybrzeże, z wyjątkiem pow. wejherowskiego, Gdyni, która nie jest miejscowością wypoczynkową, oraz Sopotu — dużego ośrodka wczasowego. W strefie górskiej bogata oferta noclegowa dotyczy większości obszaru Sudetów oraz Beskidu Śląskiego i Żywieckiego, Podhala, Beskidu Sądeckiego i Bieszczadów. W strefie pojezierniej obejmuje ona tylko Pojezierze Mrągowskie. Ofertą taką dysponują także duże ośrodki turystyki poznawczej.

Przestrzenny rozkład zdolności recepcyjnej przedstawia mapa 6.

Tabela 7. Zdolność recepcyjna bazy noclegowej w powiatach w 1999 roku

Rodzaj danych	Liczba noclegów w tys.							
	bez bazy	< 100	100–250	250,01–500	500,01–750	750,01–1000	> 1000	Ogółem
Liczba powiatów	5	137	119	55	16	13	28	373
Liczba noclegów	–	7264849	19272587	20015930	10272915	11183381	74918622	142928284
% noclegów	–	5,1	13,5	14,0	7,2	7,8	52,4	100,0

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

4. Wykorzystanie zdolności recepcyjnej bazy noclegowej

Najwięcej powiatów (122) ma bazę wykorzystywaną w 30–40%; niewiele mniej (103) — w 20–30%. Ponad 50-procentowy wskaźnik uzyskało 36 powiatów, a 16 osiągnęło ponad 60%. W porównaniu z 1998 rokiem grupa ta zmniejszyła się. Najwyższe wykorzystanie wystąpiło w powiatach nadmorskich: koszalińskim, sławieńskim, kołobrzeskim (woj. zachodniopomorskie) i słupskim (pomorskie). Tutaj kumulacja ruchu i największego wykorzystania bazy, przede wszystkim sezonowej, występuje w okresie dwóch miesięcy urlopowych. Inaczej zjawisko to kształtuje się w kołobrzeskim, gdzie o dobrej sprzedaży

decyduje ruch w szczycie letnim i ruch w bazie całorocznej, którą w dużej części stanowią zakłady uzdrowiskowe, odznaczające się wysoką frekwencją.

Poziom wykorzystania ponad 50–60% osiągnięto tylko w 25 powiatach i jest to liczba mniejsza niż w 1998 roku. Występują one we wszystkich strefach krajobrazowych oprócz górskiej. Wśród nich są powiaty nadmorskie: m. Świnoujście, gryficki (woj. zachodniopomorskie), nowodworski i lęborski (pomorskie) oraz Warszawa i Kraków. Pozostałe, które stanowią większość w tej grupie, oferują różne rodzaje walorów turystycznych. Odróżnia je od wyżej wymienionych znacznie mniejsza baza. Są wśród nich powiaty pojezierne, których zasoby użytkowane są w sezonie letnim, np. mogileński (woj. kujawsko-pomorskie), strzelecko-drezdenecki (lubuskie), kościerski (pomorskie), nidzicki (warmińsko-mazurskie), wolsztyński, śremski (wielkopolskie).

Tabela 8. Stopień wykorzystania bazy noclegowej w powiatach w 1998 roku

Rodzaj danych	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %							Ogółem
	bez bazy	< 20	20–30	30,01–40	40,01–50	50,01–60	> 60	
Liczba powiatów	5	47	103	122	60	25	11	373
% powiatów	1,3	12,6	27,6	32,7	16,1	6,7	3,0	100,0

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Bardziej szczegółowa analiza wykazuje, że w powiatach nadmorskich bardzo wysokim wskaźnikiem, w granicach od ponad 50% do ponad 70% sprzedanych miejsc, charakteryzują się prawie wszystkie rodzaje występujących tam obiektów, a więc poza ośrodkami wczasowymi także pensjonaty, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, kolonijne, domy wycieczkowe, zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, a w nielicznych powiatach pokoje gościnne (m. Świnoujście, sławieński, słupski, gryficki). W innych jednostkach tej grupy, przede wszystkim pojeziernych, na wysoki wskaźnik rzutuje frekwencja w ośrodkach wczasowych, a także w innych rodzajach obiektów. W niektórych powiatach, jak puławski, przeważa nad innymi zasobami baza uzdrowiskowa, która jest najlepiej wykorzystywana, w buskim zaś najlepszą frekwencję odnotowano w pensjonatach. W innych powiatach z zakładami uzdrowiskowymi, jak kłodzki i nowosądecki, gdzie udział innej bazy też jest znaczący, wynajęto poniżej 50% miejsc. Zauważyć można brak atrakcyjnych obszarów Pojezierza Mazurskiego, które charakteryzują się wprawdzie przewagą letniego użytkowania, ale też większą niż pozostałe powiaty pojezierne podażą miejsc noclegowych.

Zwraca też uwagę na ogół mniejsze wykorzystanie pokoi gościnnych. Poza wymienionymi już wcześniej powiatami, na całym obszarze wybrzeża wynajęto mniej niż 50% miejsc, w powiatach zaś górskich o największej zdolności recepcyjnej: tatrzańskim i nowosądeckim, sprzedaż wyniosła nieco ponad 30% miejsc. Słabe było również wykorzystanie nadmorskich campingów i pól biwakowych, które tylko w powiecie nowodworskim, na obszarze Mierzei Wiślanej przekroczyło 50% (campingi). Są one czynne tylko w sezonie letnim i na podstawie obserwacji terenowych można stwierdzić, że w okresie urlopowo-wakacyjnym notują bardzo wysoką frekwencję.

Przestrzenny obraz wykorzystania bazy przedstawia mapa 7. Jedyny większy i zwarty obszar o najwyższych wartościach wykorzystania tworzy część powiatów nadmorskich. Pozostałe jednostki przestrzenne z tej grupy o frekwencji ponad 50% występują w formie rozproszonej.

IX. Podsumowanie

W 1999 roku w bazie noclegowej przybyło 141 obiektów, lecz zmniejszyła się liczba miejsc. Poprawiła się struktura użytkowania: funkcjonuje coraz więcej placówek całorocznych. Również lepsze jest wyposażenie w urządzenia higieniczno-sanitarne.

W trzynastu rodzajach bazy, a więc w większości, zarejestrowano zmniejszenie się liczby miejsc noclegowych. Jest to wynik normalnego procesu zachodzącego na rynku podaży, polegającego na likwidacji obiektów lub ich modernizacji, która często powoduje spadek liczby miejsc. Od kilku lat największy regres widoczny jest w zasobach ośrodków wczasowych.

Zarejestrowane zmiany w liczebności poszczególnych rodzajów bazy są częściowo skutkiem działania ustawy o usługach turystycznych. Obowiązująca kategoryzacja obiektów hotelarskich i obowiązujący wpis do ewidencji pozostałych placówek świadczących usługi hotelarskie spowodowały przeseregowania w grupach obiektów. Zmalały m. in. zasoby pensjonatów, moteli, domów wycieczkowych, schronisk i — co należy podkreślić — ośrodków kolonijnych oraz tańszej bazy: schronisk młodzieżowych, pól biwakowych i campingów. W ostatnim roku wystąpił bardzo duży spadek w bazie pokoi gościnnych, które dotychczas były rozwojowym segmentem. Nie można wykluczyć, że część będzie działać w tzw. szarej strefie. Natomiast obserwuje się bardzo duży wzrost zasobów „innych obiektów wykorzystywanych do turystyki”. Kwalifikowana jest tu baza hotelarska, która nie spełniła określonych wymogów. W zasobach hoteli ogółem zmiany są niewielkie, ale w ich strukturze według standardu są już większe. Spośród wszystkich kategorii zarejestrowano tylko zmniejszenie się liczby hoteli jednogwiazdkowych. Należy jednak pamiętać, że w 1999 roku procedura kategoryzacyjna dopiero się rozpoczęła i objęła tylko część bazy.

Rok 1999 był okresem generalnego spadku wykorzystania obiektów. Tylko w motelach, na campingach i w kwaterach agroturystycznych odnotowano niewielki wzrost. Nie było to spowodowane mniejszym ruchem, ponieważ w bazie zarejestrowano większą liczbę turystów, ale mniejszą niż w poprzednim roku liczbę wykupionych noclegów. Utrzymuje się wyraźna sezonowość wykorzystania obiektów, którą potwierdzają zarówno dane ogólne, jak i szczegółowe.

Nie zmienił się obraz przestrzennego zagospodarowania kraju w bazę noclegową. Nadal przodują pod względem wielkości oferowanych zasobów dwa województwa nadmorskie: zachodniopomorskie i pomorskie. Tylko w małopolskim baza powiększyła się znacząco; w większości województw zasoby się zmniejszyły. Najwięcej miejsc zlikwidowano w warmińsko-mazurskim, zachodniopomorskim, śląskim, lubelskim i mazowieckim. Regres ten wynika ze zmniejszonej oferty różnych rodzajów obiektów, ale w wielu województwach decydujące były ubytki w zasobach ośrodków wczasowych.

Układ wojewódzki w pewnym stopniu przybliży skutki procesu nowej kategoryzacji i przeseregowania obiektów. W większości jednostek zmiany w strukturze bazy dotyczą przede wszystkim pokoi gościn-

nych (ubytek) i „innych obiektów wykorzystywanych do turystyki” (wzrost). Odmienny proces wystąpił w małopolskim, gdzie największy spadek wystąpił w zasobach hoteli i ośrodków wczasowych, w pokojach zaś gościnnych wzrosła liczba miejsc.

GUS nie obejmuje sprawozdawczością wszystkich faktycznie działających obiektów noclegowych. Istnieją trudności z określeniem wielkości bazy tzw. drugich domów. Być może należałoby okresowo, np. co 5 lat, przeprowadzać inwentaryzację tych zasobów.

X. ZAŁĄCZNIKI TABELARYCZNE

Załącznik 1

Wielkość turystycznej bazy noclegowej w 1999 roku

Rodzaje obiektów turystycznych	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych					Pokoje z własną łazienką i wc w %
		ogółem	całoroczne		w domkach		
			ogółem	udział w %	ogółem	udział w %	
Polska	13 592	771 592	341 376	44,2	158 382	20,5	49,5
A. Turystyczne obiekty zakwaterowania zbiorowego	8 315	692 612	314 714	45,4	157 101	22,7	53,0
A.1. Hotele i inne obiekty hotelarskie	1 538	120 500	114 530	95,0	994	0,8	85,2
1.1. hotele	908	92 044	90 785	98,6	280	0,3	87,1
1.2. motele	130	5 842	5 684	97,3	95	1,6	83,2
1.3. pensjonaty	500	22 614	18 061	79,9	619	2,7	75,6
A.2. Obiekty specjalistyczne	717	78 588	60 285	76,7	12 835	16,3	61,6
2.1. schroniska	89	4 326	3 891	89,9	107	2,5	13,7
2.2. ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe	482	48 411	31 970	66,0	12 255	25,3	57,1
2.3. zakłady uzdrowiskowe	146	25 851	24 424	94,5	473	1,8	72,7
A.3. Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego	6 060	493 524	139 899	28,3	143 272	29,0	37,7
3.1. domy wycieczkowe	202	14 552	12 411	85,3	350	2,4	39,9
3.2. schroniska młodzieżowe	510	23 354	9 463	40,5	815	3,5	6,7
3.3. ośrodki wczasowe	2296	207 043	62 938	30,4	89 113	43,0	44,2
3.4. ośrodki kolonijne	266	36 116	5 998	16,6	8 137	22,5	23,7
3.5. domy pracy twórczej	50	2 223	2 020	90,9	145	6,5	50,8
3.6. zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	540	34 298	2 653	7,7	32 933	96,0	26,8
3.7. campingi	224	38 370	1 457	3,8	6 020	15,7	31,0
3.8. pola biwakowe	427	53 396	–	–	404	0,8	7,0
3.9. ob. nocl. w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	99	3 997	324	8,1	3 119	78,0	7,3
3.10. inne obiekty wykorzystywane do turystyki	1 446	80 175	42 635	53,2	2 236	2,8	35,4
B. Pokoje gościnne i inne	5 277	78 980	26 662	33,8	1 281	1,6	21,0
1. pokoje gościnne	4 522	71 808	23 799	33,1	1 131	1,6	20,8
2. kwatery agroturystyczne	755	7 172	2 863	39,9	150	2,1	22,2

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 2

Liczba obiektów turystycznej bazy noclegowej w latach 1997-1999

Rodzaje obiektów turystycznych	Liczba obiektów					
	1997	1998	1997=100	1999	1998=100	zmiany 1998-1999
Polska	12016	13451	111,9	13 592	101,0	141
A. Turystyczne obiekty zakwaterowania zbiorowego	7 784	7891	101,4	8 315	105,4	424
A.1. Hotele i inne obiekty hotelarskie	1397	1577	112,9	1 538	97,5	-39
1.1. hotele	844	909	107,7	908	99,9	-1
1.2. motele	120	135	112,5	130	96,3	-5
1.3. pensjonaty	433	533	123,1	500	93,8	-33
A.2. Obiekty specjalistyczne	556	720	129,5	717	99,6	-3
2.1. schroniska	96	102	106,3	89	87,3	-13
2.2. ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	460	478	103,9	482	100,8	4
2.3. zakłady uzdrowiskowe	-	140	-	146	104,3	6
A.3. Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego	5831	5594	95,9	6 060	108,3	466
3.1. domy wycieczkowe	234	234	100,0	202	86,3	-32
3.2. schroniska młodzieżowe	547	546	99,8	510	93,4	-36
3.3. ośrodki wczasowe	2883	2620	90,9	2296	87,6	-324
3.4. ośrodki kolonijne	266	289	108,6	266	92,0	-23
3.5. domy pracy twórczej	59	57	96,6	50	87,7	-7
3.6. zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych	431	491	113,9	540	110,0	49
3.7. campingi	228	250	109,6	224	89,6	-26
3.8. pola biwakowe	432	421	97,5	427	101,4	6
3.9. obiekty nocl. w ośr. do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	144	129	89,6	99	76,7	-30
3.10. inne obiekty wykorzystywane do turystyki	607	557	91,8	1 446	259,6	889
B. Pokoje gościnne i inne	4232	5560	131,4	5 277	94,9	-283
1. pokoje gościnne	4232	4952	117,0	4 522	91,3	-430
2. kwatery agroturystyczne	-	608	-	755	124,2	147

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 3

Zmiany wielkości turystycznej bazy noclegowej w latach 1997 - 1999

Rodzaje obiektów turystycznych	Liczba miejsc noclegowych					
	1997	1998	1997=100	1999	1998=100	zmiany 1998-1999
Polska	758 239	792 339	104,5	771 592	97,4	-20 747
A. Turystyczne obiekty zakwaterowania zbiorowego	684 766	698 096	101,9	692 612	99,2	-5 484
A.1. Hotele i inne obiekty hotelarskie	111 349	120 600	108,3	120 500	99,9	-100
1.1. hotele	86 023	90 178	104,8	92 044	102,1	1 866
1.2. motele	5 439	6 619	121,7	5 842	88,3	-777
1.3. pensjonaty	19 887	23 803	119,7	22 614	95,0	-1 189
A.2. Obiekty specjalistyczne	50 334	78 149	155,3	78 588	100,6	439
2.1. schroniska	5 009	5 168	103,2	4 326	83,7	-842
2.2. ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe.	45 325	46 299	102,1	48 411	104,6	2 112
2.3. zakłady uzdrowiskowe	-	26 682	-	25 851	96,9	-831
A.3. Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego	523 083	499 347	95,5	493 524	98,8	-5 823
3.1. domy wycieczkowe	16 987	15 363	90,4	14 552	94,7	-811
3.2. schroniska młodzieżowe	24 154	24 221	100,3	23 354	96,4	-867
3.3. ośrodki wczasowe	251 310	228 754	91,0	207 043	90,5	-21 711
3.4. ośrodki kolonijne	40 044	43 460	108,5	36 116	83,1	-7 344
3.5. domy pracy twórczej	2 343	2 338	99,8	2 223	95,1	-115
3.6. zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych	29 838	31 976	107,2	34 298	107,3	2 322
3.7. campingi	37 727	41 988	111,3	38 370	91,4	-3 618
3.8. pola biwakowe	63 643	57 747	90,7	53 396	92,5	-4 351
3.9. ob. nocl. w ośr. do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	5 744	4 723	82,2	3 997	84,6	-726
3.10. inne obiekty wykorzystywane do turystyki	51 293	48 777	95,1	80 175	164,4	31 398
B. Pokoje gościnne i inne	73 473	94 243	128,3	78 980	83,8	-15 263
1. pokoje gościnne	73 473	88 734	120,8	71 808	80,9	-16 926
2. kwatery agroturystyczne	-	5 509	-	7 172	130,2	1 663

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 4

Wykorzystanie turystycznej bazy noclegowej w latach 1996–1999

(od października poprzedniego roku do września właściwego roku)

Rodzaje obiektów turystycznych	Stopień wykorzystania w % ¹⁾						
	1996	1997	zmiany w % 1996–1997	1998	zmiany w % 1997–1998	1999	zmiany w % 1998–1999
A. Turystyczne obiekty zakwaterowania zbiorowego	x	x	x	x	x	x	x
A.1. Hotele i inne obiekty hotelarskie	x	x	x	44,2	x	41,5	-2,7
1.1. hotele	45,7	45,7	0,0	46,0	0,3	42,7	-3,3
1.2. motele	38,4	35,8	-2,6	35,9	0,1	36,6	0,7
1.3. pensjonaty	38,5	32,9	-5,6	35,8	2,9	34,4	-1,4
A.2. Obiekty specjalistyczne	x	x	x	54,2	x	50,5	-3,7
2.1. schroniska	25,5	23,9	-1,6	24,3	0,4	23,1	-1,2
2.2. ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	38,8	39,1	0,3	37,2	-1,9	36,2	-1,0
2.3. zakłady uzdrowiskowe	–	–	–	81,0	–	74,9	-6,1
A.3. Inne obiekty zakwaterowania zbiorowego	x	x	x	42,5	x	39,9	-2,6
3.1. domy wycieczkowe	37,4	35,7	-1,7	34,8	-0,9	32,5	-2,3
3.2. schroniska młodzieżowe	36,5	36,7	0,2	34,9	-1,8	33,3	-1,6
3.3. ośrodki wczasowe	52,2	50,7	-1,5	49,8	-0,9	48,0	-1,8
3.4. ośrodki kolonijne	66,2	63,2	-3,0	62,4	-0,8	55,8	-6,6
3.5. domy pracy twórczej	43,5	41,5	-2,0	41,0	-0,5	39,2	-1,8
3.6. zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych	39,9	40,5	0,6	40,9	0,4	40,5	-0,4
3.7. campingi	26,8	26,9	0,1	26,7	-0,2	26,9	0,2
3.8. pola biwakowe	16,8	15,7	-1,1	13,7	-2,0	16,0	2,3
3.9. ob. nocl. w ośr. do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	37,1	39,2	2,1	43,4	4,2	36,7	-6,7
3.10. inne obiekty wykorzystywane do turystyki	37,9	40,5	2,6	38,8	-1,7	35,1	-3,7
B. Pokoje gościnne i inne	x	x	x	32,5	x	30,6	-1,9
1. pokoje gościnne	31,3	33,9	2,6	33,2	-0,7	31,5	-1,7
2. kwatery agroturystyczne	–	–	–	20,3	–	22,9	2,6

¹⁾ Hotele, motele, pensjonaty — wykorzystanie pokoi, pozostała baza — wykorzystanie miejsc.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 5
Wykorzystanie zdolności recepcyjnej obiektów w okresie X.1998 – IX.1999

L.p.	Rodzaj obiektów	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %												
		Ogółem	1998			1999								
			X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1	Polska hotele	40,1	35,9	32,4	29,9	31,2	36,8	31,3	32,2	37,1	38,5	55,1	50,7	34,0
2	motele	38,4	41,6	35,6	29,3	29,6	33,6	35,7	35,6	43,4	43,8	42,7	43,9	44,5
3	pensjonaty	30,6	32,0	27,7	25,6	24,3	26,2	26,0	28,7	32,4	33,7	37,4	37,1	33,9
4	domy wycieczkowe	35,1	25,6	22,5	29,3	31,3	40,5	26,0	24,2	31,8	35,0	56,2	51,1	28,3
5	schroniska	32,5	31,5	25,8	22,4	22,2	28,8	24,2	28,4	37,2	38,2	46,5	43,5	33,9
6	schroniska młodzieżowe	23,1	15,7	9,3	17,4	17,0	27,4	15,0	13,9	27,0	27,5	37,1	35,7	29,1
7	ośrodki wczasowe	33,3	34,5	27,1	20,7	23,1	27,2	23,2	34,6	47,4	41,3	39,8	32,2	30,4
8	ośrodki kolonijne	48,0	28,4	23,2	28,8	30,2	40,0	22,6	29,5	38,1	44,1	71,2	65,2	34,2
9	ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	55,8	28,8	14,7	17,3	19,7	30,8	21,5	37,3	45,2	52,7	74,9	65,5	33,3
10	domy pracy twórczej	36,2	26,9	23,3	22,4	24,3	31,5	22,1	24,9	32,3	35,8	62,5	57,8	30,2
11	zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	39,2	28,5	22,7	29,6	25,6	43,1	28,3	29,3	37,7	43,7	60,1	60,0	44,5
12	campingi	40,5	17,5	16,5	17,5	20,5	23,2	17,8	16,0	22,8	31,6	63,3	56,1	19,2
13	pola biwakowe	26,9	11,8	11,4	10,0	9,0	5,2	5,4	9,3	7,1	12,5	46,8	38,0	6,5
14	ob. noclegowe w ośr. do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	16,0	0,4	—	—	—	—	—	0,4	2,2	5,6	23,5	17,8	1,7
15	pokoje gościnne	36,7	9,0	10,4	14,7	27,3	34,1	12,7	18,3	15,5	27,8	58,5	51,9	15,1
16	kwatery agroturystyczne	31,5	18,1	15,6	19,6	22,0	33,6	17,1	16,5	23,5	24,6	47,9	44,2	22,1
17	zakłady uzdrowiskowe	22,9	10,3	8,2	12,8	12,4	20,6	8,1	9,2	15,9	19,3	41,0	39,5	15,2
18	inne obiekty wykorzystywane do turystyki	74,9	80,2	78,1	74,6	73,5	72,8	71,4	63,1	67,3	74,3	80,4	83,4	78,6
		35,1	34,9	32,7	29,3	30,8	34,3	31,1	31,8	36,8	37,0	42,6	39,5	30,9

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 6

Liczba miejsc noclegowych w województwach w 1999 roku,
w grupach obiektów według klasyfikacji WTO

L.p.	Województwo	Turystyczne obiekty zakwaterowania zbiorowego				Pokoje gościnne i inne	Ogółem
		ogółem	hotele i inne obiekty hotelarskie	obiekty specjalistyczne	inne obiekty zakwaterowania zbiorowego		
	Polska	692612	120500	78588	493524	78980	771592
1	Dolnośląskie	54861	12718	8658	33485	3189	58050
2	Kujawsko-pomorskie	30289	4094	4586	21609	267	30556
3	Lubelskie	85150	2595	2275	20663	1294	26827
4	Lubuskie	20360	3544	1561	15255	452	20812
5	Łódzkie	19286	4626	1889	12771	62	19348
6	Małopolskie	39646	17373	10886	42973	28141	99373
7	Mazowieckie	34710	14207	1798	18705	714	35424
8	Opolskie	10166	1758	806	7602	115	10281
9	Podkarpackie	44876	3714	3288	16635	1299	24936
10	Podlaskie	16162	2365	1841	11956	2143	18305
11	Pomorskie	107127	11679	9330	86118	20704	127831
12	Śląskie	123289	13242	5168	20536	4374	43320
13	Świętokrzyskie	11059	2296	876	7887	182	11241
14	Warmińsko-mazurskie	53136	8921	3477	40738	2558	55694
15	Wielkopolskie	64195	7819	5927	28722	2405	44873
16	Zachodniopomorskie	133640	9549	16222	107869	11081	144721

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 7
Liczba obiektów noclegowych według rodzajów w województwach w 1999 roku

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	13592	1097	453	539	358	253	2728	402	144	511	311	2325	727	177	856	777	1934
1	908	97	52	26	36	50	71	68	24	48	22	76	114	17	66	72	69
2	130	9	8	11	8	7	12	7	6	3	5	5	8	3	6	17	15
3	500	87	7	11	11	6	112	12	4	14	3	66	45	14	44	11	-
4	202	22	18	14	10	11	36	6	3	19	11	11	11	6	15	4	53
5	89	24	1	-	-	-	32	-	1	11	2	1	16	-	1	-	5
6	510	42	18	53	27	18	59	36	9	55	27	30	24	13	23	42	34
7	2296	157	148	106	79	29	210	51	30	40	40	395	135	14	138	237	487
8	266	18	8	15	4	5	11	6	2	3	2	53	3	10	9	10	107
9	482	51	22	20	18	20	53	19	8	30	14	58	40	8	29	50	42
10	50	6	-	3	1	1	20	4	-	-	1	4	1	-	2	4	3
11	540	49	27	22	31	18	28	22	18	24	29	50	32	19	46	50	75
12	224	21	12	8	5	14	16	6	7	9	1	35	15	6	20	17	32
13	427	21	34	29	18	14	32	5	4	29	23	51	15	18	63	25	46
14	99	22	4	2	8	2	3	4	4	4	3	1	15	-	5	5	17
15	4522	218	3	47	22	-	1569	34	8	64	68	1303	203	8	165	73	737
16	755	71	24	96	23	6	184	18	4	76	42	48	11	12	44	56	40
17	146	17	9	4	1	-	41	-	-	5	1	4	3	-	-	-	61
18	1446	165	58	72	56	52	239	104	12	77	17	134	36	29	180	104	111

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-campingi, 13-pola biwakowe, 14-objekty w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-pokoje gościnne, 16-kwatery agroturystyczne, 17-zakłady uzdrowiskowe, 18-inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 8

Liczba miejsc noclegowych w województwach według rodzajów obiektów w 1999 roku

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Malopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	771592	58050	30556	26827	20812	19348	99373	35424	10281	24936	18305	127831	43320	11241	55694	44873	144721
1	92044	9374	3600	1869	2843	3741	9162	13606	1370	3181	2022	8512	11134	1103	6772	6873	6882
2	5842	549	299	394	247	212	595	314	290	96	182	167	473	240	598	662	524
3	22614	2795	195	332	454	673	7616	287	98	437	161	3000	1635	953	1551	284	2143
4	14552	1278	929	828	781	1059	2646	356	441	1199	890	731	1295	434	998	318	369
5	4326	1085	106	—	—	—	1737	—	48	470	58	40	761	—	21	—	—
6	23354	1995	878	1827	1114	668	3056	1546	478	1885	971	1802	1341	617	1480	1694	2002
7	207043	12819	7970	6416	5469	2834	14107	4862	1348	3389	3928	46121	9497	973	12782	11373	63155
8	36116	1710	596	1905	821	528	648	866	190	314	289	7014	268	1094	1624	930	17319
9	48411	3622	2378	1309	1445	1889	4064	1798	758	2355	1601	8582	3387	876	3456	5927	4964
10	2223	181	—	132	23	32	665	164	—	—	113	190	22	—	213	235	253
11	34298	2460	1748	1616	2067	1174	1297	1856	1251	1383	1549	3071	1621	1244	2943	3284	5734
12	38370	3290	1943	747	850	1282	1666	275	1120	2550	16	8927	2079	590	2601	2815	7619
13	53396	1725	5246	3823	2325	1852	4536	600	1828	2615	3220	7162	2020	1220	7280	2975	4969
14	3997	1086	243	28	290	71	49	36	182	124	92	48	713	—	86	124	825
15	71808	2362	17	557	199	—	26571	559	80	638	1779	20196	4135	90	2006	1870	10749
16	7172	827	250	737	253	62	1570	155	35	661	364	508	239	92	552	535	332
17	25851	3951	2102	966	116	—	5085	—	—	463	182	708	1020	—	—	—	11258
18	80175	6941	2056	3341	1515	3271	14303	8144	764	3176	888	11052	1680	1715	10731	4974	5624

Rodzaje obiektów: 1–hotele, 2–motele, 3–pensjonaty, 4–domy wycieczkowe, 5–schroniska, 6–schroniska młodzieżowe, 7–ośrodki wczasowe, 8–ośrodki kolonijne, 9–ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10–domy pracy twórczej, 11– zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12–campingi, 13–pola biwakowe, 14– obiekty w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15–pokoje gościnne, 16–kwatery agroturystyczne, 17–zakłady uzdrowiskowe, 18–inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 9
Hotele według kategorii w województwach w 1999 roku

L.p.	Województwo	Liczba obiektów						Liczba miejsc nolegowych					
		ogółem	*****	****	***	**	*	ogółem	*****	****	***	**	*
1	Dolnośląskie	97	-	4	44	27	22	9374	-	1048	4662	2074	1590
2	Kujawsko-pomorskie	52	-	1	15	19	17	3600	-	122	1531	1178	769
3	Lubelskie	26	-	-	10	5	11	1869	-	-	1014	291	564
4	Lubuskie	36	-	1	10	11	14	2843	-	53	1084	935	771
5	Łódzkie	50	-	-	13	13	24	3741	-	-	1531	997	1213
6	Małopolskie	71	-	4	20	26	21	9162	-	881	3851	3001	1429
7	Mazowieckie	68	1	9	25	17	16	13606	523	4335	4436	2950	1362
8	Opolskie	24	-	1	12	5	6	1370	-	30	739	308	293
9	Podkarpackie	48	-	-	16	12	20	3181	-	-	1353	698	1130
10	Podlaskie	22	-	1	11	7	3	2022	-	430	1119	377	96
11	Pomorskie	76	-	4	34	26	12	8512	-	668	4479	2082	1283
12	Śląskie	114	-	2	40	41	31	11134	-	614	4962	3655	1903
13	Świętokrzyskie	17	-	-	6	4	7	1103	-	-	506	295	302
14	Warmińsko-mazurskie	66	-	4	26	17	19	6772	-	1550	2612	1057	1553
15	Wielkopolskie	72	-	2	32	18	20	6873	-	432	4574	1025	842
16	Zachodniopomorskie	69	-	2	17	16	34	6882	-	1107	2221	1233	2321
	Polska	908	1	35	331	264	277	92044	523	11270	40674	22156	17421

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 10

Udział procentowy rodzajów obiektów w bazie ogółem województw, w 1999 roku

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Malopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	100,0*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1	6,7	8,8	11,5	4,8	10,1	19,8	2,6	16,9	16,7	9,4	7,1	3,3	15,7	9,6	7,7	9,3	3,6
2	1,0	0,8	1,8	2,0	2,2	2,8	0,4	1,7	4,2	0,6	1,6	0,2	1,1	1,7	0,7	2,2	0,8
3	3,7	7,9	1,5	2,0	3,1	2,4	4,1	3,0	2,8	2,7	1,0	2,8	6,2	7,9	5,1	1,4	-
4	1,5	2,0	4,0	2,6	2,8	4,3	1,3	1,5	2,1	3,7	3,5	0,5	1,5	3,4	1,8	0,5	2,7
5	0,7	2,2	0,2	-	-	-	1,2	-	0,7	2,2	0,6	-	2,2	-	0,1	-	0,3
6	3,8	3,8	4,0	9,8	7,5	7,1	2,2	9,0	6,3	10,8	8,7	1,3	3,3	7,3	2,7	5,4	1,8
7	16,9	14,3	32,7	19,7	22,1	11,5	7,7	12,7	20,8	7,8	12,9	17,0	18,6	7,9	16,1	30,5	25,2
8	2,0	1,6	1,8	2,8	1,1	2,0	0,4	1,5	1,4	0,6	0,6	2,3	0,4	5,6	1,1	1,3	5,5
9	3,5	4,6	4,9	3,7	5,0	7,9	1,9	4,7	5,6	5,9	4,5	2,5	5,5	4,5	3,4	6,4	2,2
10	0,4	0,5	-	0,6	0,3	0,4	0,7	1,0	-	-	0,3	0,2	0,1	-	0,2	0,5	0,2
11	4,0	4,5	6,0	4,1	8,7	7,1	1,0	5,5	12,5	4,7	9,3	2,2	4,4	10,7	5,4	6,4	3,9
12	1,6	1,9	2,6	1,5	1,4	5,5	0,6	1,5	4,9	1,8	0,3	1,5	2,1	3,4	2,3	2,2	1,7
13	3,1	1,9	7,5	5,4	5,0	5,5	1,2	1,2	2,8	5,7	7,4	2,2	2,1	10,2	7,4	3,2	2,4
14	0,7	2,0	0,9	0,4	2,2	0,8	0,1	1,0	2,8	0,8	1,0	-	2,1	-	0,6	0,6	0,9
15	33,3	19,9	0,7	8,7	6,1	-	57,5	8,5	5,6	12,5	21,9	56,0	27,9	4,5	19,3	9,4	38,1
16	5,6	6,5	5,3	17,8	6,4	2,4	6,7	4,5	2,8	14,9	13,5	2,1	1,5	6,8	5,1	7,2	2,1
17	1,1	1,5	2,0	0,7	0,3	-	1,5	-	-	1,0	0,3	0,2	0,4	-	-	-	3,2
18	10,6	15,0	12,8	13,4	15,6	20,6	8,8	25,9	8,3	15,1	5,5	5,8	5,0	16,4	21,0	13,4	5,7

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-campingi, 13-pola biwakowe, 14-objekty w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-pokoje gościnne, 16-kwatery agroturystyczne, 17-zakłady uzdrowiskowe, 18-inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

* Obliczenia wykonano komputerowo.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 11

Udział procentowy miejsc noclegowych według rodzajów obiektów w bazie ogółem województw w 1999 roku

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Malopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	100,0*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1	11,9	16,1	11,8	7,0	13,7	19,3	9,2	38,4	13,3	12,8	11,0	6,7	25,7	9,8	12,2	15,3	4,8
2	0,8	0,9	1,0	1,5	1,2	1,1	0,6	0,9	2,8	0,4	1,0	0,1	1,1	2,1	1,1	1,5	0,4
3	2,9	4,8	0,6	1,2	2,2	3,5	7,7	0,8	1,0	1,8	0,9	2,3	3,8	8,5	2,8	0,6	1,5
4	1,9	2,2	3,0	3,1	3,8	5,5	2,7	1,0	4,3	4,8	4,9	0,6	3,0	3,9	1,8	0,7	0,3
5	0,6	1,9	0,3	-	-	-	1,7	-	0,5	1,9	0,3	-	1,8	-	-	-	-
6	3,0	3,4	2,9	6,8	5,4	3,5	3,1	4,4	4,6	7,6	5,3	1,4	3,1	5,5	2,7	3,8	1,4
7	26,8	22,1	26,1	23,9	26,3	14,6	14,2	13,7	13,1	13,6	21,5	36,1	21,9	8,7	23,0	25,3	43,6
8	4,7	2,9	2,0	7,1	3,9	2,7	0,7	2,4	1,8	1,3	1,6	5,5	0,6	9,7	2,9	2,1	12,0
9	6,3	6,2	7,8	4,9	6,9	9,8	4,1	5,1	7,4	9,4	8,7	6,7	7,8	7,8	6,2	13,2	3,4
10	0,3	0,3	-	0,5	0,1	0,2	0,7	0,5	-	-	0,6	0,1	0,1	-	0,4	0,5	0,2
11	4,4	4,2	5,7	6,0	9,9	6,1	1,3	5,2	12,2	5,5	8,5	2,4	3,7	11,1	5,3	7,3	4,0
12	5,0	5,7	6,4	2,8	4,1	6,6	1,7	0,8	10,9	10,2	0,1	7,0	4,8	5,2	4,7	6,3	5,3
13	6,9	3,0	17,2	14,3	11,2	9,6	4,6	1,7	17,8	10,5	17,6	5,6	4,7	10,9	13,1	6,6	3,4
14	0,5	1,9	0,8	0,1	1,4	0,4	-	0,1	1,8	0,5	0,5	-	1,6	-	0,2	0,3	0,6
15	9,3	4,1	0,1	2,1	1,0	-	26,7	1,6	0,8	2,6	9,7	15,8	9,5	0,8	3,6	4,2	7,4
16	0,9	1,4	0,8	2,7	1,2	0,3	1,6	0,4	0,3	2,7	2,0	0,4	0,6	0,8	1,0	1,2	0,2
17	3,4	6,8	6,9	3,6	0,6	-	5,1	-	-	1,9	1,0	0,6	2,4	-	-	-	7,8
18	10,4	12,0	6,7	12,5	7,3	16,9	14,4	23,0	7,4	12,7	4,9	8,6	3,9	15,3	19,3	11,1	3,9

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-campingi, 13-pola biwakowe, 14-objekty w ośrodkach do wypoczynku sobornio-niedzielnego i świątecznego, 15-pokoje gościnne, 16-kwatery agroturystyczne, 17-zakłady uzdrowiskowe, 18-inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

* Obliczenia wykonano komputerowo.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 12

Liczba obiektów całorocznych według rodzajów w województwach w 1999 roku

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Malopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	5898	913	170	207	174	157	1547	249	79	290	133	390	504	97	242	310	436
1	896	96	52	26	36	50	71	67	24	48	21	75	111	17	65	71	66
2	129	9	8	10	8	7	12	7	6	3	5	5	8	3	6	17	15
3	417	85	7	10	11	6	112	11	4	14	2	29	42	14	35	11	24
4	178	20	16	12	10	10	28	6	3	19	11	9	11	6	10	4	3
5	82	23	1	-	-	-	31	-	1	9	1	1	15	-	-	-	-
6	154	33	6	4	9	5	15	9	4	8	3	8	13	7	5	19	6
7	685	153	8	9	9	7	163	5	7	18	7	88	95	5	23	7	81
8	56	16	2	-	-	-	9	-	1	1	-	4	2	1	1	1	18
9	380	49	16	16	14	17	47	14	7	24	12	37	40	7	17	38	25
10	48	6	-	3	1	1	20	4	-	-	-	2	1	-	2	4	3
11	54	8	1	3	-	6	8	1	1	3	2	2	6	3	1	5	4
12	12	5	-	-	-	2	1	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-
13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	11	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	1	-
15	1369	186	3	30	13	-	732	27	5	44	46	47	112	6	35	36	47
16	275	53	3	14	15	3	75	7	4	31	6	13	6	4	16	15	10
17	144	17	9	4	1	-	41	-	-	4	1	3	3	111	-	-	61
18	1008	150	38	66	46	43	182	91	12	63	15	66	32	24	26	81	73

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-campingi, 13-pola biwakowe, 14-objekty w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-pokoje gościnne, 16-kwatery agroturystyczne, 17-zakłady uzdrowiskowe, 18-inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 13

Liczba miejsc całorocznych według rodzajów obiektów w województwach w 1999 roku

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Malopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	341376	45774	10918	9570	8089	9901	65900	22350	4758	12983	7755	30789	32411	5535	15266	18271	41106
1	90785	9362	3600	1869	2843	3741	9126	13465	1370	3128	1988	8260	10925	1103	6479	6830	6696
2	5684	549	299	369	247	212	553	314	290	96	182	167	473	240	518	662	513
3	18061	2666	195	268	443	446	7585	255	98	433	111	1019	1468	877	1032	284	881
4	12411	1170	766	620	781	881	2086	356	441	1191	890	521	1295	434	529	318	132
5	3891	1047	106	-	-	-	1614	-	48	301	14	40	721	-	-	-	-
6	9463	1548	459	333	498	307	1275	512	328	463	138	663	879	347	337	931	445
7	62938	12200	594	557	608	740	10757	323	495	1678	886	10892	7222	496	2554	577	12359
8	5998	1253	163	-	-	-	579	-	60	88	-	655	198	30	136	165	2671
9	31970	3186	1605	771	969	1543	3467	1310	674	1747	848	4385	3213	468	1562	3513	2709
10	2020	181	-	132	23	32	650	164	-	-	113	59	22	-	213	185	246
11	2653	317	14	211	-	313	413	20	100	57	141	106	473	76	10	204	198
12	1457	345	-	-	-	85	400	-	-	61	-	140	426	-	-	-	-
13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	324	81	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	188	-	-	43	-
15	23799	2072	17	335	144	-	14055	496	55	452	1349	528	2258	79	441	886	632
16	2863	638	34	124	191	32	630	62	35	339	56	156	121	22	169	-	75
17	24424	3919	2082	966	116	-	5045	-	-	442	182	406	1020	-	-	179	10246
18	42635	5240	984	3015	1214	1569	7665	5073	764	2507	857	2792	1509	1363	1286	3494	3303

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-campingi, 13-pola biwakowe, 14-objekty w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-pokoje gościnne, 16-kwatery agroturystyczne, 17 zakłady uzdrowiskowe, 18-inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 14

Udział procentowy miejsc całorocznych w poszczególnych rodzajach obiektów w województwach w 1999 roku

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Malopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	44,2	78,9	35,7	35,7	38,9	51,2	66,3	63,1	46,3	52,1	42,4	24,1	74,8	49,2	27,4	40,7	28,4
1	98,6	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,6	99,0	100,0	98,3	98,3	97,0	98,1	100,0	95,7	99,4	97,3
2	97,3	100,0	100,0	93,7	100,0	100,0	92,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	86,6	100,0	97,9
3	79,9	95,4	100,0	80,7	97,6	66,3	99,6	88,9	100,0	99,1	68,9	34,0	89,8	92,0	66,5	100,0	41,1
4	85,3	91,5	82,5	74,9	100,0	83,2	78,8	100,0	100,0	99,3	100,0	71,3	100,0	100,0	53,0	100,0	35,8
5	89,9	96,5	100,0	-	-	-	92,9	-	100,0	64,0	24,1	100,0	94,7	-	-	-	-
6	40,5	77,6	52,3	18,2	44,7	46,0	41,7	33,1	68,6	24,6	14,2	36,8	65,5	56,2	22,8	55,0	22,2
7	30,4	95,2	7,5	8,7	11,1	26,1	76,3	6,6	36,7	49,5	22,6	23,6	76,0	51,0	20,0	5,1	19,6
8	16,6	73,3	27,3	-	-	-	89,4	-	31,6	28,0	-	9,3	73,9	2,7	8,4	17,7	15,4
9	66,0	88,0	67,5	58,9	67,1	81,7	85,3	72,9	88,9	74,2	53,0	51,1	94,9	53,4	45,2	59,3	54,6
10	90,9	100,0	-	100,0	100,0	100,0	97,7	100,0	-	-	100,0	31,1	100,0	-	100,0	78,7	97,2
11	7,7	12,9	0,8	13,1	-	26,7	31,8	1,1	8,0	4,1	9,1	3,5	29,2	6,1	0,3	6,2	3,5
12	3,8	10,5	-	-	-	6,6	24,0	-	-	2,4	-	1,6	20,5	-	-	-	-
13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	8,1	7,5	-	-	4,1	-	-	-	-	-	-	-	26,4	-	-	34,7	-
15	33,1	87,7	100,0	60,1	72,4	-	52,9	88,7	68,8	70,8	75,8	2,6	54,6	87,8	22,0	47,4	5,9
16	39,9	77,1	13,6	16,8	75,5	51,6	40,1	40,0	100,0	51,3	15,4	30,7	50,6	23,9	30,6	-	22,6
17	94,5	99,2	99,0	100,0	100,0	-	99,2	-	-	95,5	100,0	57,3	100,0	-	-	-	91,0
18	53,2	75,5	47,9	90,2	80,1	48,0	53,6	62,3	100,0	78,9	96,5	25,3	89,8	79,5	12,0	70,2	58,7

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-morele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-campingi, 13-pola biwakowe, 14-objekty w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-pokoje gościnne, 16-kwatery agroturystyczne, 17 zakłady uzdrowiskowe, 18-inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 15

Udział procentowy miejsc całorocznych, według rodzajów obiektów, w bazie całorocznej ogółem województw w 1999 roku

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	100,0*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1	26,6	20,5	33,0	19,5	35,1	37,8	13,8	60,2	28,8	24,1	25,6	26,8	33,7	19,9	42,4	37,4	16,3
2	1,7	1,2	2,7	3,9	3,1	2,1	0,8	1,4	6,1	0,7	2,3	0,5	1,5	4,3	3,4	3,6	1,2
3	5,3	5,8	1,8	2,8	5,5	4,5	11,5	1,1	2,1	3,3	1,4	3,3	4,5	15,8	6,8	1,6	2,1
4	3,6	2,6	7,0	6,5	9,7	8,9	3,2	1,6	9,3	9,2	11,5	1,7	4,0	7,8	3,5	1,7	0,3
5	1,1	2,3	1,0	-	-	-	2,4	-	1,0	2,3	0,2	0,1	2,2	-	-	-	-
6	2,8	3,4	4,2	3,5	6,2	3,1	1,9	2,3	6,9	3,6	1,8	2,2	2,7	6,3	2,2	5,1	1,1
7	18,4	26,7	5,4	5,8	7,5	7,5	16,3	1,4	10,4	12,9	11,4	35,4	22,3	9,0	16,7	3,2	30,1
8	1,8	2,7	1,5	-	-	-	0,9	-	1,3	0,7	-	2,1	0,6	0,5	0,9	0,9	6,5
9	9,4	7,0	14,7	8,1	12,0	15,6	5,3	5,9	14,2	13,5	10,9	14,2	9,9	8,5	10,2	19,2	6,6
10	0,6	0,4	-	1,4	0,3	0,3	1,0	0,7	-	-	1,5	0,2	0,1	-	1,4	1,0	0,6
11	0,8	0,7	0,1	2,2	-	3,2	0,6	0,1	2,1	0,4	1,8	0,3	1,5	1,4	0,1	1,1	0,5
12	0,4	0,8	-	-	-	0,9	0,6	-	-	0,5	-	0,5	1,3	-	-	-	-
13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	0,1	0,2	-	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-	0,6	-	-	0,2	-
15	7,0	4,5	0,2	3,5	1,8	-	21,3	2,2	1,2	3,5	17,4	1,7	7,0	1,4	2,9	4,8	1,5
16	0,8	1,4	0,3	1,3	2,4	0,3	1,0	0,3	0,7	2,6	0,7	0,5	0,4	0,4	1,1	-	0,2
17	7,2	8,6	19,1	10,1	1,4	-	7,7	-	-	3,4	2,3	1,3	3,1	-	-	1,0	24,9
18	12,5	11,4	9,0	31,5	15,0	15,8	11,6	22,7	16,1	19,3	11,1	9,1	4,7	24,6	8,4	19,1	8,0

Rodzaje obiektów: 1-hotele, 2-motele, 3-pensjonaty, 4-domy wycieczkowe, 5-schroniska, 6-schroniska młodzieżowe, 7-ośrodki wczasowe, 8-ośrodki kolonijne, 9-ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10-domy pracy twórczej, 11-zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12-campingi, 13-pola biwakowe, 14-obięty w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15-pokoje gościnne, 16-kwatery agroturystyczne, 17 zakłady uzdrowiskowe, 18-inne obięty wykorzystywane do turystyki.

* Obliczenia wykonane komputerowo.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 16

Zmiany wielkości turystycznej bazy noclegowej w województwach w latach 1998-1999

Lp.	Województwo	Liczba obiektów			Liczba miejsc noclegowych			Liczba miejsc całorocznych		
		1998	1999	zmiany	1998	1999	zmiany	1998	1999	zmiany
	Polska	13451	13592	141	101,0	792339	771592	-20747	336517	341376
1.	Dolnośląskie	1099	1097	-2	99,8	58560	58050	-510	46415	45774
2.	Kujawsko-pomorskie	477	453	-24	95,0	31438	30556	-882	10781	10918
3.	Lubelskie	514	539	25	104,9	29199	26827	-2372	9118	9570
4.	Lubuskie	353	358	5	101,4	21202	20812	-390	7482	8089
5.	Łódzkie	273	253	-20	92,7	20921	19348	-1573	9894	9901
6.	Małopolskie	2503	2728	225	109,0	93640	99373	5733	63553	65900
7.	Mazowieckie	424	402	-22	94,8	38083	35424	-2659	22882	22350
8.	Opolskie	155	144	-11	92,9	9916	10281	365	4137	4758
9.	Podkarpackie	515	511	-4	99,2	25089	24936	-153	12464	12983
10.	Podlaskie	326	311	-15	95,4	18648	18305	-343	7923	7755
11.	Pomorskie	2340	2325	-15	99,4	126872	127831	959	31871	30789
12.	Śląskie	767	727	-40	94,8	46119	43320	-2799	33031	32411
13.	Świętokrzyskie	156	177	21	113,5	10048	11241	1193	4490	5535
14.	Warmińsko-mazurskie	942	856	-86	90,9	64559	55694	-8865	15596	15266
15.	Wielkopolskie	766	777	11	101,4	46491	44873	-1618	17517	18271
16.	Zachodniopomorskie	1841	1934	93	105,1	151554	144721	-6833	39363	41106

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 17
Zmiany liczby obiektów noclegowych w województwach w latach 1998–1999

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Malopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	141	-2	-24	25	5	-20	225	-22	-11	-4	-15	-15	-40	21	-86	11	93
1	-1	-7	-4	4	2	2	-11	6	-3	2	3	3	-1	3	4	-1	-3
2	-5	1	-1	1	0	0	2	-3	-1	0	1	2	-1	-2	-2	-4	2
3	-33	-13	1	-2	-3	-2	-9	-2	1	1	0	-7	-14	6	-1	5	-47
4	-32	-6	0	-3	0	-3	1	-2	0	1	-4	-2	-4	0	-5	0	43
5	-13	-2	0	-	-	-1	-4	-	0	-2	1	-	-5	-	0	-	-
6	-36	1	-2	-1	-4	-3	2	-3	-1	-3	0	-4	-3	0	-13	0	-2
7	-324	3	-13	-8	-16	-8	-23	-12	-10	-5	0	-38	-13	1	-108	-42	-32
8	-23	-4	3	3	-3	-2	7	-4	-1	1	-1	-7	0	3	-5	-4	-9
9	4	0	0	1	0	-2	9	-5	-2	-1	0	7	-8	-1	-1	9	-2
10	-7	-1	-	0	0	0	0	-4	-	-	0	-1	0	-	-1	0	0
11	49	21	4	-2	7	1	4	-7	-1	0	-1	2	-2	1	4	2	16
12	-26	-6	2	0	-2	-2	-3	-4	0	-4	-1	5	-3	0	-13	0	5
13	6	1	1	2	-1	-1	0	1	2	-4	0	3	-3	-2	8	-2	1
14	-30	-21	-1	0	-4	-1	-1	2	1	-1	0	-	-1	-	-2	0	-1
15	-430	-123	-65	-36	-22	-27	31	-54	-5	-51	-11	-59	-2	-11	11	-49	43
16	147	27	0	29	8	-1	57	10	1	7	-2	-10	-2	0	-1	22	2
17	6	-1	1	0	0	-	3	-	-	1	0	3	-1	-	-	-	-1
18	889	128	50	37	42	30	160	59	8	54	0	88	23	23	39	75	73

„0” – brak zmian

Rodzaje obiektów: 1–hotele, 2–motele, 3–pensjonaty, 4–domy wycieczkowe, 5–schroniska, 6–schroniska młodzieżowe, 7–ośrodki wczasowe, 8–ośrodki kolonijne, 9–ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10–domy pracy twórczej, 11–zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12–campingi, 13–pola biwakowe, 14–obiekty w ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, 15–pokoje gościnne, 16–kwatery agroturystyczne, 17–zakłady uzdrowiskowe, 18–inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 18

Zmiany liczby miejsc noclegowych według rodzajów obiektów w województwach w latach 1998-1999

Rodzaje obiektów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Malopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Ogółem	-20747	-510	-882	-2372	-390	-1573	5733	-2659	365	-153	-343	959	-2799	1193	-8865	-1618	-6833
1	1866	-333	-241	197	287	18	-1492	909	15	89	172	1725	201	-6	118	345	-138
2	-777	59	-27	7	-85	-93	91	-126	3	0	5	45	-170	-32	-67	-415	28
3	-1189	-384	54	-104	-119	34	-428	-113	45	38	88	-101	-577	311	-13	117	-37
4	-811	-181	-11	12	18	125	123	-107	-10	27	-135	-190	-146	63	-267	4	-136
5	-842	-165	6	-	-	-45	-400	-	0	-105	14	0	-147	-	0	-	0
6	-867	-97	-15	130	-185	-35	-122	19	41	-198	85	-109	-132	44	-314	73	-52
7	-21711	-143	-734	-850	-939	-771	-1361	-1208	-473	-209	70	-1834	-965	-41	-6458	-1820	-3975
8	-7344	-180	5	335	-200	-267	265	-477	-160	130	-449	-1833	32	446	-841	-299	-3851
9	2112	516	6	-88	16	-389	1385	-231	-115	167	-36	1375	-378	-156	-268	659	-351
10	-115	-32	-	0	0	0	31	-185	-	-	13	1	0	-	77	-24	4
11	2322	426	427	100	283	-50	15	-744	62	34	-203	199	-130	535	196	64	1108
12	-3618	666	588	-193	42	169	-545	-236	-330	-214	-94	-344	-428	-18	-1256	-75	-1350
13	-4351	385	-500	-2154	85	-368	951	-430	800	-668	60	-141	-574	-240	-525	-757	-275
14	-726	-430	-12	0	-153	-34	-31	22	30	-18	4	38	-32	-	-73	0	-37
15	-16926	-3108	-1077	-866	-590	-468	202	-2253	-82	-1151	59	-3000	-346	-1239	-235	-1921	-851
16	1663	306	45	235	83	14	646	88	19	34	-11	-149	19	4	177	214	-61
17	-831	-1336	160	-5	0	-	-158	-	-	150	0	538	-147	-	-	-	-149
18	31398	3521	444	872	951	587	6561	2413	520	1741	15	4739	1121	1522	884	2217	3290

„0” – brak zmian

Rodzaje obiektów: 1–hotele, 2–motele, 3–pensjonaty, 4–domy wycieczkowe, 5–schroniska, 6–schroniska młodzieżowe, 7–ośrodki wczasowe, 8–ośrodki kolonijne, 9–ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, 10–domy pracy twórczej, 11– zesp. ogólnodostępnych domków turystycznych, 12–campingi, 13–pola biwakowe, 14– obiekty w ośrodkach do wypoczynku sobornio-niedzielnego i świątecznego, 15–pokoje gościnne, 16–kwatery agroturystyczne, 17–zakłady uzdrowiskowe, 18–inne obiekty wykorzystywane do turystyki.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 19
Zdolność recepcyjna turystycznej bazy noclegowej w województwach, w okresie X.1998 – IX.1999

L.p.	Województwo	Liczba nominalnych noclegów												
		1998					1999							
		Polska	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1	Ogółem	142928284	8986395	7845508	8213308	8700782	8270246	8534279	8761708	11751258	14811133	22255632	21710759	13087276
2	Dolnośląskie	16553282	1303894	1158682	1233523	1310358	1220326	1282880	1269714	1429456	1485766	1697418	1684218	1477047
3	Kujawsko-pomorskie	5534502	313355	281169	286608	291942	268133	292099	293415	481813	669899	887722	903637	564710
4	Lubelskie	4691309	285769	255108	265480	265730	244020	260747	266578	387348	479638	791961	765446	423484
5	Lubuskie	3834555	246508	210403	208727	205118	190563	209793	214763	318773	415727	612841	609153	392186
6	Łódzkie	4152127	294762	268122	271973	274563	250659	276315	289303	363367	406540	539992	536425	380106
7	Małopolskie	22128530	1564825	1287921	1517549	1703617	1768131	1556903	1532745	1859175	1979325	2756705	2683444	1918190
8	Mazowieckie	8631865	659958	626851	625533	635634	585003	645360	625061	720777	761922	998838	975061	771867
9	Opolskie	1950612	120905	116493	119603	120609	111260	121414	122104	159052	212742	284136	275461	186833
10	Podkarpackie	5294021	389939	332726	340444	359699	335138	351728	360582	453204	518709	674386	669357	508109
11	Podlaskie	3476234	233026	209339	214544	214343	187758	210677	212569	293927	341435	541972	520030	296614
12	Pomorskie	16141039	682399	556373	601406	601557	569587	623796	699868	1157382	1912615	3681519	3556320	1498217
13	Śląskie	11169616	830670	731586	808117	880580	846532	830431	813728	968561	1045927	1250983	1211294	951207
14	Świętokrzyskie	2507652	186669	165998	162901	164180	151623	158421	170163	218213	238809	321598	323173	245904
15	Warmińsko-mazurskie	8016500	408406	362190	363388	373948	344233	376090	378128	606452	830826	1608186	1563890	800763
16	Wielkopolskie	8484168	559632	484605	467733	485341	447947	506588	519440	697734	912081	1306856	1276029	820182
17	Zachodnio-pomorskie	20362272	905678	797942	725779	813563	749333	831037	993547	1636024	2599172	4300519	4157821	1851857

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 20

Miesięczne wykorzystanie miejsc noclegowych w województwach w okresie X.1998 – IX.1999

L.p.	Województwo	Wykorzystanie miejsc noclegowych w %												
		Polska	1998			1999								
			X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1	Ogółem	40,1	35,9	32,4	29,9	31,2	36,8	31,3	32,2	37,1	38,5	55,1	50,7	34,0
2	Dolnośląskie	35,5	32,1	29,4	30,8	33,1	39,6	28,0	29,5	36,6	36,3	47,4	44,4	31,6
3	Kujawsko-pomorskie	38,7	42,8	44,1	33,1	35,4	38,2	36,8	34,8	31,2	30,6	49,2	44,5	31,5
4	Lubelskie	37,6	40,4	38,5	33,3	31,7	36,8	35,8	35,6	33,9	32,4	46,7	40,8	30,4
5	Lubuskie	34,0	28,5	28,4	25,1	22,4	24,7	26,0	25,3	26,0	30,1	52,1	46,8	27,7
6	Łódzkie	37,4	39,8	40,0	32,6	33,1	35,4	37,4	34,4	34,1	37,0	43,5	40,7	33,9
7	Małopolskie	39,7	35,7	29,8	33,0	33,6	43,2	31,5	31,0	38,0	39,0	52,4	51,5	38,7
8	Mazowieckie	45,3	52,0	47,7	38,4	39,1	43,4	49,9	45,8	49,0	46,4	43,6	42,3	47,3
9	Opolskie	31,7	32,3	25,0	21,2	24,3	29,7	21,0	25,7	29,9	31,9	47,6	41,2	21,7
10	Podkarpackie	30,0	28,1	24,5	23,2	20,6	28,1	21,1	22,2	28,5	30,5	42,8	42,7	26,7
11	Podlaskie	30,7	26,2	24,5	18,8	17,4	22,0	22,1	26,6	27,7	31,3	45,7	40,9	28,0
12	Pomorskie	45,2	31,7	27,2	23,4	24,2	28,8	27,2	29,3	38,3	40,1	65,0	57,7	30,1
13	Śląskie	35,1	33,0	30,2	30,8	31,7	40,9	28,5	28,9	33,9	33,3	44,9	44,7	31,9
14	Świętokrzyskie	33,7	36,2	29,5	28,6	24,9	29,1	28,9	30,5	41,2	36,2	41,1	38,8	26,9
15	Warmińsko-mazurskie	34,6	26,5	21,5	22,7	20,8	23,5	19,2	24,8	29,5	35,1	50,1	43,9	26,9
16	Wielkopolskie	35,4	32,2	27,7	20,3	27,3	25,5	27,1	28,5	33,3	34,3	50,9	47,3	30,4
17	Zachodniopomorskie	53,1	45,5	41,9	35,1	38,6	39,6	40,0	43,5	46,6	48,8	69,7	63,0	42,8

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie danych GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 21

Wykorzystanie zdolności recepcyjnej według rodzajów obiektów w województwach w okresie X.1998 – IX.1999 (w %)

L.p.	Rodzaj obiektów	Dolno- śląskie	Kujaw- sko-po- morskie	Lubel- skie	Lubu- skie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie	Opol- skie	Podkar- packie	Podla- skie	Pomor- skie	Śląskie	Święto- krzyskie	Warmińsko- mazurskie	Wiel- kopol- skie	Zachod- niopo- morskie
1	hotele*	40,3	37,8	37,0	35,7	35,0	49,1	59,7	39,6	32,3	37,2	43,8	36,5	28,1	40,0	40,4	37,1
2	motele	48,4	31,2	45,8	25,8	26,1	41,4	43,8	33,0	83,8	32,3	40,2	45,7	15,5	15,5	36,8	30,5
3	pensjonaty	19,6	29,3	37,7	33,6	20,9	46,3	41,9	46,2	20,4	44,0	26,4	31,3	28,2	23,0	13,3	33,8
4	domy wycieczkowe	35,6	34,0	36,0	29,5	50,4	32,4	46,9	27,2	22,0	20,3	46,8	31,9	29,5	28,3	23,4	30,7
5	schroniska	18,5	6,6	–	–	–	27,6	–	8,9	24,0	41,5	71,0	20,5	–	79,2	–	–
6	schroniska młodzieżowe	26,3	25,7	31,5	20,0	30,3	41,0	39,3	32,3	34,1	22,8	43,4	32,8	33,5	27,8	34,6	40,8
7	ośrodki wczasowe	34,1	50,6	47,0	46,6	38,5	42,8	38,0	34,5	41,6	49,1	53,7	41,9	39,5	41,0	57,9	57,7
8	ośrodki kolonijne	32,9	50,2	57,3	58,6	61,0	29,4	33,9	23,1	42,0	79,8	55,1	78,2	43,1	43,5	31,9	68,4
9	ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe	34,4	31,6	35,0	33,3	34,9	37,8	43,7	29,6	25,5	33,9	41,3	37,1	29,1	38,7	30,1	49,5
10	domy pracy twórczej	31,2	–	39,2	13,0	63,1	45,5	37,7	–	–	21,5	68,4	46,4	–	27,6	43,0	31,8
11	zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	39,0	42,5	25,9	45,8	35,9	30,0	38,9	39,7	32,6	33,9	51,5	39,8	35,2	42,9	40,1	51,3
12	campingi	16,7	20,7	19,7	25,8	30,9	16,4	12,7	15,1	31,4	33,3	38,2	19,5	8,0	30,7	24,6	32,3
13	poła biwakowe	17,0	10,0	12,1	20,8	18,5	16,5	3,5	27,7	6,7	22,8	20,6	11,6	3,3	13,2	21,3	24,4
14	ob.noclegowe w ośrodkach do wypoczynku sobotnio- niedzielnego i świątecznego	38,0	33,1	5,4	41,1	45,2	65,5	72,1	47,6	91,0	41,6	49,1	28,5	–	67,2	60,2	30,7
15	pokoje gościnne	16,8	26,1	27,4	24,2	–	27,9	42,6	43,7	23,2	25,6	47,7	29,4	43,0	34,7	28,1	42,1
16	kwatery agroturystyczne	17,7	31,0	20,2	29,3	22,9	13,7	17,9	18,0	24,2	35,2	35,1	40,7	37,6	30,2	30,9	26,8
17	zakłady uzdrowiskowe	83,8	70,6	88,1	65,0	–	75,0	–	–	75,1	76,6	73,8	29,7	–	–	–	74,2
18	inne obiekty wykorzy- stywane do turystyki	30,1	30,5	34,2	32,2	42,4	39,9	40,4	34,2	29,7	14,0	37,0	39,5	29,8	29,0	32,6	37,6

*Dla hoteli, motele, pensjonatów – wykorzystanie pokoi, dla pozostałej bazy – wykorzystanie miejsc noclegowych.

Opracowanie: Z.T. Werner na podstawie materiałów GUS, system OTMC, US Kraków.

Załącznik 22

Turystyczna baza noclegowa w powiatach w 1999 roku

1	2	3	4	5
Powiat	Liczba miejsc noclegowych		Nominalna liczba noclegów	Wykorzystanie noclegów w %
	ogółem	całorocznych		
P O L S K A	771592	341376	142928284	40,1
woj. dolnośląskie	58050	45774	16553282	35,5
bolesławiecki	605	319	131568	35,6
dzierżoniowski	618	298	127678	40,4
głogowski	341	341	124777	37
górowski	0	0	0	0
jaworski	1874	300	270535	10,8
jeleniogórski	17453	16064	5182438	29
kamiennogórski	598	468	157859	21,2
kłodzki	12376	11121	3955130	42,4
legnicki	1037	100	130570	39,4
lubański	3289	2634	873602	34,5
lubiński	267	258	93151	60,3
lwówecki	543	329	128001	23,6
milicki	1348	147	206421	38,3
oleśnicki	416	318	143226	36
oławski	316	79	60950	29,2
polkowicki	219	219	77720	31,7
strzeliński	257	50	43742	47,4
średzki	86	86	30955	33,3
świdnicki	807	620	181213	35,5
trzebnicki	1035	267	187123	26,6
walbrzyski	1982	1974	695882	48,7
wołowski	560	271	139744	31
wrocławski	814	749	275541	29,7
ząbkowicki	410	254	97752	22,7
zgorzelecki	1329	941	367207	25
złotoryjski	177	163	51745	28,4
m.Jelenia Góra	2785	1988	738349	38,7
m.Legnica	473	473	169525	32
m.Walbrzych	748	748	249504	26,1
m.Wrocław	5287	4195	1661374	44
woj. kujawsko-pomorskie	30556	10918	5534502	38,7
aleksandrowski	1189	888	303874	32,6
brodnicki	2492	284	364748	27,3
bydgoski	3520	978	491228	32
chełmiński	521	67	70970	9,3
golubsko-dobrzyński	803	83	102408	16,2
grudziądzki	135	22	22939	34,2
inowrocławski	2206	1906	703644	66,7
lipnowski	608	40	59881	26,5
mogileński	1788	135	192225	53
nakielski	582	213	101791	15
radziejowski	539	0	36392	39,4
rypiński	428	30	43392	47,5
sępoleński	937	123	112213	40,6
świecki	1893	502	288073	43
toruński	671	371	144067	36

1	2	3	4	5
tucholski	2732	322	382821	34,3
wąbrzeski	278	45	30601	34,7
włocławski	1489	284	194698	56,4
żniński	1729	670	319728	24,6
m.Bydgoszcz	2651	1633	607931	37,4
m.Grudziądz	806	394	191556	29,7
m.Toruń	1887	1282	531698	37,2
m.Włocławek	672	646	237624	34,8
woj. lubelskie	26827	9570	4691309	37,6
bialski	730	415	168007	19,1
biłgorajski	490	195	97664	21,3
chełmski	766	82	87667	13,8
hrubieszowski	69	49	19754	20
janowski	893	214	102547	46,6
krasnostawski	311	93	49250	27,2
kraśnicki	85	60	23050	41,8
lubartowski	3481	148	387310	23
lubelski	98	81	19464	15,9
łęczyński	761	9	56743	36,3
lukowski	597	213	102293	47
opolski	243	96	29354	5,4
parczewski	1408	45	98421	53,1
puławski	3316	2854	1021499	53,7
radzyński	138	56	20688	23,9
rycki	4	0	240	8,3
świdnicki	109	109	34649	20,3
tomaszowski	1335	315	229744	37,4
włodawski	5328	221	444531	43,6
zamojski	2581	835	439012	26
m.Biała Podlaska	310	285	100137	31,8
m.Chełm	693	693	234408	28
m.Lublin	2327	1868	684241	44,4
m.Zamość	754	634	240636	21,6
woj. lubuskie	20812	8089	3834555	34
gorzowski	766	240	114785	46,2
krośnieński	1408	470	220483	31,1
międzyrzecki	2860	466	393585	27,1
nowosolski	3854	638	486199	43
ślubicki	982	845	313817	30,6
strzelecko-drezdenecki	1597	239	200274	50,2
sulęciński	1850	951	332776	33,2
świebodziński	3240	1073	580524	30,8
zielonogórski	1158	606	235409	33,4
żagański	235	235	80455	23,4
żarski	657	532	179159	28,2
m.Gorzów Wielkopolski	1043	835	336215	32,5
m.Zielona Góra	1162	959	360874	34,6
woj. łódzkie	19348	9901	4152127	37,4
bełchatowski	1407	724	320022	45,4
kutnowski	62	62	22630	19,2
łaski	231	30	25221	41,8
łęczycki	22	22	8030	48,3
łowicki	492	234	125298	22,6
łódzki wschodni	686	476	182013	37

1	2	3	4	5
opoczyński	72	47	18376	24
pabianicki	162	128	54801	40,1
pajęczański	27	10	2958	23,1
piotrkowski	2640	295	257690	41,2
poddębicki	537	187	83207	28
radomszczański	665	226	112437	21,6
rawski	245	245	89425	22,8
sieradzki	497	244	125519	24
skierniewicki	408	219	39660	50,9
tomaszowski	3259	1806	763918	36,6
wieluński	1644	456	261275	29,3
wieruszowski	0	0	0	0
zduńskowolski	390	240	104302	15,9
zgierski	903	358	161350	32,8
m.Łódź	4322	3215	1171539	43,1
m.Piotrków Trybunalski	547	547	177082	56
m.Skierniewice	130	130	45374	25
woj. małopolskie	99373	65900	22128530	39,7
bocheński	1005	429	194668	16,9
brzeski	841	338	188500	12,5
chrzanowski	294	261	96038	38
dąbrowski	93	47	17223	4,9
gorlicki	2690	1382	496527	44,6
krakowski	1106	693	264626	27,3
limanowski	2486	1496	553544	23,9
miechowski	93	43	12017	15,2
myślenicki	1751	1033	275599	37,6
nowosądecki	19412	13251	4164279	47,3
nowotarski	14245	8448	3018638	38,7
olkuski	772	708	247413	21
oświęcimski	514	415	158095	33,7
proszowicki	9	9	3285	33,5
suski	3125	2492	821194	21,8
tarnowski	1575	463	250011	10,6
tatrzański	32680	22956	6833362	37,7
wadowicki	1439	1254	452774	19,8
wielicki	372	137	72222	53,5
m.Kraków	12916	8872	3506178	53,4
m.Nowy Sącz	1023	392	197088	32,3
m.Tarnów	932	781	305249	25,9
woj. mazowieckie	35424	22350	8631865	45,3
białobrzeski	422	22	16326	24,5
ciechanowski	325	325	118625	48
garwoliński	1494	494	178073	52,7
gostyniński	324	88	37238	28,4
grodziski	154	154	48611	46,2
grójecki	439	212	84081	39,2
kozienicki	582	89	83664	34,1
legionowski	1168	995	375072	30,4
lipski	144	0	11168	27,4
łosicki	1762	85	153407	29,3
makowski	96	64	20414	36,6
miński	677	576	168452	41,1
mławski	80	80	29200	36,3

1	2	3	4	5
nowodworski	235	126	57173	60,4
ostrolęcki	50	0	2140	5,6
ostrowski	1139	196	129258	23,5
otwocki	328	292	93355	41,4
piaseczyński	876	546	245520	38,9
płocki	1442	166	100223	49,9
płoński	411	232	94789	38,8
pruszkowski	235	235	72998	41,8
przasnyski	0	0	0	0
przysuski	426	91	55540	29,8
pultuski	341	341	124465	29
radomski	410	259	77735	32
siedlecki	147	97	37599	23,1
sierpecki	217	0	28857	62
sochaczewski	256	214	77906	42,1
sokołowski	559	68	87007	14,3
sztydlowiecki	73	73	23954	19,7
warszawski	15236	13611	4895164	52,2
warszawski zachodni	154	139	37821	23,3
węgrowski	1177	161	106500	26,2
wołomiński	295	295	101912	54,3
wyszkowski	1111	441	236960	39
zwoleński	40	0	4216	34
żuromiński	44	8	5152	19
żyrardowski	266	266	94668	47,1
m.Ostrołęka	288	208	81120	40,5
m.Plock	381	286	110593	42,2
m.Radom	455	455	153450	28,8
m.Siedlce	1165	360	171459	18,7
woj. opolskie	10281	4758	1950612	31,7
brzeski	202	177	51057	31,2
głubczycki	650	100	120650	10,5
kędzierzyńsko-kozielski	164	164	59110	31,1
kluczborski	308	158	72460	32,6
krapkowicki	193	193	67081	35
namysłowski	110	110	39395	65
nyski	4605	2179	746393	30,7
oleski	154	90	39883	28,3
opolski	2820	795	461700	32,3
prudnicki	139	64	25067	32,2
strzelecki	336	184	82170	24,9
m.Opole	600	544	185646	43,2
woj. podkarpackie	24936	12983	5294021	30
bieszczadzki	8816	4150	1668201	29,2
brzozowski	246	180	65098	13,2
dębicki	916	490	197891	36,4
jarosławski	646	493	188639	34,8
jasielski	949	233	136666	46,4
kolbuszowski	271	94	52700	12,4
krośnieński	2273	1373	480847	42
leżajski	471	83	64228	40,3
lubaczowski	290	168	66015	25,2
łańcucki	343	267	93023	38
mielecki	626	386	146068	26,9

1	2	3	4	5
nizański	593	188	130089	22,9
przemyski	1557	439	229272	18,8
przeworski	427	89	67042	22,1
ropczycko-sędziszowski	796	102	97471	35,1
rzeszowski	377	330	119694	22,6
sanocki	1022	512	229501	22,9
stalowowolski	444	202	93949	32
strzyżowski	276	170	92156	22,6
tarnobrzeski	293	224	71860	25,8
m.Krosno	125	80	29378	48,9
m.Przemyśl	1458	1040	427085	18,6
m.Rzeszów	1543	1543	493374	38,9
m.Tarnobrzeg	178	147	53774	20,9
woj. podlaskie	18305	7755	3476234	30,7
augustowski	5490	839	660734	37,7
bialostocki	1927	1333	498238	38,9
bielski	351	121	66722	38,1
grajewski	1423	395	193354	38,7
hajnowski	1154	672	294975	22
kolneński	164	62	30874	23,4
łomżyński	760	327	159326	26,8
moniecki	185	124	50011	13,5
sejneński	1011	213	96441	32,4
siemiatycki	623	97	67574	45,9
sokólski	164	120	48854	13,8
suwalski	1453	346	159511	35,1
wysokomazowiecki	288	210	88792	14,9
zambrowski	88	88	32120	48,5
m.Białystok	2293	2164	787137	22,1
m.Łomża	267	237	88365	28,3
m.Suwalski	664	407	153206	31,7
woj. pomorskie	127831	30789	16141039	45,2
bytowski	2809	422	307974	38,2
chojnicki	5422	892	576558	34,2
człuchowski	1347	147	133960	27
gdański	1835	683	262861	32,7
kartuski	5252	1867	847457	29,8
kościerski	5045	1308	577977	50,8
kwidzyński	1362	374	149317	40,8
lęborski	15953	1802	1582186	53,1
malborski	1128	717	285775	27,6
nowodworski	18208	2204	1793286	52,2
pucki	26176	6276	2817338	43,4
slupski	18458	2204	1842017	60,9
starogardzki	2393	849	315382	40,2
tczewski	304	229	75818	21,9
wejherowski	2085	1048	361562	29,8
m.Gdańsk	13365	5422	2459880	45,7
m.Gdynia	2492	1541	620811	39,2
m.Słupsk	682	588	219909	26,6
m.Sopot	3515	2216	910971	41,6
woj. śląskie	43320	32411	11169616	35,1
będziński	461	100	71152	35,3
bielski	4447	4031	1284467	35

1	2	3	4	5
cieszyński	13945	11638	3583143	37,1
częstochowski	1334	343	223797	18,8
gliwicki	861	436	208748	27
kłobucki	617	210	95064	50,2
lubliniecki	1218	266	185916	17,5
mikołowski	273	273	93165	55,2
myszkowski	574	248	122447	22,5
pszczyński	166	166	55369	33,3
raciborski	620	580	174290	34,1
rybnicki	12	12	4380	9,5
tarnogórski	334	67	40191	46,7
tyski	32	30	11194	70,9
wodzisławski	63	63	23345	42
zawierciański	566	231	116907	31,9
żywiecki	6291	3756	1160445	35,8
m.Bielsko-Biała	1648	1406	493854	33,2
m.Bytom	151	151	55115	34,4
m.Chorzów	534	494	205935	42,6
m.Częstochowa	3194	2254	971570	30,3
m.Dąbrowa Górnicza	88	20	12474	59,4
m.Gliwice	551	491	169160	47,3
m.Jastrzębie-Zdrój	463	463	136145	12,5
m.Jaworzno	260	192	60131	37,6
m.Katowice	2413	2333	847573	38,5
m.Mysłowice	198	198	67882	39,4
m.Piekary Śląskie	68	68	24820	7,8
m.Ruda Śląska	35	35	12775	18,7
m.Rybnik	155	155	56512	34,5
m.Siemianowice Śląskie	103	103	32880	29,2
m.Sosnowiec	628	628	229163	28,9
m.Świętochłowice	0	0	0	0
m.Tychy	372	325	122784	58,5
m.Zabrze	418	418	154126	35,4
m.Żory	227	227	62697	39,9
woj. świętokrzyskie	11241	5535	2507652	33,7
buski	599	392	125469	51,7
jędrzejowski	669	370	125468	46,2
kazimierski	0	0	0	0
kielecki	2917	1489	676129	31,6
konecki	2230	421	325470	39,9
opatowski	89	59	21601	21,1
ostrowiecki	270	270	93066	35,2
pińczowski	360	72	49046	39,5
sandomierski	660	475	194199	25,5
skarżyski	532	85	76419	21,5
starachowicki	401	258	105469	28,3
staszowski	780	441	182053	20,2
włoszczowski	104	104	37962	4,1
m.Kielce	1630	1099	495301	38,1
woj. warmińsko-mazurskie	55694	15266	8016500	34,6
bartoszycki	86	58	19442	19,5
braniewski	714	471	191110	16,9
działdowski	833	299	169768	18,7
elbląski	472	247	101684	20,7

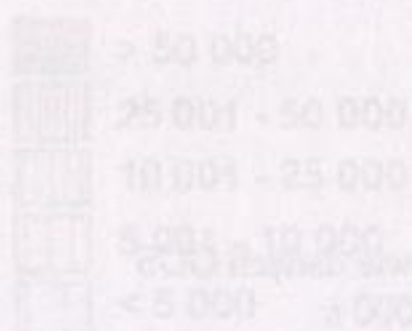
1	2	3	4	5
elcki	1506	455	193696	27,1
giżycki	7597	1674	815714	34,3
iławski	2330	424	262999	43
kętrzyński	1872	285	218694	28,4
lidzbarski	670	337	129983	30,5
mrągowski	8932	3037	1457752	39,7
nidzicki	933	180	84802	49,5
nowomiejski	172	64	32072	53,8
olecko-goldapski	1468	565	229798	17,3
olsztyński	5907	1905	953117	34,2
ostródzki	6045	991	827370	41,9
piski	3779	565	417687	38,2
szczycieński	4456	998	654024	35,8
m.Elbląg	1181	661	270736	30,6
m.Olsztyn	6741	2050	986052	31,3
woj. wielkopolskie	44873	18271	8484168	35,4
chodzieski	683	332	134289	22,9
czarnkowsko-trzcianecki	1281	348	208983	23,7
gnieźniński	3590	830	495807	46,1
gostyński	211	146	56770	24,6
grodziski	189	54	26316	23,8
jarociński	144	144	50652	21,8
kaliski	254	87	45216	34,7
kępiński	476	263	85113	42,3
kolski	286	60	94694	7,6
koniński	4426	1486	664476	35,8
kościański	1072	237	132217	41,6
krotoszyński	130	130	47450	15,9
leszczyński	3313	351	371235	49,6
międzychodzki	2922	418	419347	45
nowotomyski	623	357	144541	29
obornicki	501	166	83426	30,5
ostrowski	900	234	168430	32,9
ostrzeszowski	1025	338	172843	28,1
pilski	1938	1085	445623	27,2
pleszewski	568	177	98359	23,8
poznański	3293	1660	777706	31,3
rawicki	53	33	13285	38,1
śłupecki	1649	151	135395	29,1
szamotulski	840	476	196305	35,9
średzki	489	408	119728	23,5
śremski	517	131	72475	51
turecki	34	34	9698	35,9
wągrowiecki	944	252	147390	38,8
wolsztyński	3451	348	350531	55,7
wrzesiński	339	132	83747	19,5
złotowski	696	381	152676	10,7
m.Kalisz	473	473	167769	36,6
m.Konin	450	401	125621	28,7
m.Leszno	326	326	118293	31,1
m.Poznań	6787	5822	2067762	37,3
woj. zachodniopomorskie	144721	41106	20362272	53,1
białogardzki	402	265	86808	18,5
choszczeński	264	118	59478	18,3

1	2	3	4	5
drawski	2772	460	361763	35,4
goleniowski	539	338	113078	25,2
gryficki	27896	3500	2648252	59,8
gryfiński	2308	539	390558	34,9
kamieński	28630	6351	3696864	48,1
kołobrzeski	30086	11507	4633710	62,5
koszaliński	14588	3143	1742258	60,3
myśliborski	755	279	137444	26,9
policki	955	298	133226	28,5
pyrzycki	106	106	38530	21,4
ślawieński	14138	1560	1339852	61,9
stargardzki	2187	498	360820	30,3
szczecinecki	650	286	113571	43,3
świdwiński	1012	652	265418	61,1
walecki	1532	571	282089	26,9
m.Koszalin	857	675	226945	32,9
m.Szczecin	4924	3866	1538340	39,5
m.Świnoujście	10120	6094	2193268	54,3

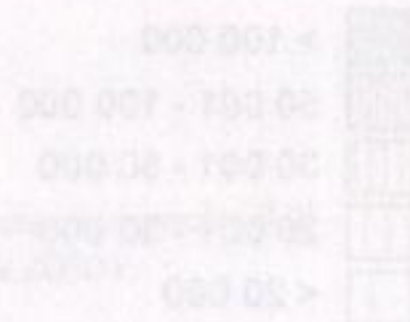
Mapa 2. Turystyczna całkowita liczba noclegów w województwach w 1992 r.

XI. ZAŁĄCZNIKI MAPOWE

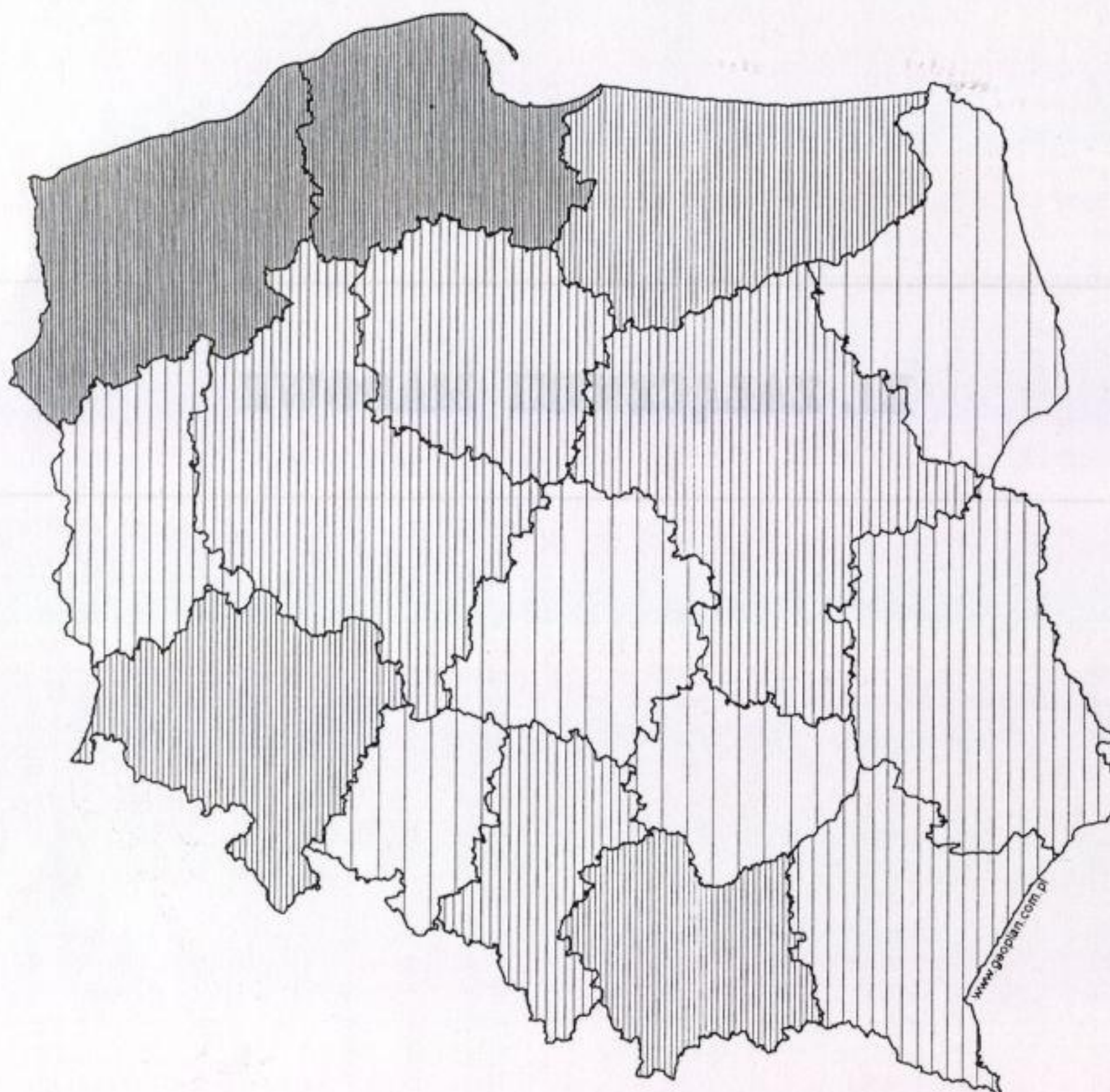
Liczba miejsc noclegowych

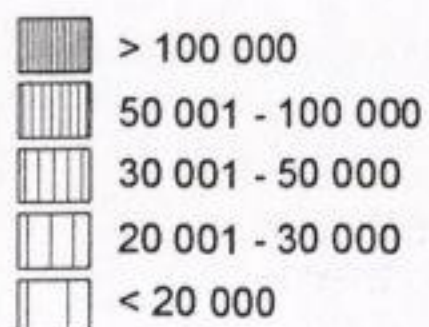
Liczba miejsc noclegowych

Mapa 1. Turystyczna baza noclegowa w województwach w 1999 r.

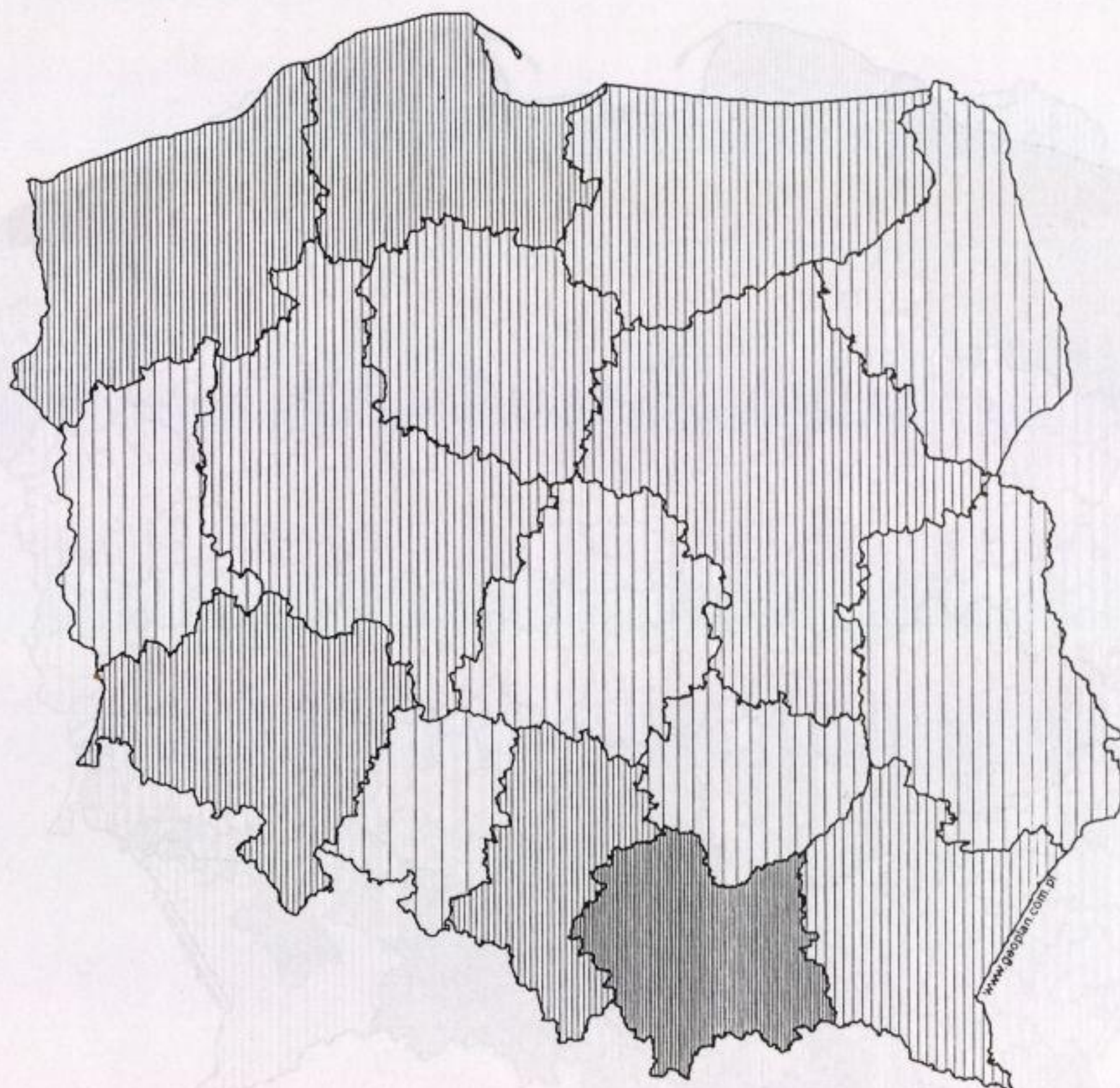

Liczba miejsc noclegowych

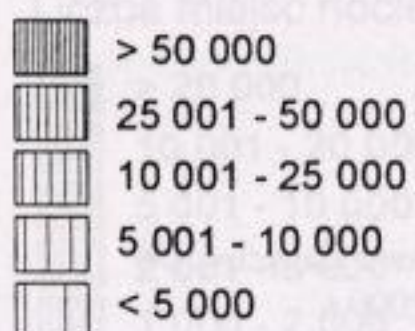

Opracował: Z.T. Werner na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki ZGT Wrocław 2000 r.

Mapa 2. Turystyczna całoroczna baza noclegowa w województwach w 1999 r.

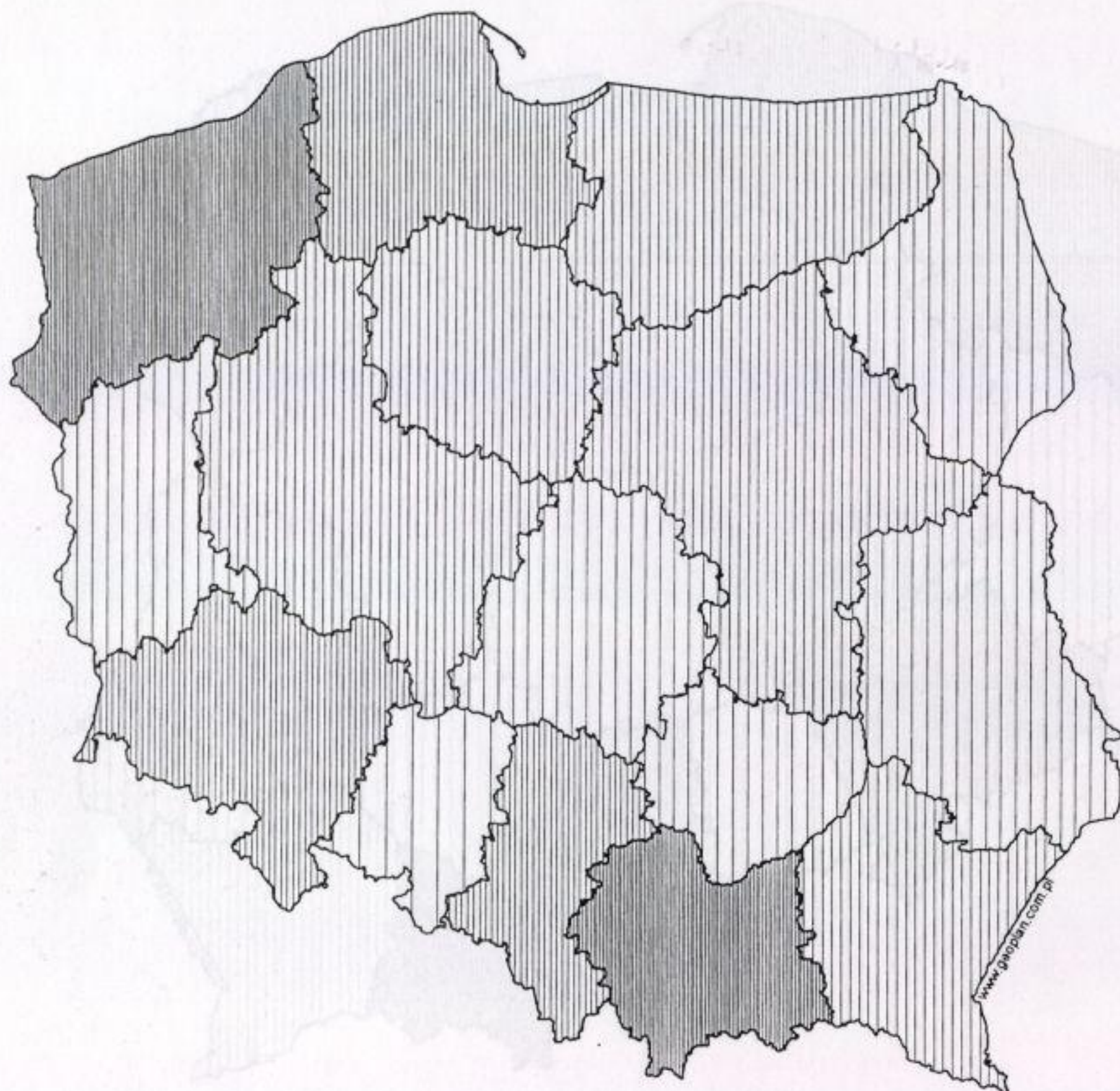

Liczba miejsc noclegowych

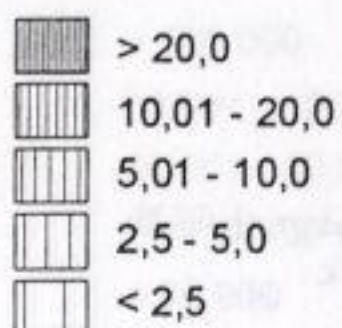

Opracował: Z.T. Werner na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki ZGT Wrocław 2000 r.

Mapa 3. Zdolność recepcyjna turystycznych zasobów noclegowych
w okresie X.1998 – IX.1999

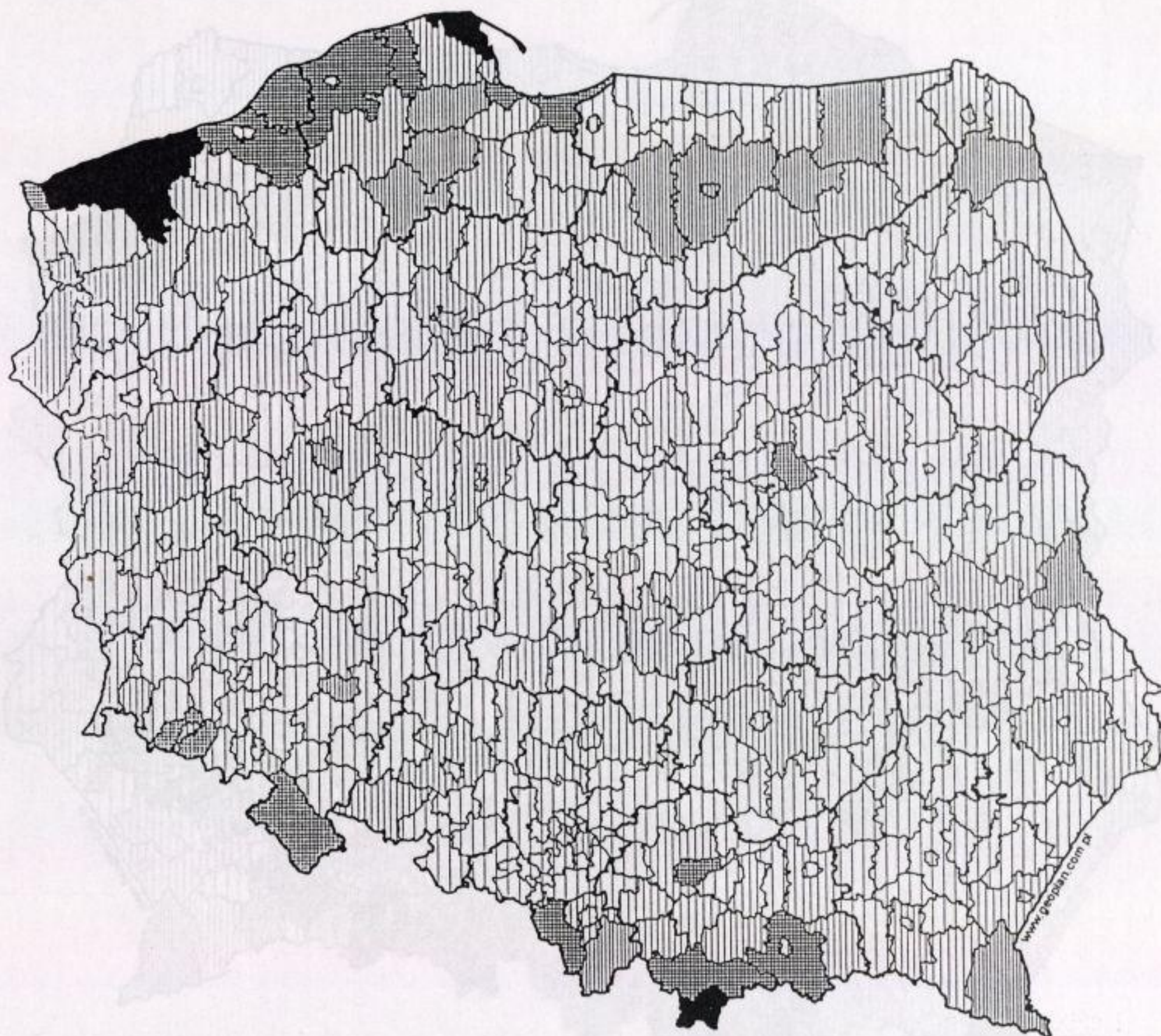

Liczba oferowanych
noclegów w mln

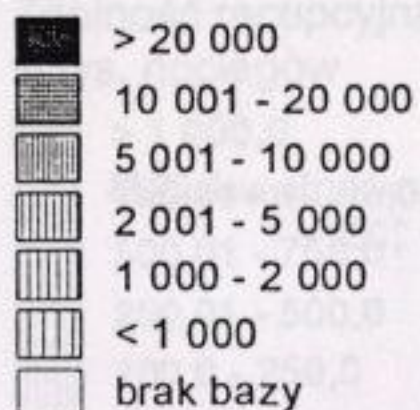

Opracował: Z.T. Werner na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki ZGT Wrocław 2000 r.

Mapa 4. Turystyczna baza noclegowa w powiatach w 1999 r.

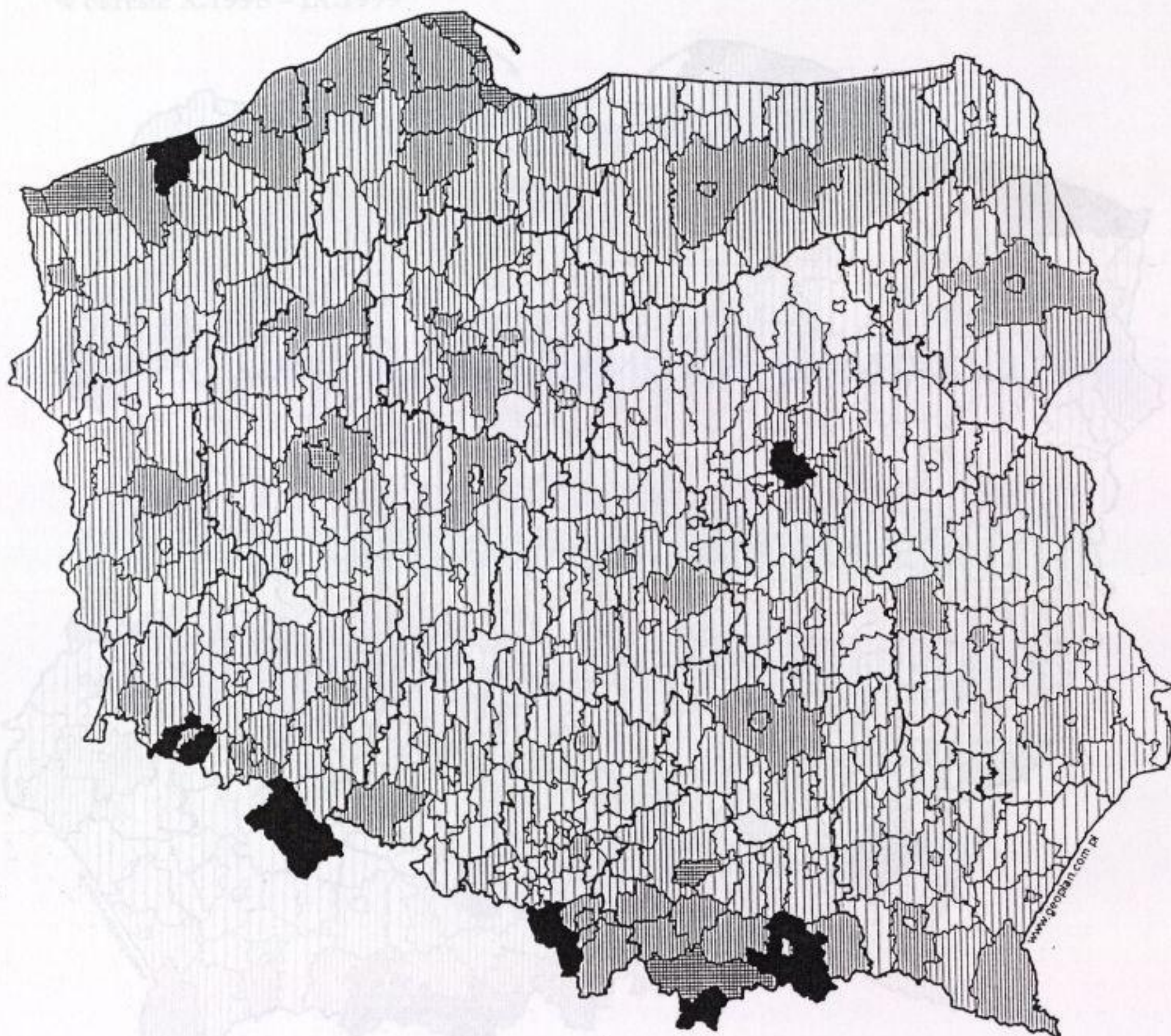

Liczba miejsc noclegowych

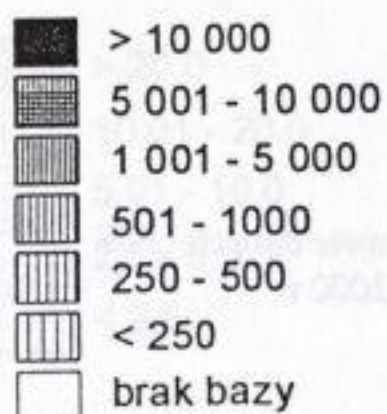

Opracował: Z.T. Werner na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki ZGT Wrocław 2000 r.

Mapa 5. Turystyczna całoroczna baza noclegowa w powiatach w 1999 r.

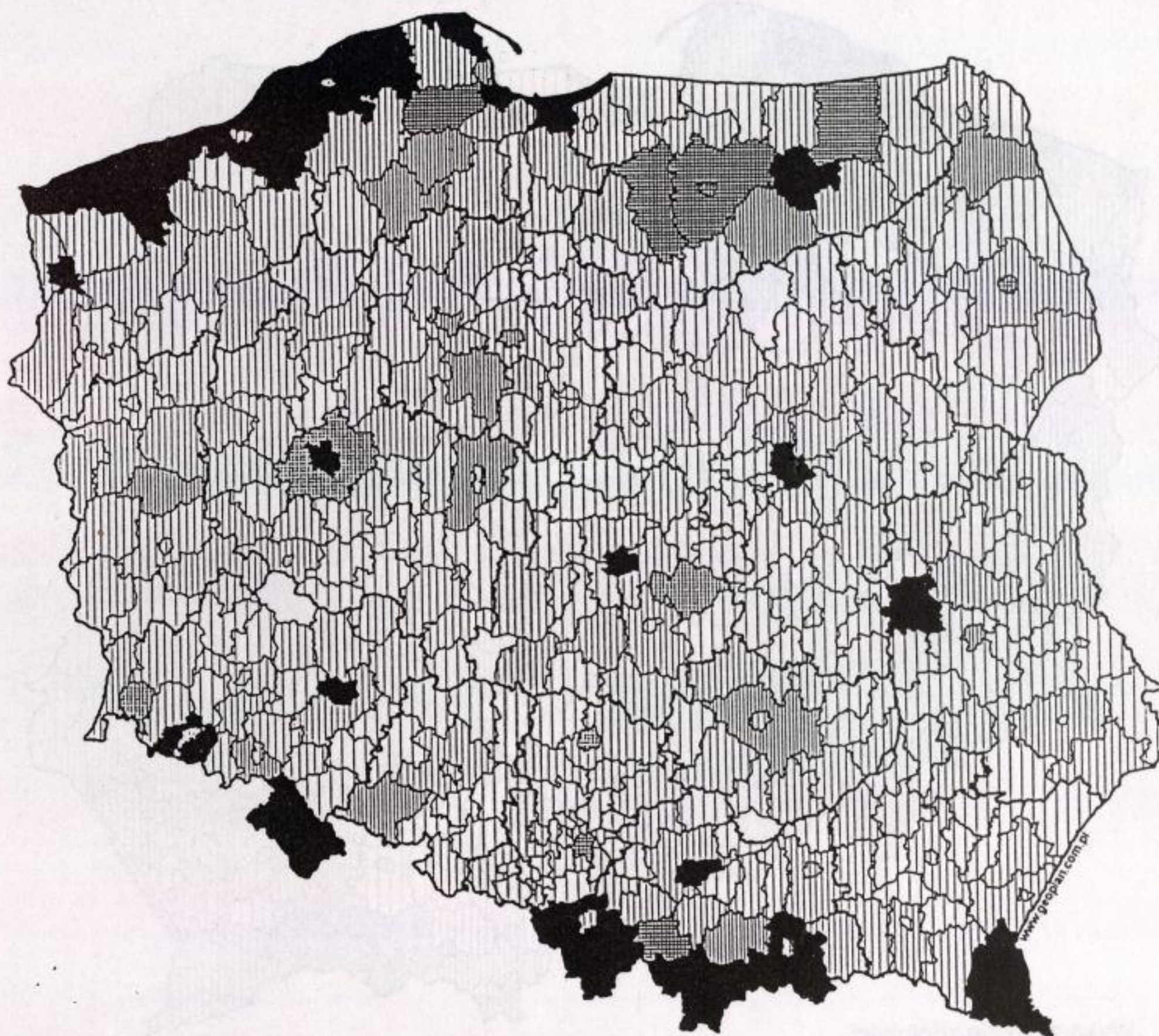

Liczba miejsc noclegowych

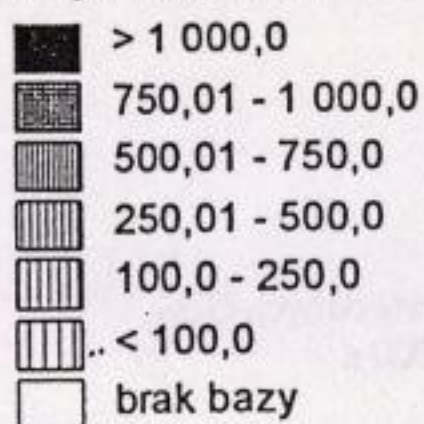

Opracował: Z.T. Werner na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki ZGT Wrocław 2000 r.

Mapa 6. Zdolność recepcyjna zasobów noclegowych w powiatach w okresie X.1998 – IX.1999

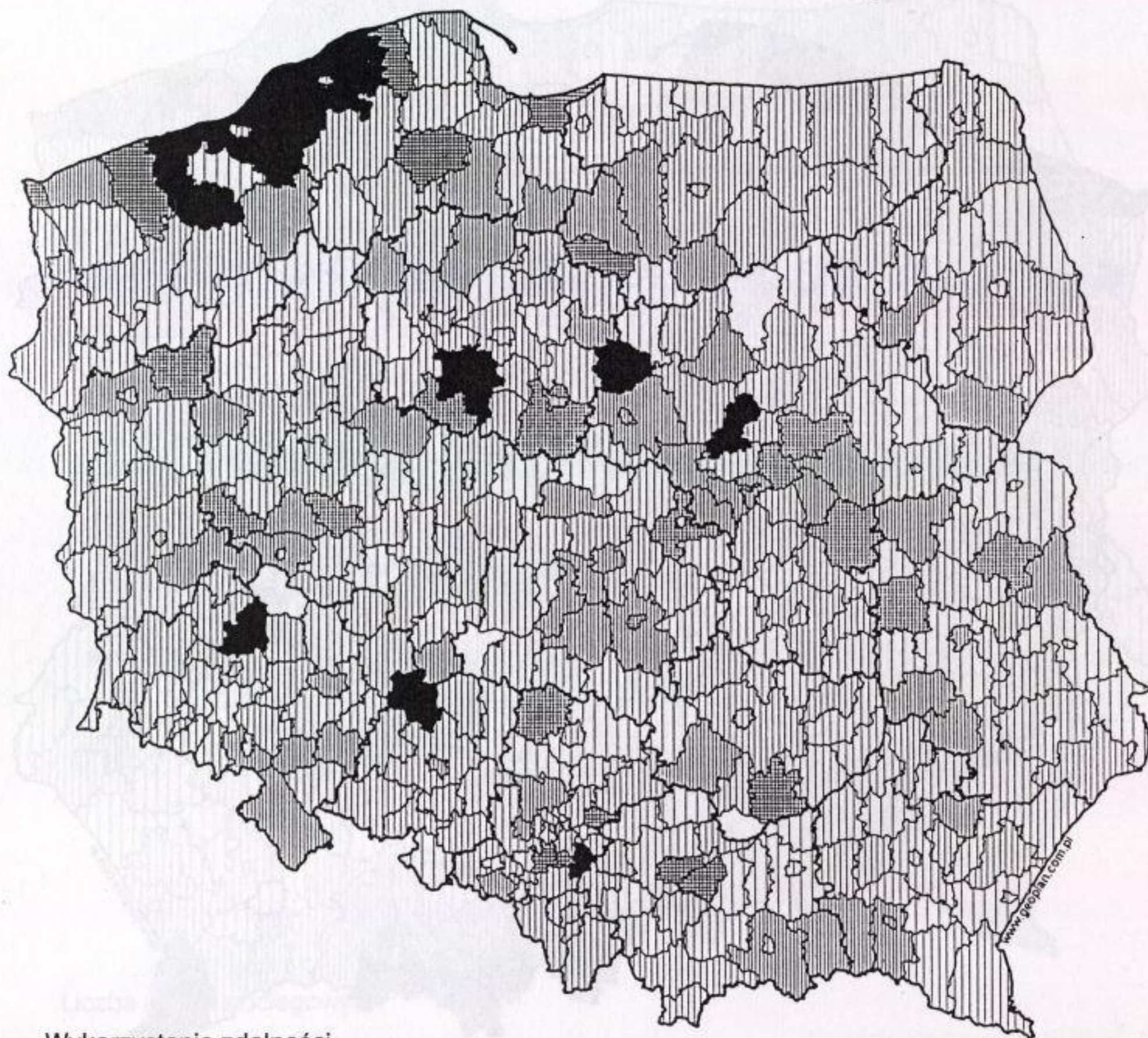

Zdolność recepcyjna
w tys. noclegów

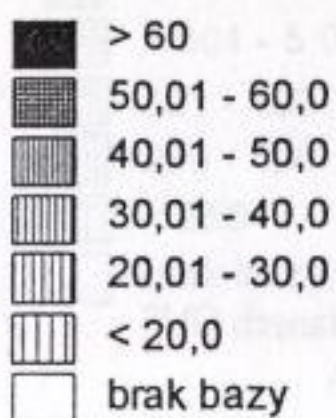

Opracował: Z.T. Werner na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki ZGT Wrocław 2000 r.

Mapa 7. Wykorzystanie zdolności recepcyjnej bazy noclegowej w powiatach w okresie X.1998 – IX.1999

Wykorzystanie zdolności
recepcyjnej w %

Opracował: Z.T. Werner na podstawie danych GUS
Instytut Turystyki ZGT Wrocław 2000 r.

ISBN 83-88376-15-2